

Grozījumi:

20.06.2002. likums / LV, 104, 10.07.2002.; Ziņotājs, 16, 22.08.2002. / Stājas spēkā 24.07.2002.
18.12.2003. likums / LV, 2, 07.01.2004.; Ziņotājs, 2, 29.01.2004. / Stājas spēkā 21.01.2004.
27.01.2005. likums / LV, 25, 15.02.2005.; Ziņotājs, 5, 10.03.2005. / Stājas spēkā 01.03.2005.
06.04.2006. likums / LV, 62, 19.04.2006.; Ziņotājs, 9, 11.05.2006. / Stājas spēkā 03.05.2006.
27.09.2007. likums / LV, 160, 04.10.2007. / Stājas spēkā 05.10.2007.
25.10.2007. likums / LV, 179, 07.11.2007.; Ziņotājs, 23, 13.12.2007. / Stājas spēkā 21.11.2007.
07.05.2009. likums / LV, 82, 27.05.2009.; Ziņotājs, 12, 25.06.2009. / Stājas spēkā 01.08.2009.
10.12.2009. likums / LV, 205, 30.12.2009. / Stājas spēkā 13.01.2010.
17.06.2010. likums / LV, 104, 02.07.2010. / Stājas spēkā 05.07.2010.
16.12.2010. likums / LV, 206, 30.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
14.07.2011. likums / LV, 120, 03.08.2011. / Stājas spēkā 04.08.2011.
31.01.2013. likums / LV, 36, 20.02.2013. / Stājas spēkā 06.03.2013.
06.02.2014. likums / LV, 38, 21.02.2014. / Stājas spēkā 22.02.2014.
09.06.2016. likums / LV, 123, 29.06.2016. / Stājas spēkā 30.06.2016.
01.02.2018. likums / LV, 36, 20.02.2018. / Stājas spēkā 06.03.2018.
12.04.2018. likums / LV, 84, 26.04.2018. / Stājas spēkā 10.05.2018.
11.06.2020. likums / LV, 119C, 22.06.2020. / Stājas spēkā 23.06.2020.
10.12.2020. likums / LV, 247, 22.12.2020. / Stājas spēkā 05.01.2021.
22.12.2021. likums / LV, 248B, 23.12.2021. / Stājas spēkā 24.12.2021.
14.07.2022. likums / LV, 137A, 19.07.2022. / Stājas spēkā 20.07.2022.
08.03.2023. likums / LV, 57A, 21.03.2023. / Stājas spēkā 22.03.2023.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Par piesārņojumu

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **būtiska izmaiņa** — iekārtas īpašību vai darbības veida izmaiņa vai paplašināšana, kas var būtiski nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi vai kas var ietekmēt emisiju robežvērtības, kuru ievērošana jānodrošina attiecīgās iekārtas operatoram;

1¹) **atļauja** — Valsts vides dienesta izdots administratīvs akts, kas atļauj veikt piesārņojošu darbību ar nosacījumu, ka iekārta vai tās daļa funkcionē atbilstoši vides aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos un šajā administratīvajā aktā noteiktajām prasībām;

1²) **bīstamas vielas** — vielas vai maisījumi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada

16. decembra regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza regulu (EK) Nr. 1907/2006 klasificējami kādā no šajā regulā uzskaitītajām bīstamības klasēm;

2) **darbības izmaiņa** — izmaiņa iekārtas darbībā, arī darbības paplašināšana, kas var ietekmēt vidi;

3) **emisija** — tieša vai netieša vielu, vibrācijas, siltuma, nejonizējoša starojuma vai trokšņa izplūde no stacionāra vai difūza avota gaisā, ūdenī vai zemē;

3¹) **emisijas kvota** — pieļāvums emitēt noteiktā laika posmā vienu tonnu oglekļa dioksīda vai noteiktu daudzumu citas siltumnīcefekta gāzes, izteiktu oglekļa dioksīda ekvivalentos, ņemot vērā attiecīgās siltumnīcefekta gāzes globālās sasilšanas potenciālu. Emisijas kvotu izmanto vienīgi šā likuma nosacījumu izpildei, kā arī saskaņā ar šā likuma nosacījumiem var pārskaitīt citai fiziskajai vai juridiskajai personai;

3²) **gaisa kuģa operators** — persona, kas veic gaisa pārvadājumus un ekspluatē gaisa kuģi laikā, kad tas veic šā likuma 2.pielikumā noteikto aviācijas darbību, vai arī, ja šī persona nav zināma vai gaisa kuģa īpašnieks to nav norādījis, — gaisa kuģa īpašnieks. Šo likumu piemēro gaisa kuģa operatoram, kura administrējošā dalībvalsts ir Latvija;

3³) **komerciāls gaisa transporta operators** — persona, kas veic gaisa pārvadājumus un par atlīdzību sniedz regulārus vai neregulārus gaisa transporta pakalpojumus, veicot pasažieru, kravas vai pasta sūtījumu pārvadājumus;

3⁴) **emisijas kvotu izsolīšana** — emisijas kvotu sadales veids atbilstoši Eiropas Komisijas 2010.gada 12.novembra regulai (ES) Nr. 1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (Dokuments attiecas uz EEZ);

3⁵) **gaisa kuģa operatora administrējošā dalībvalsts** — dalībvalsts, kas izsniegusi darbības licenci attiecīgajam gaisa kuģa operatoram, ja gaisa kuģa operatoram ir spēkā tāda darbības licence, kuru kāda dalībvalsts ir izdevusi saskaņā ar Padomes 1992.gada 23.jūlija regulu Nr. 2407/92 par gaisa pārvadātāju licencēšanu, bet visos citos gadījumos — dalībvalsts ar lielāko aprēķināto aviācijas emisiju daudzumu lidojumos, ko veicis attiecīgais gaisa kuģa operators bāzes gadā (kalendārais gads, kas sākas 2006.gada 1.janvārī, vai gaisa kuģa operatora darbības pirmais kalendārais gads tiem gaisa kuģu operatoriem, kuri aviācijas darbības sākuši pēc 2006.gada 1.janvāra);

3⁶) **kuģošanas sabiedrība** — šā likuma izpratnē Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 29. aprīļa regulas (ES) 2015/757 par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju un ar ko groza direktīvu 2009/16/EK (turpmāk — Regula Nr. 2015/757) 3. panta "d" punktā minētais uzņēmums;

3⁷) **emisijas kvotu izsolīšanas instruments** — līdzekļi, kas iegūti, izsolot šā likuma 32.² panta trešajā daļā minētās emisijas kvotas;

4) **militāri piesārņota teritorija** — teritorija, kurā atrodas sprādzienbīstami priekšmeti un materiāli vai toksiskas vai citādi bīstamas vielas, ko izmanto vai bija paredzēts izmantot militāriem mērķiem;

4¹) **oglekļa dioksīda (CO₂) uzglabāšana** — oglekļa dioksīda plūsmu iesūkņēšana, nodrošinot to pilnīgu un pastāvīgu ietveršanu ģeoloģiskās struktūrās;

4²) **oglekļa dioksīda plūsma** — vielu plūsma, kas rodas oglekļa dioksīda uztveršanas procesos;

5) **operators** — privātpersona, atvasināta publiska persona, tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, kura veic profesionālu darbību vai ir atbildīga par šādas darbības veikšanu vai kurai ir noteicošā ekonomiskā ietekme uz attiecīgās profesionālās darbības tehnisko izpildījumu;

6) **piesārņojoša darbība** — augsnes, zemes dziļi, ūdens, gaisa, iekārtu vai ēku un citu stacionāru objektu izmantošana, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, kā arī darbība, kas tiek veikta piesārņotā vietā un var izraisīt piesārņojuma izplatīšanos;

7) **piesārņojums** — cilvēka rīcības izraisīta vielu, vibrācijas, siltuma vai trokšņa tieša vai netieša novadīšana

gaisā, ūdenī vai zemē, kam var būt kaitīga ietekme uz cilvēku veselību vai vidi un kas var radīt kaitējumu īpašumam vai ietekmēt dabas resursu izmantošanu un cita veida likumīgu vides izmantošanu;

8) **piesārņota vieta** — augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kas satur piesārņojošas vielas;

9) **potenciāli piesārņota vieta** — augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas;

10) **sanācija** — piesārņotas vietas attīrīšana un atvaseļošana vismaz līdz tādai pakāpei, ka turpmāk cilvēku veselība vai vide netiek apdraudēta un attiecīgo teritoriju iespējams izmantot noteiktai saimnieciskai darbībai;

10¹) **siltumnīcefekta gāzes** — oglekļa dioksīds (CO₂), metāns (CH₄), vienvērtīgā slāpekļa oksīds (N₂O), fluorogļūdeņraži (HFC), perfluorogļūdeņraži (PFC), sēra heksafluorīds (SF₆), slāpekļa trifluorīds (NF₃) un citas atmosfēras gāzveida sastāvdaļas (gan dabiskas, gan antropogēnas), kas absorbē un reemitē infrasarkanā starojumu;

10²) **siltumnīcefekta gāzu emisijas** — siltumnīcefekta gāzu izplūde atmosfērā no:

a) šā likuma 2.pielikuma I daļā minētajām Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļautajām piesārņojošām darbībām,

b) gaisa kuģiem, ar kuriem tiek veikti visi lidojumi, kuri ietilpst šā likuma 2.pielikuma II daļā minētajās aviācijas darbībās,

c) šā likuma 4.pielikuma I daļā minētajiem citiem siltumnīcefekta gāzu emisiju avotiem;

10³) **citi siltumnīcefekta gāzu emisiju avoti** — siltumnīcefekta gāzu emisija atmosfērā no šā likuma 4.pielikuma I daļā minētajām darbībām, kuras nav iekļautas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un kurām nav nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja;

10⁴) **oglekļa dioksīda piesaiste** — oglekļa dioksīda piesaiste, kas izriet no šā likuma 4.pielikuma II daļā minētajām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām;

10⁵) **ikgadējais emisiju sadales apjoms** — ikgadējais maksimāli pieļaujamais siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoms no šā likuma 4.pielikuma I daļā minētajiem citiem siltumnīcefekta gāzu emisiju avotiem;

11) **tehnoloģija** — tehnisku metožu un paņēmieni kopums, kas ietver patentu, preču zīmi, licenču, tehnisko izstrādņu, kā arī speciālas tehnikas un aprīkojuma izmantošanu, lai sasniegtu noteiktu mērķi vai rezultātu;

11¹) **uzglabāšanas vieta** — noteikta tilpuma apgabals ģeoloģiskā struktūrā, ko izmanto oglekļa dioksīda uzglabāšanai, un ar to saistītā virsma un iesūkņēšanas iekārtas;

11²) **vertikālais ūdens slānis** — nepārtraukta vertikāla ūdens masa no ūdens virsmas līdz ūdenstilpes dibena nosēdumiem;

12) **viela** — jebkurš ķīmiskais elements vai ķīmisku elementu savienojums;

12¹) **troksnis** — gaisa vidē nevēlamas, traucējošas visu veidu skaņas, kas rada diskomfortu, ietekmē dzirdi un traucē akustisko saziņu;

13) **trokšņa kartēšana** — esoša vai prognozēta vides trokšņa līmeni raksturojošu datu izteikšana trokšņa rādītājos, kas ataino trokšņa robežlielumu pārsniegumu konkrētajā rajonā un to cilvēku vai mājokļu skaitu, uz kuriem konkrētajā rajonā iedarbojas troksnis, ko raksturo konkrēts trokšņa rādītājs;

14) **trokšņa rādītājs** — fizikāls lielums, ar kuru raksturo troksni, kas var radīt kaitīgas sekas;

15) **trokšņa stratēģiskā karte** — karte, kas izstrādāta noteiktai teritorijai, lai novērtētu dažādu vides trokšņa avotu radītā trokšņa kopējo iedarbību vai noteiktu vispārīgu vides trokšņa prognozi;

16) **vides troksnis** — nevēlams vai kaitīgs cilvēka darbības radīts āra troksnis, piemēram, troksnis, ko rada transportlīdzekļi, ceļu satiksme, dzelzceļa satiksme, gaisa satiksme, troksnis, kas rodas rūpnieciskās darbības zonās, kā arī troksnis, ko rada šā likuma 1.pielikumā minētās piesārņojošās darbības (iekārtas);

17) **iekārta** — stacionāra tehniska vienība, kurā tiek veikta viena vai vairākas A, B vai C kategorijas piesārņojošās darbības, kā arī citas ar iekārtas pamatdarbību tieši tehniski saistītas darbības, kas ietekmē emisiju vai piesārņojumu un tiek veiktas ar iekārtas darbību saistītā teritorijā;

18) **jauns tehnisks paņēmieni** — šā likuma 1.pielikumā noteiktajām piesārņojošām darbībām (iekārtām) paredzēts tehnisks paņēmieni, kas, ieviests ražošanā, var nodrošināt augstāku vispārējo vides aizsardzības līmeni vai vismaz tādu pašu vides aizsardzības līmeni un lielākus izmaksu ietaupījumus nekā pašreizējie labākie pieejamie tehniskie paņēmieni;

19) **secinājumi par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem** — rūpniecības nozarei vai piesārņojošai darbībai Eiropas Komisijas noteikto labāko pieejamo tehnisko paņēmieni apraksts, kā arī ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi, izejvielu patēriņa līmeņi, piesārņojošās darbības uzraudzība un uz piesārņojošu darbību attiecināmi vietas sanācijas pasākumi;

20) **vides inspicēšana** — rīcības veidu kopums, ko veic Valsts vides dienests vai persona, ja Valsts vides dienests tai devis šādu uzdevumu, tai skaitā iekārtu pārbaude, emisiju pārraudzība un iekšējo ziņojumu un pārbaudes dokumentu kontrole, pašuzraudzības pārbaude, izmantoto tehnisko paņēmieni un iekārtas vides pārraudzības atbilstības pārbaude, kuras mērķis ir uzlabot iekārtu atbilstību atļauju nosacījumiem un, ja nepieciešams, pārraudzīt to ietekmi uz vidi, kā arī nodrošināt iekārtas darbības atbilstību normatīvajiem aktiem par vides aizsardzību;

21) **augšne** — zemes garozas virsējais slānis, kas atrodas starp pamatiezi un zemes virsmu un ir veidots no minerāldaļiņām, organiskām vielām, ūdens, gaisa un dzīvīem organismiem;

22) **transporta enerģijas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas** — visas oglekļa dioksīda (CO₂), metāna (CH₄) un vienvērtīgā slāpekļa oksīda (N₂O) neto emisijas, ko var attiecināt uz transporta enerģiju, ietverot visas attiecīgās stadijas, sākot ar ieguvī vai audzēšanu un ražošanu, tostarp zemes izmantošanas maiņu, pārvadāšanu, ieviešanu, izvešanu, izplatīšanu, apstrādi un sadedzināšanu, neatkarīgi no tā, kurā valstī tās tiek radītas;

23) **augšposma emisijas** — visas siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas pirms jēlmateriāla nokļūšanas rafinēšanas vai pārstrādes rūpnīcā, kur ražo benzīnu, dīzeldegvielu vai gāzēļu, sašķidrināto naftas gāzi, saspiesto dabasgāzi, sašķidrināto dabasgāzi, saspiesto sintētisko metānu un saspiesto ūdeņradi;

24) **transporta enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas uz vienu enerģijas vienību** — uz transporta enerģiju attiecināmo siltumnīcefekta gāzu emisiju (izteikta oglekļa dioksīda ekvivalentos) kopējās masas dalījums ar transporta enerģijas kopējo energoietilpību, kas degvielai ir izteikta kā tās zemākā siltumspēja;

25) **degvielas piegādātājs** — persona, kurai likumā "Par akcīzes nodokli" noteiktajos gadījumos ir pienākums samaksāt akcīzes nodokli par degvielu;

26) **kravas izgārojamu emisijas kontroles sistēma** — Starptautiskās Jūniecības organizācijas Kuģošanas drošības komitejas cirkulāra Nr. 585 "Izgārojamu emisiju kontroles sistēmu standarti" 1.2.13. apakšpunktā noteiktā sistēma;

27) **transporta enerģija** — šā likuma izpratnē prece ar noteiktu vērtību, ar ko nodrošina transportlīdzekļa kustību un uzstādīto agregātu darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 06.04.2006., 25.10.2007., 10.12.2009., 14.07.2011., 31.01.2013., 09.06.2016., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

2.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir novērst vai mazināt piesārņojuma dēļ cilvēku veselībai, ģīvašumam un videi nodarīto kaitējumu, novērst kaitējuma radītās sekas, kā arī:

1) novērst piesārņojošu darbību izraisīta piesārņojuma rašanos vai, ja tas nav iespējams, samazināt emisiju augsnē, ūdenī un gaisā;

2) novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt neatjaunojamo dabas resursu un enerģijas izmantošanu, veicot piesārņojošas darbības;

3) novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt atkritumu radīšanu;

4) nodrošināt piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšanu valsts teritorijā un to reģistrāciju;

5) noteikt pasākumus piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpētei un piesārņotu vietu sanācijai;

6) noteikt personas, kuras sedz ar piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpēti un piesārņotu vietu sanāciju saistītos izdevumus;

7) novērst vai samazināt vides trokšņa iedarbību uz cilvēkiem;

8) samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas no šā likuma 2. un 4.pielikumā minētajām darbībām un palielināt oglekļa dioksīda piesaisti no šā likuma 4.pielikuma II daļā minētajām darbībām, ņemot vērā izmaksu efektivitāti, nodrošinot līdzdalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un izpildot Latvijas saistības attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un oglekļa dioksīda piesaisti;

9) noteikt ikvienas fiziskās un juridiskās personas, kā arī šo personu apvienības, organizācijas un grupas (turpmāk — sabiedrība) tiesības piedalīties lēmuma pieņemšanas procesā attiecībā uz atļauju izsniegšanu piesārņojošu darbību veikšanai vai izmaiņai piesārņojošā darbībā vai šādu atļauju pārskatīšanu, kā arī attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu sadali un piešķiršanu;

10) novērst vai, ja tas nav iespējams, ierobežot piesārņojošo darbību radītās smakas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 09.06.2016. un 01.02.2018. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

3.pants. Likuma darbības joma

(1) Šis likums nosaka prasības, kuras piesārņojuma novēršanas un kontroles jomā jāņem vērā operatoram un gaisa kuģa operatoram, un piesārņojuma novēršanas un kontroles kārtību, kā arī:

1) prasības, kas jāņem vērā, uzsākot, veicot un pārtraucot piesārņojošas darbības;

2) prasības, kas jāņem vērā, izsniedzot atļaujas piesārņojošu darbību veikšanai un ūdens lietošanai, kā arī kārtību, kādā sniedzama informācija par piesārņojošām darbībām, kuru veikšanai nav nepieciešama atļauja;

3) vides kvalitātes normatīvu noteikšanas kārtību;

4) kārtību, kādā nosakāma noteiktu vielu emisijas robežvērtība, piesārņojošas darbības nosacījumi, kā arī citi ierobežojumi, kas attiecas uz piesārņojošu darbību veikšanu;

5) piesārņotu vietu apzināšanas, reģistrācijas, izpētes un sanācijas kārtību;

6) piesārņojošu darbību uzraudzības nosacījumus, piesārņojošu darbību kontroli, monitoringu, kā arī kārtību, kādā par šīm darbībām informējama sabiedrība;

7) prasības, kas jāņem vērā, izsniedzot siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas, kā arī piešķirot un izsolot emisijas kvotas;

7¹) prasības, kas siltumnīcefekta gāzu emisijas kontroles jomā jāievēro gaisa kuģu operatoriem;

8) prasības attiecībā uz darbībām ar emisijas kvotām un nosacījumus emisijas kvotu sadales plāna izstrādei;

9) īpaši jutīgu teritoriju noteikšanas kārtību, tai skaitā prasības attiecībā uz pilsētu un citu komunālo (turpmāk — pilsētu) notekūdeņu attīrīšanu, kā arī ūdens un augsnes aizsardzību attiecīgajās teritorijās;

10) prasības, kas noteiktas ķīmiskās vielas saturošām iekārtām un produktiem.

(2) Šis likums attiecas arī uz Ministru kabineta noteiktajiem mobilajiem piesārņojuma avotiem.

(2¹) Šis likums nosaka gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķus, kā arī emisiju samazināšanas rīcības programmas izstrādes un gaisu piesārņojošo vielu emisijas uzskaites kārtību.

(3) Darbības ar radioaktīvajām vielām, radioaktīviem atkritumiem, jonizējošā starojuma avotiem un ģenētiski modificētiem organismiem regulē citi normatīvie akti.

(4) Šis likums paredz nosacījumus:

1) siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai no citiem siltumnīcefekta gāzu emisiju avotiem un šajā likumā minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistību izpildei;

2) oglekļa dioksīda piesaistei no šā likuma 4.pielikuma II daļā minētajām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām un šajā likumā minēto saistību izpildei attiecībā uz oglekļa dioksīda piesaisti.

(5) Šis likums nosaka prasības jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringam, ziņošanai un verifikācijai, ko veic saskaņā ar Regulu Nr. 2015/757.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 10.12.2009., 14.07.2011., 09.06.2016., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

II nodaļa

Prasības un nosacījumi attiecībā uz piesārņojošas darbības veikšanu

4.pants. Prasības attiecībā uz piesārņojošas darbības veikšanu

(1) Operators, veicot piesārņojošu darbību, ievēro tās specifiku un izpilda šādas prasības:

1) veic pasākumus, lai novērstu piesārņojuma rašanos vai samazinātu tā emisiju;

2) nodrošina vides kvalitātes normatīvu ievērošanu;

3) veic piesārņojošas darbības monitoringu;

4) sniedz vides aizsardzības un citām valsts institūcijām, pašvaldībām un sabiedrībai šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju;

5) ievēro prasības attiecībā uz piesārņojošas darbības vietu;

6) apkopo un sniedz darbiniekiem, kuri veic piesārņojošu darbību, nepieciešamo informāciju par tās iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi;

7) ievēro šā likuma 11.pantā minētos nosacījumus;

8) saņem atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai paziņo par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu un šajā likumā noteiktajos gadījumos saņem atļauju siltumnīcefekta gāzu emisijai;

8¹) ievēro A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā un siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā ietvertos nosacījumus;

9) pēc iekārtas darbības pilnīgas pārtraukšanas veic pasākumus, kas nepieciešami piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas atrašanās vietas sakārtošanai atbilstošā stāvoklī;

10) racionāli izmanto enerģiju.

(2) Gaisa kuģa operators, veicot piesārņojošu darbību, ievēro šā panta pirmās daļas 1., 3., 4. un 7.punkta

prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 25.10.2007., 10.12.2009. un 11.06.2020. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2020.)

5.pants. Piesardzības pasākumi

Operators, kā arī atbildīgās valsts un pašvaldību institūcijas veic nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai, ja tas nav iespējams, samazinātu vides piesārņošanu vai tās risku, kā arī avāriju risku. Piesardzības pasākumi ietver:

- 1) pieejamo tehnisko līdzekļu izmantošanu un organizatorisko pasākumu veikšanu visos piesārņojošās darbības posmos un procesos;
- 2) ražošanas vai citu darbību ierobežošanu vai pārtraukšanu uz noteiktu laikposmu, ja tas nepieciešams nelabvēlīgu meteoroloģisko vai citu apstākļu dēļ;
- 3) izvairīšanos no neatjaunojamo dabas resursu un enerģijas lietošanas vai to lietošanas ierobežošanu, kā arī izvairīšanos no atkritumu radīšanas vai to radīšanas ierobežošanu, visā vielu vai materiālu aprites ciklā izmantojot tādas metodes kā vielu un materiālu atkārtota lietošana un pārstrāde vai citas metodes;
- 4) izvairīšanos no tādu ķīmisko vielu un maisījumu izmantošanas, kuru vietā ir iespējams izmantot aizstājējus, kas ir mazāk bīstami cilvēku dzīvībai, veselībai vai videi;
- 5) avāriju riska novērtēšanu un tādus pasākumus, kas nepieciešami, lai izvairītos no avārijām, bet avārijas gadījumā — samazinātu tās sekas;
- 6) piesārņojošās darbības pārtraukšanu un neatliekamu piesārņotās vietas sanāciju, ja tas nepieciešams;
- 7) pasākumus, kas nepieciešami, lai nepieļautu piesārņojuma izplatīšanos; piesārņotās vietas izpēti un sanāciju, kā arī piesārņojošās darbības monitoringu;
- 8) operatoriem, kuri veic šā likuma 1.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, izvirzāmo prasību lietot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

6.pants. Operatora un darbinieku nodrošināšana ar nepieciešamajām zināšanām un pienākums sniegt informāciju

(1) Operators pirms piesārņojošās darbības uzsākšanas vai būtiskas izmaiņas apzina informāciju par tās iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi.

(2) Operators sniedz darbiniekiem, kuri veic piesārņojošu darbību, nepieciešamās zināšanas par kārtību, kādā šī darbība veicama, un tās iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, par piesardzības pasākumiem šīs ietekmes samazināšanai, kā arī par rīcību avārijas situācijā.

(3) Operatoram ir pienākums sniegt informāciju vides aizsardzības institūcijām, kuras saskaņā ar šo likumu atbild par atļauju izsniegšanu un kontroli, kā arī informēt sabiedrību un attiecīgo pašvaldību par atļaujā noteiktā monitoringa rezultātiem un piesārņojošās darbības ietekmi uz cilvēku veselību un vidi.

(3¹) Operators nodrošina iespēju Valsts vides dienestam veikt darbības, kas nepieciešamas vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību un atļaujā izvirzīto nosacījumu izpildes kontrolei.

(4) Ja ir pārkāptas vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktās prasības vai atļaujas nosacījumi vai ir apdraudēta to turpmākā ievērošana, operators par to nekavējoties paziņo Valsts vides dienestam un rīkojas tā, lai nodrošinātu, ka iekārtas normāla darbība tiek atjaunota visīsākajā laikā vai attiecīgi tiek novērsts iespējamais vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību vai atļaujas nosacījumu ievērošanas apdraudējums. Valsts vides dienests uzdod operatoram veikt nepieciešamos pasākumus, lai atjaunotu iekārtas normālu darbību un atbilstību vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem.

(5) Ja ir radies cilvēku dzīvībai, veselībai vai videi bīstams piesārņojums vai pastāv nopietni šāda piesārņojuma

rašanās draudi, operators par to paziņo Valsts vides dienestam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 10.12.2009., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

7.pants. Piesārņojošas darbības monitorings

Operators nodrošina piesārņojošas darbības monitoringu, īpaši tādiem procesiem, kuri ir tieši saistīti ar vides piesārņošanu vai tās risku. Lai noteiktu vides stāvokļa izmaiņu tendences, operators nodrošina vides monitoringu teritorijā, kuru var ietekmēt piesārņojošā darbība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002. likumu, kas stājas spēkā 24.07.2002.)

8.pants. Prasības attiecībā uz piesārņojošas darbības vietu

(1) Pirms tiek uzsākta piesārņojošā darbība, kurai saskaņā ar šo likumu nepieciešama atļauja, operators izvērtē iespējamās alternatīvās vietas šīs darbības veikšanai. Šī prasība attiecas uz darbību kopumā, tās atsevišķiem procesiem, kā arī uz emisijas vietām. Piesārņojošai darbībai vai tās atsevišķiem procesiem jāizraugās tāda vieta, kur tai būs vismazākā negatīvā ietekme uz cilvēku veselību un vidi.

(2) Šā panta pirmās daļas prasības neattiecas uz piesārņojošām darbībām, kuru iespējamās norises vietas, tehniskie paņēmieni un tehnoloģijas, kā arī to ietekme uz vidi ir izvērtēta saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

8.¹ pants. Oglekļa dioksīda uzglabāšana

(Zaudējis spēku ar 01.01.2013. Sk. pārejas noteikumu 32.punktu)

8.² pants. Oglekļa dioksīda uzglabāšana

Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā ir aizliegta oglekļa dioksīda uzglabāšana ģeoloģiskās struktūrās, kā arī vertikālajā ūdens slānī.

(31.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

9.pants. Izmaksu efektivitāte

Operators īsteno šā likuma 5., 6., 7. un 8.pantā noteiktos pasākumus un prasības, raugoties, lai šo pasākumu un prasību īstenošanas kopējās izmaksas atbilstu paredzamajai pozitīvajai ietekmei uz vidi un tiktu nodrošināta vides kvalitātes normatīvu ievērošana.

10. pants. Emisijas robežvērtība, līmenis un limits

(1) Emisijas robežvērtība ir maksimālais emitētās vielas daudzums vai citi noteiktos parametros izteikti faktori (koncentrācija vai emisijas līmenis), kurus nedrīkst pārsniegt noteiktā laika periodā vai periodos vai kurus nedrīkst pārsniegt iekārtas normālas darbības apstākļos. Emisijas robežvērtību nosaka konkrētām vielām vai vielu grupām.

(2) Emisijas robežvērtību nosaka vietā, kur piesārņojums izplūst no iekārtas. Koncentrācijas samazinājums, kas veidojas atšķaidīšanas rezultātā, robežvērtības noteikšanas brīdī netiek ņemts vērā.

(3) Nosakot iekārtas emisijas robežvērtības attiecībā uz netiešu piesārņojuma noplūdi ūdenī, var ņemt vērā notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbību, ja videi kopumā tiek nodrošināts līdzvērtīgs aizsardzības līmenis un vides piesārņojuma līmenis nepaaugstinās.

(4) Emisijas limits ir atļaujā noteiktais emitētās vielas daudzums vai citi noteiktos parametros izteikti faktori (koncentrācija vai emisijas līmenis), ko nedrīkst pārsniegt noteiktā laika periodā vai periodos, vai emitētās vielas daudzums vai koncentrācija, kuru nedrīkst pārsniegt iekārtas normālas darbības apstākļos un kura nepārsniedz attiecīgo emisijas robežvērtību.

(5) Ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītais emisijas līmenis ir tāds emisijas līmenis, kas sasniegts parastos iekārtas ekspluatācijas apstākļos, izmantojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kuri

ietverti secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, un kas izteikts kā vidējais rādītājs konkrētā laikposmā atbilstoši noteiktiem atsauces nosacījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2007., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

11.pants. Piesārņojošas darbības veikšanas nosacījumi

(1) Veicot piesārņojošu darbību, operators un gaisa kuģa operators ievēro:

- 1) aizliegumu attiecībā uz noteiktu piesārņojošu vielu emisiju vidē;
- 2) noteiktu piesārņojuma veidu emisijas robežvērtības un limitus, kā arī ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītos emisiju līmeņus;
- 3) emisijas samazināšanas, novēršanas vai kontroles kārtību noteiktās saimnieciskās darbības jomās vai attiecībā uz noteikta veida iekārtām vai vielām;
- 4) ar noteiktu emisiju saistītu iekārtu vai iekārtu grupu atbilstības novērtēšanas kārtību.

(2) Lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minēto nosacījumu ievērošanu, Ministru kabinets reglamentē:

- 1) noteikumus par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi;
- 2) noteikumu emisijas robežvērtības un aizliegumus attiecībā uz piesārņojošu vielu emisiju ūdenī;
- 3) noteikumus par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem;
- 4) noteikumus par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām;
- 5) noteikumus par satiksmē neizmantojamo pārvietojamo mehānismu iekšdedzes dzinēju radīto piesārņojošu vielu emisiju gaisā;
- 6) noteikumus par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu;
- 7) noteikumus par atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai izvirzāmajām prasībām;
- 8) kārtību, kādā ierobežojama piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanās, un šo smaku noteikšanas metodes;
- 9) vides aizsardzības prasības degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām;
- 10) noteikumus par atsevišķu dzelzceļa un upju satiksmē izmantojamo iekšdedzes dzinēju radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā;
- 11) noteikumus par noteikumu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli;
- 12) kārtību, kādā ierobežojama piesārņojošo vielu emisija no noteiktiem produktiem;
- 13) atsevišķas bīstamas ķīmiskās vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasības un videi kaitīgo preču sarakstu;
- 14) šķidrās degvielas veidus ar paaugstinātu sēra saturu, kurus aizliegts izlaist brīvam apgrozījumam vai realizēt;
- 15) vides kvalitātes normatīvus iekārtām un noteikta veida kuģošanas līdzekļiem, kuri izmanto sēru saturošu šķidro degvielu;
- 16) izmēģinājumu un inovatīvo emisijas samazināšanas tehnoloģiju izmantošanu kuģošanas līdzekļos;

17) kārtību, kādā aviācijas darbības iekļauj Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā;

18) kārtību, kādā nodrošināma oglekļa dioksīda plūsmas transportēšana pa cauruļvadiem uz uzglabāšanas vietām, kā arī oglekļa dioksīda plūsmas tīrības kritērijus un kārtību, kādā izskatāmi strīdi par piekļuvi transporta tīkliem un uzglabāšanas vietām;

19) kārtību, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no sadedzināšanas iekārtām;

20) kārtību, kādā ierobežojama gaistošo organisko savienojumu emisija no iekārtām, kurās izmanto organiskos šķīdinātājus;

21) prasības titāna dioksīda ražošanas iekārtu radīto emisiju ierobežošanai, kontrolei un monitoringam.

(3) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(4) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā biedrība "Latvijas Antīko automobiļu klubs" izsniedz apliecinājumu par to, ka transportlīdzeklis atbilst antīkā transportlīdzekļa statusam, lai iegādātos produktus ar paaugstinātu gaistošo organisko savienojumu saturu.

(5) Ministru kabinets nosaka bioeļļas kvalitātes prasības un mežizstrādes darbos izmantojamo griezējinstrumentu eļļošanai lietojamās bioeļļas izmantošanas un kontroles kārtību.

(6) Ministru kabinets nosaka cenrādi maksas pakalpojumiem par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādei nepieciešamās informācijas un datu sniegšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 18.12.2003., 27.01.2005., 06.04.2006., 25.10.2007., 07.05.2009., 10.12.2009., 14.07.2011., 31.01.2013., 09.06.2016. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

III nodaļa

Vides kvalitātes normatīvi un vides kvalitātes normatīvu ieviešanas programmas

12.pants. Vides kvalitāte un vides kvalitātes normatīvu noteikšana

(1) Vides kvalitāti nosaka salīdzinājumā ar vēlamo gaisa, virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu, augsnes un zemes dzīļu vai citu vides komponentu kvalitāti, kuras nodrošināšanai tiek reglamentēti kvantitatīvos rādītājos izteikti vides kvalitātes normatīvi.

(2) Lai novērstu kaitējumu cilvēku veselībai vai videi un nodrošinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu ilgākā laikposmā, ņemot vērā nepieciešamo drošības rezervi, Ministru kabinets nosaka kvalitātes normatīvus gaisam, virszemes ūdeņiem, pazemes ūdeņiem un augsnei, norādot:

1) šo normatīvu sasniegšanas termiņus un teritoriju, uz kuru tie attiecas;

2) augstāko un zemāko pieļaujamo līmeni vai raksturlielumus vielu, trokšņu, organismu vai citu vidi ietekmējošu faktoru klātbūtnei vidē;

3) parametrus, monitoringa metodes un metodes, pēc kurām nosaka attiecīgo normatīvu pārsniegšanu;

4) pasākumus, kas veicami gadījumos, kad normatīvi tiek pārsniegti.

(2¹) Ministru kabinets, ņemot vērā šā panta otrās daļas nosacījumus, nosaka kvalitātes normatīvus gruntij.

(3) Normatīvajos aktos noteiktos vides kvalitātes normatīvus var sasniegt pakāpeniski vairākos konkrētos starpposmos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2005.)

13.pants. Robežlielumi un mērķlielumi

(1) Vides kvalitātes normatīvus iedala robežlielos un mērķlielos.

(2) Robežlielums ir saistošs jebkuram operatoram, kas veic vai ir paredzējis veikt piesārņojošu darbību, kuras izraisīta emisija var ietekmēt attiecīgo teritoriju.

(3) Vides aizsardzības institūcijas, pieņemot lēmumu par atļaujas izsniegšanu un izstrādājot labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošanas nosacījumus, kā arī kontrolējot piesārņojošu darbību, ņem vērā noteiktos mērķlielus.

(4) Operators, veicot piesārņojošu darbību, ierobežo emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielus, vai, ja tie ir pārsniegti, — pakāpeniski samazina emisiju līdz attiecīgajiem mērķlielumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002. likumu, kas stājas spēkā 24.07.2002.)

14.pants. Piesārņojošas darbības uzsākšanas ierobežojumi

(1) Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā. Šādos gadījumos atļauja piesārņojošas darbības veikšanai netiek izsniegta.

(2) Ja noteiktā teritorijā ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam, pašvaldība saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādātu un apstiprinātu rīcības programmu vai īstermiņa rīcības programmu var izdot saistošos noteikumus, kas attiecīgajā teritorijā ierobežo vai aizliedz tādu piesārņojošu darbību uzsākšanu, kuru izraisītā emisija var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā, izņemot šā likuma 16.pantā minētos gadījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002. un 18.12.2003. likumu, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

15.pants. Piesārņojošas darbības ierobežojumi

Ja teritorijā, kurā saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniegtu atļauju tiek veikta piesārņojoša darbība, ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam:

1) operatoram saskaņā ar šā likuma II nodaļā noteiktajām prasībām jāveic pasākumi, kas nepieciešami, lai pakāpeniski samazinātu emisiju, kura var ietekmēt cilvēku veselību vai vidi attiecīgajā teritorijā;

2) atļauju būtiskai darbības izmaiņai neizsniedz, ja šāda izmaiņa var radīt emisijas, kas palielina kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā;

3) pārskatot jau izsniegtās atļaujas, to nosacījumus maina vai papildina atbilstoši šā likuma II nodaļā noteiktajām prasībām.

16.pants. Operatoru sadarbība

(1) Šā likuma 14. un 15.pantā minētajos gadījumos operators var noslēgt vienošanos ar citu operatoru, kuram atļauts emitēt attiecīgā veida piesārņojumu, par pasākumiem, kas veicami, lai samazinātu kopējās attiecīgā veida emisijas, un informē par to Valsts vides dienestu.

(2) Ja operatoru vienošanās paredz, ka kopējās attiecīgā veida emisijas, ko izraisa piesārņojošas darbības, uz kurām attiecas vienošanās, būs zemākas nekā pirms vienošanās noslēgšanas, un ja atbilstoši šim likumam un citiem normatīvajiem aktiem ir ievērotas citas piesārņojuma samazināšanas prasības, Valsts vides dienests šo vienošanos akceptē.

(3) Operatori, kas ir paredzējuši veikt piesārņojošas darbības, uz kurām attiecas vienošanās, iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai, un Valsts vides dienests izsniedz atļauju atbilstoši emisiju apjoma samazinājumam, kuru paredz vienošanās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

16.¹ pants. Gaisu piesārņojošo vielu emisiju uzskaites valsts līmenī

(1) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", sadarbojoties ar attiecīgajām nozaru ministrijām, institūcijām un komersantiem, veic valsts kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisijas aprēķinu un prognožu izstrādi, kā arī emisiju ziņojumu sagatavošanu.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā tiek izveidota un uzturēta valsts kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisijas aprēķinu un prognožu sagatavošanas nacionālā sistēma un novērtēta gaisa piesārņojuma ietekme uz ekosistēmām, kā arī prasības par sabiedrībai un Eiropas Komisijai sniedzamo informāciju.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

16.² pants. Gaisa piesārņojuma samazināšana valsts līmenī

(1) Lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, Latvija laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam un pēc 2030. gada samazina dažādu tautsaimniecības nozaru radītās sēra dioksīda, slāpekļa oksīda, gaistošo organisko savienojumu (izņemot metāna) un daļiņu PM_{2,5} emisijas. Ministru kabinets nosaka minēto vielu emisiju samazināšanas mērķus laikposmam no 2020. līdz 2029. gadam un pēc 2030. gada.

(2) Lai nodrošinātu gaisa piesārņojuma samazināšanos un normatīvajos aktos noteikto emisiju samazināšanas mērķu izpildi, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija organizē gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāna izstrādi un koordinē tā īstenošanu. Rīcības plānu izstrādā sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju, Finanšu ministriju, Veselības ministriju, kā arī citām institūcijām, ja to pieņemtajiem lēmumiem ir tieša vai pakārtota ietekme uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju. Ministru kabinets nosaka rīcības plāna saturu, kā arī kārtību, kādā izstrādājams rīcības plāns un sniedzami pārskati par tā izpildi.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto rīcības plānu apstiprina Ministru kabinets.

(4) Zemkopības ministrija, Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija, Finanšu ministrija, Veselības ministrija, kā arī citas institūcijas, kuru pieņemtajiem lēmumiem ir tieša vai pakārtota ietekme uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju, organizējot un plānojot savu darbību vai nozaru politiku, ņem vērā Ministru kabineta noteiktos gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķus un īsteno rīcības plānā noteiktos pasākumus.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

17.pants. Vides kvalitātes normatīvu ieviešanas plāns un rīcības programmas gaisa piesārņojuma samazināšanai

(1) Ja tiek vai var tikt pārsniegti konkrēta veida piesārņojumam noteiktie vides kvalitātes normatīvu robežlielumi, kā arī citos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādā rīcības plānu piesārņojuma samazināšanai. Rīcības plānā norāda vismaz piesārņojuma samazināšanas mērķus un veicamos pasākumus, kā arī to finansēšanas avotus. Minēto plānu apstiprina Ministru kabinets.

(2) (Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)

(2¹) Ja pašvaldības teritorijā tiek vai var tikt pārsniegti gaisu piesārņojošajām vielām noteiktie vides kvalitātes normatīvi, attiecīgā pašvaldība sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju izstrādā rīcības programmu gaisa piesārņojuma samazināšanai konkrētajā teritorijā un īsteno tajā noteiktos pasākumus.

(2²) Lai izstrādātu šā panta 2.¹ daļā minēto rīcības programmu, noteiktu galvenos piesārņojuma avotus un plānotu īstenojamos pasākumus, pašvaldībai ir tiesības ievākt un apkopot informāciju par tās teritorijā esošajām apkures iekārtām un tajās izmantotā kurināmā veidu un apjomu. Pašvaldības dome var izdot saistošos noteikumus, kuros nosaka kārtību, kādā tiek vākta informācija par pašvaldības teritorijā esošajām apkures iekārtām un tajās izmantotā kurināmā veidu un apjomu.

(3) Rīcības programmas gaisa piesārņojuma samazināšanai saturu, izstrādāšanas un atskaitīšanās kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 18.12.2003., 07.05.2009., 16.12.2010., 12.04.2018. un 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021.)

18.pants. Īpaši jutīgas teritorijas

(1) Teritorijas, kur piesārņojums var pastiprināti ietekmēt cilvēku veselību vai vidi un tās bioloģisko daudzveidību, vai teritorijas, kuras ir īpaši jutīgas pret piesārņojuma radīto slodzi, sauc par īpaši jutīgām teritorijām.

(2) Ministru kabinets reglamentē īpaši jutīgu teritoriju noteikšanas kritērijus un apsaimniekošanas kārtību, nosaka attiecīgo teritoriju robežas vai visas valsts vai noteiktu pašvaldību administratīvo teritoriju robežas kā jutīgo teritoriju robežas, kā arī to:

1) uz kurām īpaši jutīgām teritorijām attiecas paaugstinātas prasības pilsētu notekūdeņu attīrīšanai;

2) uz kurām īpaši jutīgām teritorijām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem.

(3) Ministru kabinets:

1) *(izslēgts ar 17.06.2010. likumu);*

2) *(izslēgts ar 18.12.2003. likumu).*

(4) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs pēc saskaņošanas ar zemkopības ministru šā panta otrās daļas 2.punktā minēto īpaši jutīgo teritoriju apsaimniekošanas pasākumu koordinācijai izveido konsultatīvu padomi, iekļaujot tajā pārstāvjus no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Zemkopības ministrijas un Veselības ministrijas un šo ministriju padotībā esošajām institūcijām, kā arī sabiedrisko organizāciju pārstāvjus, un apstiprina šīs padomes nolikumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 17.06.2010. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

18.¹ pants. Trokšņa novērtēšana un samazināšana

(1) Trokšņa kartēšanu un trokšņa stratēģisko karšu izstrādi aglomerācijas teritorijai nodrošina attiecīgā pašvaldība, bet ārpus aglomerācijas teritorijas esošiem infrastruktūras objektiem — dzelzceļa līnijām, autoceļiem un lidostām, kurās satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 50 000 gaisa kuģu gadā, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas trokšņa kartēšanā aglomerācijas teritorijai.

(2) Rīcības plānu trokšņa samazināšanai aglomerācijas teritorijā izstrādā un ievieš attiecīgā pašvaldība, bet rīcības plānu trokšņa samazināšanai transporta infrastruktūras objektam, kas atrodas aglomerācijas teritorijā un ārpus aglomerācijas teritorijas, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas rīcības plāna izstrādē, kā arī rīcības plāna ieviešanā aglomerācijas teritorijā.

(3) Ministru kabinets nosaka:

1) trokšņa rādītājus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes;

2) prasības un termiņus trokšņa kartēšanai, kā arī trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plāna trokšņa samazināšanai izstrādei;

3) vides trokšņa radīto kaitīgo seku novērtēšanas metodes;

4) kārtību, kādā īstenojama sadarbība ar kaimiņvalstīm vides trokšņa novērtēšanā un samazināšanā (ja novērota pārrobežu ietekme);

5) sabiedrībai un Eiropas Komisijai sniedzamo informāciju par vides troksni, tās sniegšanas kārtību un termiņus, kā arī kārtību, kādā sabiedrība tiek iesaistīta rīcības plāna trokšņa samazināšanai izstrādē;

6) prasības un kārtību satiksmes un rūpniecisko objektu radītā vides trokšņa novērtēšanai.

(4) Apdzīvotajām vietām, autoceļiem, dzelzceļa līnijām un lidostām, kuru attiecīgie rādītāji ir mazāki, nekā minēts šā likuma pārejas noteikumu 10. vai 11.punktā, šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās institūcijas var veikt trokšņa kartēšanu, izstrādāt un ieviest trokšņa stratēģiskās kartes un rīcības plānu trokšņa samazināšanai atbilstoši šajā likumā un citos normatīvajos aktos par vides aizsardzību paredzētajiem nosacījumiem.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2009., 09.06.2016. un 14.07.2022. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2022.)

18.² pants. Elektromagnētisko lauku starojuma novērtēšana un ierobežošana

(1) Prasības elektromagnētisko lauku starojuma novērtēšanai attiecas uz ierīcēm — mehāniskām, elektriskām vai elektroniskām konstrukcijām, kā arī to apvienojumiem —, kas paredzētas speciālu funkciju izpildei:

- 1) zemas frekvences ierīcēm elektrības ražošanai un elektriskās strāvas pārvadei, tostarp sliežu ceļu strāvas pārvadei, ar nominālo spriegumu no viena kilovolta (kV) un vairāk, ieskaitot citas līdzīgas ierīces frekvenču diapazonā no viena herca (Hz) līdz deviņiem kiloherciem (kHz);
- 2) līdzstrāvas tālās pārvades un pārdales fiksētām ierīcēm, ieskaitot iekārtu darbību ar nominālo spriegumu no diviem kilovoltiem (kV);
- 3) augstfrekvenču jeb radiofrekvenču ierīcēm, tostarp fiksētām instalācijām, kas rada elektromagnētiskos laukus frekvenču diapazonā no deviņiem kiloherciem (kHz) līdz 300 gigaherciem (GHz).

(2) Ministru kabinets nosaka:

- 1) elektromagnētisko lauku starojuma robežlielumus un mērķlielumus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes;
- 2) prasības elektromagnētisko lauku radītā riska novēršanai vai samazināšanai;
- 3) kompetento iestādi ierīču radītā elektromagnētisko lauku starojuma kontrolei.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018. Pants stājas spēkā 01.11.2018. Sk. pārejas noteikumu 49. punktu)

IV nodaļa Piesārņojošu darbību iedalījums un to veikšanas nosacījumi

19.pants. Piesārņojošu darbību iedalījums un atļauja piesārņojošas darbības veikšanai

(1) Piesārņojošas darbības iedala A, B un C kategorijā, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi.

(2) Šā likuma II nodaļā noteiktās prasības attiecas arī uz tādām darbībām, kuras neatbilst A, B vai C kategorijai, bet var radīt piesārņojumu.

(3) Lai uzsāktu A vai B kategorijas darbību, kā arī būtisku izmaiņu gadījumā operators saņem atļauju veikt piesārņojošu darbību.

(3¹) Valsts vides dienests atļaujā norāda informāciju par operatoru, iekārtu, piesārņojošo darbību, kā arī nosacījumus, ar kādiem piesārņojošā darbība ir atļauta un kurus izvirza saskaņā ar šā likuma 31. pantu.

(4) Piesārņojošu darbību aizliegts sadalīt diviem vai vairākiem operatoriem, lai tādējādi izvairītos no piesārņojošas darbības kopējai jaudai vai saražotās produkcijas apjomam atbilstošas kategorijas atļaujas piemērošanas. Ja piesārņojošas darbības ir sadalītas vai emisija no vairāku operatoru iekārtām, kuras veic piesārņojošu darbību, ietekmē vienu un to pašu teritoriju, nosakot piesārņojošas darbības atļaujas kategoriju, summē iekārtu jaudas vai saražotās produkcijas apjomu.

(5) Lai uzsāktu vai turpinātu šā likuma 2.pielikuma I sadaļā minētās piesārņojošās darbības, operators saņem arī siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju — Valsts vides dienesta rakstveida lēmumu, kas attiecas uz iekārtu vai vairākām iekārtām, kuras atrodas vienā vietā un kurām ir viens operators, proti, atļauju emitēt siltumnīcefekta gāzes, ievērojot nosacījumu, ka operators nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringu un katru gadu sagatavo emisiju ziņojumu (turpmāk — ikgadējais emisiju ziņojums) par siltumnīcefekta gāzu emisiju atbilstoši attiecīgajā

atļaujā, šajā likumā un normatīvajos aktos par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbību noteiktajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 25.10.2007., 31.01.2013., 09.06.2016. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018. 3.¹ daļa stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 60. punktu)

20.pants. A kategorijas darbības

(1) Piesārņojošas darbības, kuras veic, izmantojot šā likuma 1.pielikumā noteiktās iekārtas, ir A kategorijas darbības. Veicot A kategorijas darbības, operators lieto labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.

(2) A kategorijas atļaujas ir nepieciešamas stacionārajām tehnoloģiskajām iekārtām, kurās tiek veikta viena vai vairākas šā likuma 1.pielikumā minētās piesārņojošās darbības. Uz šādām iekārtām, ievērojot to radītā piesārņojuma daudzumu vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi, atbilstoši noteiktajiem parametriem, turklāt ņemot vērā arī piesārņojošas darbības, kas tiek veiktas citās ar šīm iekārtām tehniski saistītās iekārtās, kuras arī var ietekmēt emisiju un vides piesārņojumu, attiecas nosacījumi par A kategorijas atļaujām.

(3) Šā likuma 1.pielikumā minētie rādītāji attiecas uz iekārtu ražošanas jaudām vai saražotās produkcijas apjomu. Operators, kurš veic vairākas šā likuma 1.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, summē to jaudas, ja visas darbības attiecas uz vienu šā likuma 1.pielikumā minēto rūpnieciskās darbības jomu un tiek veiktas vienā vietā vai izmantojot vienu iekārtu.

(4) A kategorijas atļauju nosacījumi iekārtām, kas tiek izmantotas jaunu tehnisko paņēmieni pētīšanai, izstrādei vai pārbaudei, noteikti šā likuma 31.panta septītajā daļā.

(5) Ministru kabinets izdod noteikumus par A kategorijas darbības pieteikšanu, attiecīgas atļaujas izsniegšanu un labāko pieejamo tehnisko paņēmieni lietošanu, kā arī nosaka:

- 1) laika grafiku, pēc kura tiek izsniegtas A kategorijas atļaujas iekārtām, kurām tās nepieciešamas;
- 2) maksimālo pārejas periodu, kurā jānodrošina ar labāko pieejamo tehnisko paņēmieni lietošanu saistīto atļaujas nosacījumu ievērošana;
- 3) iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju, kurā norāda veicamos cilvēku veselības, gaisa, ūdens un augsnes aizsardzības, kā arī atkritumu apsaimniekošanas pasākumus. Ja piesārņojoša darbība saistīta ar ūdens ieguvī, atļaujā norāda ūdens lietošanas limitus;
- 4) kārtību, kādā pieprasāmas un izsniedzamas atļaujas;
- 5) kārtību, kādā sabiedrība var iepazīties ar iesniegumu un iesniegt savus priekšlikumus, kā arī iepazīties ar atļaujas nosacījumiem, monitoringa un pārbaudes rezultātiem;
- 6) kārtību, kādā informējamās citas valstis, un šāda piesārņojuma monitoringu gadījumos, kad iespējama piesārņojuma pārrobežu ietekme;
- 7) iesnieguma izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņu, kas nedrīkst būt ilgāks par 90 dienām. Lēmuma pieņemšanas termiņā neieskaita dienas, kas attiecas uz informācijas pieprasījumu.

(6) Ja A kategorijas piesārņojošu darbību plānots īstenot ārpus Latvijas teritorijas un tai iespējama pārrobežu ietekme, Vides pārraudzības valsts birojs:

- 1) 14 dienu laikā pēc tam, kad no attiecīgās valsts kompetentās institūcijas saņemta informācija par iesniegumu piesārņojošas darbības veikšanai, ievieto paziņojumu par saņemto informāciju savā tīmekļvietnē un publicē paziņojumu vismaz vienā no laikrakstiem;
- 2) paziņojumā norāda vietu, kur sabiedrība un ieinteresētās institūcijas var iegūt informāciju par paredzēto darbību un tās pārrobežu ietekmi, kā arī par saprātīgu termiņu, līdz kuram Vides pārraudzības valsts birojam var iesniegt rakstveida priekšlikumus;
- 3) apkopo sabiedrības un ieinteresēto institūciju iesniegtos priekšlikumus un nosūta tos attiecīgās valsts kompetentajai institūcijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 25.10.2007., 10.12.2009., 16.12.2010., 31.01.2013. un

12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018. Grozījums piektās daļas 3. punktā par vārdu "iesnieguma veidlapu un atļaujas veidlapu" aizstāšanu ar vārdiem "iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju" stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 61. punktu)

21.pants. Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni un to izvēle attiecībā uz A kategorijas darbībām

(1) Labākie pieejamie tehniskie paņēmieni attiecināmi uz visefektīvāko un progresīvāko tehnoloģiju un ekspluatācijas metožu izstrādes posmu, kurā parādīta konkrēto metožu faktiskā piemērotība, lai novērstu un - gadījumos, kad novēršana ir neiespējama, - samazinātu emisiju un ietekmi uz vidi kopumā, un tie paredzēti, lai noteiktu pamatprincipus emisijas limitu aprēķināšanai.

(2) Jēdziens "tehniskie paņēmieni" ietver lietojamo tehnoloģiju un veidu, kādā iekārta ir projektēta, uzbūvēta, uzturēta, darbināta vai demontēta.

(3) Tehniskie paņēmieni ir pieejami, ja tie ir ekonomiski un tehniski pamatoti un neatkarīgi no tā, vai tie iepriekš lietoti vai ieviesti ražošanā Latvijā, tos ir iespējams ieviest noteiktā rūpniecības nozarē, ņemot vērā attiecīgās izmaksas un priekšrocības.

(4) Tehniskie paņēmieni ir labākie, ja tie ietver tādas tehnoloģijas un metodes, kuras izmantojot iespējams nodrošināt augstāko vides aizsardzības līmeni kopumā.

(5) Izvēloties labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un ņemot vērā to ieviešanas un lietošanas potenciālās izmaksas, kā arī Vides aizsardzības likumā noteiktos vides aizsardzības principus un konkrētās piesārņojošās darbības specifiku, operators:

- 1) izmanto tehnoloģiju, kas nodrošina iespējami maza atkritumu daudzuma rašanos;
- 2) izmanto tehnoloģiju, kas nodrošina šā likuma 5.panta prasību ievērošanu;
- 3) izmanto vielas, kuras ir mazāk bīstamas cilvēku dzīvībai, veselībai un videi;
- 4) veicina ražošanas procesā radīto un izmantoto vielu otrreizēju izmantošanu un atkritumu pārstrādi;
- 5) izmanto procesus, iekārtas un darbības metodes, kuras rūpnieciskajā ražošanā jau ir pārbaudītas un atzītas par veiksmīgām;
- 6) ievēro tehnoloģiju attīstību un to, kā paplašinās zināšanas un izpratne par jaunajām tehnoloģijām;
- 7) ņem vērā emisijas raksturu, ietekmi un apjomu;
- 8) ņem vērā paredzamo iekārtas apturēšanas vai slēgšanas termiņu;
- 9) ņem vērā laiku, kas nepieciešams labāko pieejamo tehnisko paņēmienu ieviešanai;
- 10) ievēro ražošanas procesā izmantojamo izejvielu, arī ūdens, patēriņu un tehnoloģijas energoefektivitāti;
- 11) novērš vai līdz minimumam samazina emisijas risku un tās ietekmi uz cilvēku veselību vai vidi;
- 12) novērš avārijas, bet, ja avārija ir notikusi, — samazina tās radītās sekas;
- 13) pamatojas uz secinājumiem par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem. Veicot darbības, kurām atļaujas izsniegšanas vai atļaujas pārskatīšanas brīdī nav piemērojama secinājumu par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, izmanto Eiropas Komisijas izstrādāto labāko pieejamo tehnisko paņēmienu vadlīniju dokumentu vai informāciju par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, kuru publicējušas starptautiskās organizācijas;
- 14) nodrošina, ka iekārtas radītā emisija nepārsniedz ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistīto emisiju līmeni.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2007., 10.12.2009., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

22.pants. B kategorijas darbības

(1) Piesārņojošas darbības, kuru uzsākšanai vai būtiskai izmaiņai nepieciešama B kategorijas atļauja, ir B kategorijas darbības.

(2) Ministru kabinets nosaka B kategorijas darbības, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu, iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai vai videi, apstiprina iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju, kā arī nosaka kārtību, kādā atļauja pieprasāma un izsniedzama. Ja piesārņojoša darbība ir saistīta ar ūdens ieguvī, B kategorijas atļaujā norāda ūdens lietošanas limitus.

(2¹) Ministru kabinets nosaka iesnieguma izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņu, kas nedrīkst būt ilgāks par 60 dienām. Ja piesārņojošai darbībai tiek piemērota sabiedrības viedokļu uzklauššanas procedūra saskaņā ar šā likuma 27.pantā noteikto, iesnieguma izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņš nedrīkst būt ilgāks par 90 dienām. Lēmuma pieņemšanas termiņā neieskaita dienas, kas attiecas uz informācijas pieprasījumu.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā sabiedrība var iepazīties ar B kategorijas darbības atļaujas nosacījumiem, kā arī monitoringa un pārbaudes rezultātiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 10.12.2009., 16.12.2010. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018. Grozījums otrajā daļā par vārdu "B kategorijas darbības iesnieguma veidlapu un atļaujas veidlapu" aizstāšanu ar vārdiem "iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju" stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 62. punktu)

23.pants. C kategorijas darbības

(1) Piesārņojošas darbības, kuru veikšanai nav nepieciešama atļauja, bet pirms kuru uzsākšanas vai būtiskas izmaiņas iesniedzams iesniegums vides aizsardzības institūcijām, ir C kategorijas darbības.

(2) Ministru kabinets nosaka C kategorijas darbības, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu, iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai vai videi, kā arī iesnieguma saturu un iesniegšanas kārtību, un kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē C kategorijas darbības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018. Grozījums par otrās daļas papildināšanu ar vārdiem "un kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē C kategorijas darbības" stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 63. punktu)

24.pants. Paziņojums par C kategorijas darbību

(1) Operators ne vēlāk kā 30 dienas pirms C kategorijas darbības uzsākšanas iesniedz iesniegumu Valsts vides dienestam.

(2) Operators ne vēlāk kā 30 dienas pirms būtiskas izmaiņas C kategorijas darbībā iesniedz iesniegumu Valsts vides dienestam.

(3) (Izslēgta ar 20.06.2002. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 27.01.2005. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

24.¹ pants. Darbības, kurām nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja

(1) Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja ir nepieciešama stacionārai tehnoloģiskajai iekārtai, kurā tiek veikta viena vai vairākas šā likuma 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības.

(2) Šā likuma 2.pielikumā minētie rādītāji attiecas uz iekārtas ražošanas jaudu vai saražotās produkcijas apjomu. Operators, kurš veic vairākas šā likuma 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, summē to jaudas, ja visas darbības attiecas uz vienu šā likuma 2.pielikumā minēto rūpnieciskās darbības jomu un tiek veiktas vienā vietā vai izmantojot vienu iekārtu.

(2¹) Nosakot iekārtas kopējo nominālo ievadīto siltuma jaudu, lai konstatētu iekārtas atbilstību šā likuma 2.pielikumā minētajām piesārņojošām darbībām, summē visu to tehnisko vienību (piemēram, katli, degkameras, turbīnas, sildītāji, kurtuves, sadedzināšanas iekārtas, apdedzināšanas krāsnis, cita veida krāsnis, cepļi, žāvētāji,

dzinēji, kurināmā elementi, ķīmiskie sadedzināšanas un oglekļa dioksīda uztveršanas bloki, degļi, termiskās vai katalītiskās pēcsadedzināšanas iekārtas) nominālās ievadītās siltuma jaudas, kuras ir iekārtas daļas un kurās tiek sadedzināts kurināmais. Kopsummā neņem vērā:

1) tehniskās vienības, kuru nominālā siltuma jauda nepārsniedz trīs megavatus;

2) tehniskās vienības, kurās kā kurināmo izmanto atjaunojamus energoresursus, bet pārējos kurināmos — tikai vienību darbības uzsākšanai vai pārtraukšanai.

(2²) Ja šā likuma 2.pielikumā minētie rādītāji tiek pārsniegti, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā ietver visas tehniskās vienības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, izņemot tehniskās vienības bīstamo atkritumu un sadzīves atkritumu sadedzināšanai.

(3) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā operators var iesniegt iesniegumu un saņemt siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju arī tām šā likuma 2.pielikumā minētajām piesārņojošām darbībām, kuru ražošanas jauda vai saražotais produkcijas apjoms nepārsniedz šā likuma 2.pielikumā minētos rādītājus.

(3¹) Operatoram ir tiesības iesniegt Valsts vides dienestam iesniegumu, kurā prasīts atcelt saskaņā ar šā panta trešo daļu izdoto siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju.

(4) Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja nav nepieciešama iekārtām, kuras izmanto jaunu produktu vai ražošanas procesu pētīšanai, izstrādei vai pārbaudei, un iekārtām, kurās kā kurināmo izmanto atjaunojamus energoresursus, bet pārējos kurināmos — tikai iekārtu darbības uzsākšanai vai pārtraukšanai.

(5) Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas izsniedz uz šādiem periodiem:

1) pirmais periods — no 2005.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim;

2) otrais periods — no 2008.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim;

3) trešais periods — astoņi kalendārie gadi, sākot ar 2013.gada 1.janvāri;

4) ceturtais un turpmākie periodi — 10 kalendāra gadi, sākot ar 2021. gada 1. janvāri.

(6) Valsts vides dienests siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas nosacījumus saskaņo ar attiecīgās iekārtas A vai B kategorijas atļaujas nosacījumiem.

(7) Ministru kabinets nosaka:

1) iesniegumā siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju, kā arī kārtību, kādā pieprasāma un izsniedzama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja;

2) nosacījumus un kārtību, kādā atsevišķas iekārtas uz laiku var atbrīvot no prasības saņemt siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 25.10.2007., 10.12.2009., 17.06.2010., 01.02.2018., 12.04.2018. un 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021.)

24.² pants. Īpašas prasības attiecībā uz piesārņojošām darbībām

(1) Tādu piesārņojošu darbību veikšanai, kuras atbilst noteiktai rūpniecības nozarei un kurām raksturīga attiecīgajai nozarei specifiska iedarbība uz vidi, var noteikt īpašas prasības. Nosakot īpašas prasības, kas attiecināmas uz šā likuma 1.pielikumā minētajām piesārņojošām darbībām (iekārtām), ņem vērā secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem.

(2) Ministru kabinets nosaka īpašas prasības attiecībā uz atsevišķu šā panta pirmajā daļā minēto piesārņojošo darbību veikšanu.

(3) Lai ierobežotu gaistošo organisko savienojumu emisiju, tai skaitā piesārņojošās darbības izraisīto smaku izplatīšanos, kas rodas, veicot naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un maisījumu kravu iekraušanu tankkuģos, pašvaldības izdod saistošos noteikumus, kuros piesārņojošās darbības operatoriem, kas ostu teritorijās pārkrauž

naftas produktus un bīstamas ķīmiskās vielas un maisījumus, kuru tvaika spiediens, mērot pēc Reida metodes, ir 27,6 kilopaskāli (kPa) vai vairāk, vai arī mazutu, jēlnaftu vai benzolu, ja šādu produktu, vielu un maisījumu kopējais piesārņojošās darbības atļaujā noteiktais apgrozījums operatora īpašumā vai lietošanā esošajā ostas teritorijā ir 200 000 tonnu gadā vai vairāk, tiek noteiktas prasības kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmu uzstādīšanai, darbībai un monitoringam.

(4) Pašvaldības saistošajos noteikumos, kas pieņemti saskaņā ar šā panta trešo daļu, pašvaldības ir tiesīgas noteikt smakas mērķlieluma pārsnieguma laika ierobežojumu, kas ir zemāks par 168 stundām kalendāra gadā, un paredzēt, ka atbilstība smakas mērķlielumam ir nodrošināma uz operatora lietošanā vai īpašumā esošās teritorijas robežas, kā arī noteikt kārtību, kādā par mērījumu rezultātiem informē institūciju, kas kontrolē ostas teritorijas aizsardzību pret piesārņojumu.

(5) Kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmas piesārņojošās darbības operators, kas ostas teritorijā pārkrauj naftas produktus un bīstamas ķīmiskās vielas, kuru tvaika spiediens, mērot pēc Reida metodes, ir 27,6 kilopaskāli (kPa) vai vairāk, vai arī mazutu, jēlnaftu vai benzolu, un ja šādu produktu un vielu apgrozījums operatora īpašumā vai lietošanā esošajā ostas teritorijā ir lielāks par 200 000 tonnu gadā, uzstāda līdz 2021. gada 31. decembrim, ja pašvaldība nav izdevusi saistošos noteikumus saskaņā ar šā panta trešo daļu vai ir izdevusi saistošos noteikumus, bet tajos nav noteikusi citu, agrāku termiņu kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmas uzstādīšanai ostas teritorijā. Pēc kravas izgarojumu emisijas kontroles sistēmu uzstādīšanas piesārņojošās darbības operators nodrošina to darbību un monitoringu, kā arī veic smakas mērķlielumu mērījumus uz savā lietošanā vai īpašumā esošās teritorijas robežas.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 31.01.2013. un 01.02.2018. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

24.³ pants. Valsts vides dienesta informācijas sistēma

(1) Valsts vides dienesta informācijas sistēma (turpmāk — informācijas sistēma) ir valsts informācijas sistēma, kas ietver vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību izpildei un kontrolei nepieciešamo informāciju un dokumentus un nodrošina informācijas apriti starp publiskās pārvaldes un kontroles institūcijām un komersantiem, kā arī sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanā. Informācijas sistēmu izveido un uztur Valsts vides dienests.

(2) Informācijas sistēma ietver:

- 1) izsniegtās A un B kategorijas atļaujas un saistībā ar tām pieņemtos lēmumus, kā arī reģistrētās C kategorijas darbības un izsniegtās pirmreizējās siltumnīcefekta gāzu emisiju atļaujas;
- 2) pamatziņojumus par augsnes un pazemes ūdeņu kvalitāti iekārtas teritorijā;
- 3) informāciju par A kategorijas iekārtā veiktajām vides inspekcijām;
- 4) citu šā likuma izpildei nepieciešamo informāciju.

(3) Informācijas sistēmā:

- 1) operators iesniedz iesniegumu A vai B kategorijas atļaujas saņemšanai un C kategorijas darbības reģistrēšanai;
- 2) šajā likumā noteiktajos gadījumos operators iesniedz iesniegumu pirmreizējās siltumnīcefekta gāzu emisiju atļaujas saņemšanai;
- 3) Valsts vides dienests izsniedz A vai B kategorijas atļauju un pirmreizējo siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, kā arī reģistrē C kategorijas darbības.

(4) Šā panta trešajā daļā minētajiem dokumentiem, kas tiek iesniegti informācijas sistēmā, ir juridisks spēks arī tad, ja tie nesatur rekvizītu "paraksts".

(5) Šā panta otrās daļas 1., 2. un 3. punktā minētā informācija informācijas sistēmā ir publiski pieejama bez maksas."

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018. Pants stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 64. punktu)

V nodaļa

Atļaujas pieteikšana, izsniegšana, pārskatīšana un atcelšana

(Nodaļas nosaukums 18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 13.01.2010.)

25.pants. Priekšnosacījumi attiecībā uz atļaujas izsniegšanu piesārņojošas darbības uzsākšanai vai būtiskai izmaiņai

(1) Atļauju piesārņojošas darbības uzsākšanai vai būtiskai izmaiņai izsniedz, ja operators ir iesniedzis iesniegumu atbilstoši šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

(2) A vai B kategorijas atļauju piesārņojošas darbības uzsākšanai vai būtiskai izmaiņai izsniedz, ja papildus šā panta pirmās daļas nosacījumam ir ievēroti arī šādi nosacījumi:

1) operators ir novērtējis šīs darbības ietekmi uz vidi un saņēmis atzinumu par paredzētās darbības akceptu — gadījumos, kad piesārņojošai darbībai saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums;

2) ir izstrādāta rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats, kā arī objekta avārijgatavības un civilās aizsardzības pasākumu plāns — gadījumos, kad saskaņā ar normatīvajiem aktiem tas ir nepieciešams;

3) ir sniegta informācija sabiedrībai un dots pietiekami ilgs termiņš sabiedrības priekšlikumu iesniegšanai par piesārņojošas darbības uzsākšanu vai izmaiņu — gadījumos, kad saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir noteikta sabiedrības līdzdalība lēmuma pieņemšanā.

(3) Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju šā likuma 2.pielikumā minēto piesārņojošo darbību uzsākšanai vai būtiskai izmaiņai izsniedz, ja operators papildus iesniegumam ir iesniedzis arī pietiekamu informāciju, lai Valsts vides dienests varētu secināt, ka attiecīgais operators spēj nodrošināt siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringu un sagatavot ikgadējos emisiju ziņojumus par siltumnīcefekta gāzu emisiju atbilstoši šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009., 31.01.2013., 09.06.2016. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

26.pants. Konsultācijas ar citām valsts institūcijām un pašvaldībām

Pirms atļaujas izsniegšanas Valsts vides dienests nosūta attiecīgajai pašvaldībai (pirms atļaujas izsniegšanas A vai B kategorijas piesārņojošām darbībām — arī Veselības inspekcijai) informāciju, kas nepieciešama priekšlikumu sniegšanai par iesniegumu un atļaujas nosacījumiem, un izskata to iesniegtos priekšlikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 27.01.2005., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

27.pants. Sabiedrības līdzdalība

(1) Iesniegums A kategorijas atļaujas, bet Ministru kabineta noteiktajos gadījumos — arī B kategorijas atļaujas saņemšanai ir pieejams sabiedrībai, lai tā varētu iesniegt priekšlikumus ar atļaujas izsniegšanu saistītajos jautājumos.

(1¹) Sabiedrības viedokļu uzklauššanu, ja tiek uzsākts lēmuma pieņemšanas process, nodrošina vismaz tad, ja šis lēmums attiecas uz:

1) šā panta pirmajā daļā minēto atļauju saņemšanu, izņemot šā likuma 28.panta astotajā daļā noteikto gadījumu ;

2) būtisku izmaiņu A kategorijas un noteiktos gadījumos arī B kategorijas piesārņojošā darbībā;

3) atļaujas nosacījumu pārskatīšanu saskaņā ar šā likuma 32.panta trešās daļas 8.punktu;

4) B kategorijas piesārņojošu darbību, kad Valsts vides dienests vai attiecīgā pašvaldība papildus šajā pantā

noteiktajiem gadījumiem ir pieņēmusi lēmumu par sabiedrības viedokļa uzklauššanu.

(2) Sabiedrībai ir pieejama līdzdalībai lēmuma pieņemšanā nepieciešamā informācija, tai skaitā varbūtējo lēmumu būtība vai, ja iespējams tikai viens lēmums, - lēmuma projekts, kā arī visi lēmumi, kas attiecas uz A vai B kategorijas vai siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju izsniegšanu, izsniegto atļauju nosacījumi un informācija par monitoringa un kontroles rezultātiem.

(2¹) Sabiedrībai ir pieejama ar atļaujas izsniegšanu saistītā informācija, kura ir Valsts vides dienesta rīcībā.

(3) Ja iesniegums vai atļauja ietver informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju, Valsts vides dienests, pamatojoties uz operatora iesniegumu, pieņem lēmumu par atsevišķu iesnieguma vai atļaujas sadaļu ierobežotu pieejamību. Šis noteikums neattiecas uz informāciju par emisiju, kā arī par avāriju risku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 25.10.2007., 07.05.2009., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

28.pants. A un B kategorijas atļauju pieteikšana, izsniegšana un atcelšana

(1) Iesniegumu atļaujas saņemšanai sagatavo operators, ja nepieciešams, pieaicinot ekspertus. Operators ir atbildīgs par iesniegumā norādītās informācijas patiesumu.

(1¹) Iesniegumu atļaujas saņemšanai iesniedz elektroniski informācijas sistēmā, izmantojot speciālu tiešsaistes formu, ja persona ir elektroniski identificējusies ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārziņā esošu personas identifikācijas koplietošanas moduli.

(2) Iesniegumā sniedzama šāda informācija:

1) iekārta un tās darbība;

2) izejvielas un palīgmateriāli, citas vielas un enerģija, ko attiecīgā iekārta izmanto vai ražo;

3) iekārtas emisijas avoti, tai skaitā emisijas avoti, kuri rada troksni, vibrāciju un novada siltumu vidē;

4) vides apstākļi iekārtas darbības vietā;

5) to vielu raksturs un daudzums, kuras varētu tikt emitētas no iekārtas ūdenī, gaisā (izņemot siltumnīcefekta gāzu emisiju) vai augsnē, kā arī emisijas būtiskā ietekme uz vidi;

5¹) to vielu daudzums, kuras iekārta netipiskas darbības rezultātā varētu emitēt ūdenī, gaisā (izņemot siltumnīcefekta gāzu emisiju) vai augsnē;

6) tehnoloģija un citi paņēmieni, kurus paredzēts izmantot, lai novērstu vai, ja tas nav iespējams, samazinātu emisiju no attiecīgās iekārtas;

7) labākie pieejamie tehniskie paņēmieni, kādus A kategorijas darbības veicošais operators lieto vai paredzējis lietot, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos;

8) pasākumi, kas tiks veikti, lai novērstu vai samazinātu atkritumu ražošanu un pārstrādātu iekārtas radītos atkritumus;

9) citi pasākumi, kas tiks veikti, lai nodrošinātu šā likuma II un III nodaļā noteikto prasību izpildi;

10) kārtība, kādā paredzēts veikt piesārņojošas darbības monitoringu.

(2¹) Iesniegumam pievieno:

1) šā panta otrajā daļā minētās informācijas kopsavilkumu, kurā nelieto specifiskus tehniskos aprakstus un terminus, lai tas būtu viegli saprotams sabiedrībai;

2) pamatzīpojumu par augsnes un pazemes ūdeņu kvalitāti iekārtas teritorijā (turpmāk — pamatzīpojums), ja

tas nepieciešams A kategorijas darbību veikšanai saskaņā ar šā likuma 29.panta sesto daļu.

(3) Iesniegumā norāda piesārņojošas darbības iespējamās alternatīvas un pamato, kādēļ izraudzīts attiecīgais variants. Ja minētās alternatīvas jau izskatītas, novērtējot ietekmi uz vidi, operators iesniegumam pievieno ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un atzinumu par paredzētās darbības akceptu.

(4) Valsts vides dienests, izsniedzot atļauju piesārņojošas darbības veikšanai, kurai saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, izvērtē un ņem vērā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un ievēro Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā izvirzītās prasības par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

(5) Atļauju izsniedz Valsts vides dienests pēc iekārtas darbības vietas. Ja nepieciešams, Valsts vides dienests pieaicina ekspertus, izņemot tos, kuri piedalījušies iesnieguma sagatavošanā.

(6) Valsts vides dienests pirms atļaujas izsniegšanas izvērtē sabiedrības līdzdalības procesa laikā iesniegtos priekšlikumus un, ievietojot tos savā tīmekļvietnē, dara sabiedrībai pieejamu arī informāciju par tiem atzinumiem un ieteikumiem, kas saņemti pirms atļaujas sabiedriskās apspriešanas.

(7) Valsts vides dienests var atcelt izdoto atļauju, lemt par atteikumu izdot atļauju vai grozīt izdotās atļaujas nosacījumus, ja tiek konstatēts, ka operators:

1) nesniedz Valsts vides dienesta pieprasīto informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai par atļaujas izsniegšanu, atļaujas izdošanu vai atļaujas nosacījumu grozīšanu, uzsākot jaunu A vai B kategorijas darbību vai veicot būtiskas izmaiņas esošajā A vai B kategorijas darbībā;

2) triju gadu laikā no A vai B kategorijas atļaujas spēkā stāšanās dienas nav uzsācis piesārņojošo darbību.

(8) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(9) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(10) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 18.12.2003., 27.01.2005., 25.10.2007., 10.12.2009., 16.12.2010., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

28.¹ pants. Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas pieteikšana, izsniegšana, grozīšana un atcelšana

(1) Iesniegumu atļaujas saņemšanai vai grozīšanai sagatavo operators, ja nepieciešams, pieaicinot ekspertus.

(2) Iesniegumā sniedzama šāda informācija:

1) iekārtas, tās darbības un tehnoloģijas apraksts;

2) izejvielas un palīgmateriāli, kuru izmantošana rada šā likuma 2.pielikumā minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju;

3) iekārtas siltumnīcefekta gāzu emisijas avoti;

4) operatora plānotais piesārņojošas darbības monitorings un ikgadējo emisiju ziņojumu sagatavošanas kārtība.

(3) Iesniegumam pievieno šā panta otrajā daļā minētās informācijas kopsavilkumu, kurā nelieto specifiskus tehniskos aprakstus un terminus, lai tas būtu viegli saprotams sabiedrībai.

(3¹) Iesniegumu atļaujas saņemšanai un tam pievienotos pielikumus un dokumentus iesniedz elektroniski, pēc elektroniskas reģistrēšanās sniedzot informāciju tiešsaistes režīmā Valsts vides dienesta informācijas sistēmā. Iesniegumu atļaujas grozīšanai un tam pievienotos pielikumus un dokumentus iesniedz elektroniski, izmantojot Eiropas Komisijas izveidoto un uzturēto vienoto Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas informācijas apmaiņas sistēmu "DECLARE" (turpmāk — ES ETS informācijas apmaiņas sistēma "DECLARE"), kas sabiedrībai ir nepārtraukti pieejama tiešsaistes režīmā.

(4) Atļauju vai tās grozījumus izsniedz Valsts vides dienests pēc iekārtas darbības vietas. Ja nepieciešams,

Valsts vides dienests pieaicina ekspertus, izņemot tos, kuri piedalījušies iesnieguma sagatavošanā.

(4¹) Atļauju izsniedz A un B kategorijas atļauju izsniegšanas termiņā, ņemot vērā to, vai konkrētajam operatoram ir piešķirama A vai B kategorijas atļauja piesārņojošās darbības veikšanai vai veikta C kategorijas darbības reģistrācija.

(5) Ja operators nav saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, pēc 2005.gada 1.janvāra tas nedrīkst uzsākt vai turpināt šā likuma 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības.

(6) Valsts vides dienests izsniegto siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju atceļ, ja konstatē, ka operators sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju.

(7) Operators iesniedz attiecīgajai Valsts vides dienestam iesniegumu ar lūgumu atcelt izsniegto siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ja tas vairs neveic kādu no šā likuma 2. pielikumā minētajām darbībām un nevēlas iesniegt šā likuma 24.¹ panta trešajā daļā minēto iesniegumu.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009., 09.06.2016., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018. Grozījums 3.¹ daļā par vārdu "vienotās vides informācijas sistēmas "TULPE" tīmekļvietnē" aizstāšanu ar vārdiem "informācijas sistēmā" un grozījums 4.¹ daļā par vārdu "C kategorijas apliecinājums" aizstāšanu ar vārdiem "veikta C kategorijas darbības reģistrācija" stājas spēkā 01.04.2020. Sk. pārejas noteikumu 65 un 66. punktu)

28.² pants. Valsts nodeva par A vai B kategorijas atļauju

Par atļaujas izsniegšanu A vai B kategorijas piesārņojošai darbībai un tās pārskatīšanu maksājama valsts nodeva. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību, kā arī atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011. Pants stājas spēkā 01.03.2011. Sk. pārejas noteikumu 28.punktu)

29.pants. Atļauja esošu piesārņojošu darbību turpināšanai un jaunu piesārņojošu darbību uzsākšanai

(1) Esošas A kategorijas un B kategorijas darbības ir tādas piesārņojošas darbības, kuru veikšanai nepieciešama A kategorijas vai B kategorijas atļauja un ir saņemtas citos normatīvajos aktos noteiktās atļaujas attiecībā uz piesārņojuma emisiju.

(2) (Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)

(3) (Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)

(4) (Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)

(5) (Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)

(6) Ja A kategorijas darbība ietver tādu bīstamo ķīmisko vielu lietošanu, ražošanu vai emisiju, kas var radīt augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojumu iekārtas teritorijā, operators izstrādā pamatziņojumu un kopā ar iesniegumu A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai un tam pievienoto šā panta 2.¹ daļas 1.punktā minēto informācijas kopsavilkumu iesniedz to Valsts vides dienestam. Pamatziņojumu, kas nepieciešams esošo piesārņojošo darbību veikšanai, vides pārvaldei iesniedz, pirms piesārņojošās darbības atļauja pirmo reizi tiek pārskatīta saskaņā ar šā likuma 32.panta 3.² daļu. Valsts vides dienests pamatziņojumā ietverto informāciju izmanto, izvirzot atļaujas nosacījumus iekārtas darbībai vai, ja iekārtas darbība tiek pārtraukta, iekārtas teritorijas sakārtošanai atbilstošā stāvoklī saskaņā ar šā likuma 30.pantu. Pamatziņojuma izstrāde nav nepieciešama A kategorijas darbībām, kurām augsnes un pazemes ūdeņu kvalitātes izvērtējums veikts ietekmes uz vidi novērtējuma laikā, ja iesniegums par atļaujas saņemšanu to veikšanai iesniegts ne vēlāk kā trīs gadus pēc tam, kad saņemts atzinums par ietekmes uz vidi novērtējumu.

(7) Ministru kabinets nosaka pamatziņojuma izstrādes kārtību un saturu.

(8) Ja pamatziņojumā ietvertā informācija norāda uz piesārņojuma līmeni, kas rada risku cilvēku veselībai vai videi, Valsts vides dienests, pārskatot A kategorijas darbības atļauju, izvirza operatoram nosacījumus tādu pasākumu veikšanai, kas nepieciešami, lai nodrošinātu iekārtas teritorijas sakārtošanu atbilstošā stāvoklī. Valsts vides dienests nosacījumus pamato ar normatīvo aktu prasībām par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem, kā arī par pazemes

ūdeņu kvalitāti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

30.pants. Informēšana par darbības izmaiņu, iekārtas operatora maiņu un iekārtas darbības pilnīgu pārtraukšanu

(1) Pirms darbības izmaiņas operators Ministru kabineta noteiktajā termiņā paziņo par to Valsts vides dienestam. Valsts vides dienests izvērtē, vai šī izmaiņa uzskatāma par būtisku izmaiņu un vai ir nepieciešams izdarīt grozījumus atļaujas nosacījumos, un informē par to operatoru. Darbības izmaiņa, kuras rezultātā iekārtas darbības rādītāji pārsniedz šā likuma pielikumos minētos rādītājus, ir būtiska izmaiņa.

(2) Ja operators ir ieviesis darbības izmaiņu, kuras dēļ mainās piesārņojošās darbības kategorija, Valsts vides dienests izskata jautājumu par citas kategorijas atļaujas izsniegšanu vai pieņem lēmumu, ka attiecīgajai piesārņojošai darbībai atļauja turpmāk nav nepieciešama.

(3) Ja mainās iekārtas operators, Valsts vides dienests, pamatojoties uz operatora iesniegumu, precizē atļauju, ierakstot tajā datus par jauno operatoru, taču nemainot atļaujas nosacījumus un — siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas gadījumā — tās termiņu. Iekārtas operatora maiņas gadījumā līdzšinējais iekārtas operators sagatavo un iesniedz pārbaudei un apstiprināšanai ikgadējo emisiju ziņojumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju savas darbības periodā, kā arī nodod emisijas kvotas atbilstoši tajā minētajam apjomam. Šādu prasību nepiemēro, ja jaunais iekārtas operators Valsts vides dienestam iesniedz rakstveida apliecinājumu, ka sagatavos un iesniegs pārbaudei un apstiprināšanai ikgadējo emisiju ziņojumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju visā kalendārajā gadā, kurā notikusi iekārtas operatora maiņa, kā arī nodos emisijas kvotas atbilstoši šajā ziņojumā minētajam apjomam.

(4) Ne vēlāk kā 30 dienas pirms iekārtas darbības pilnīgas pārtraukšanas operators iesniedz Valsts vides dienestam attiecīgu iesniegumu, norādot pasākumus, kas tiks veikti darbības vietas sakārtošanai atbilstoši atļaujas nosacījumiem. 30 dienu laikā pēc tam, kad no operatora saņemta informācija par vietas sakārtošanu atbilstošā stāvoklī, Valsts vides dienests atceļ operatoram izdoto A vai B kategorijas atļauju un siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju. Valsts vides dienests savā tīmekļvietnē ievieto informāciju par operatora veiktajiem un pamatziņojumā norādītajiem pasākumiem teritorijas sakārtošanai atbilstošā stāvoklī.

(5) A kategorijas darbības pārtraukšanas gadījumā operators nodrošina augsnes un pazemes ūdeņu stāvokļa novērtējumu attiecībā uz tām bīstamajām ķīmiskajām vielām, kādas izmantotas ražošanā, ražotas iekārtā vai novadītas vidē. Iesniedzot Valsts vides dienestam iesniegumu par iekārtas darbības pārtraukšanu, operators tam pievieno augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojuma novērtējumu salīdzinājumā ar pamatziņojumā ietverto informāciju.

(6) Ja salīdzinājumā ar pamatziņojumā ietverto informāciju augsnes un pazemes ūdeņu novērtējumā norādītais augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojums ir būtisks, kā arī rada apdraudējumu cilvēku veselībai un videi, Valsts vides dienests izvirza operatoram nosacījumus tādu pasākumu veikšanai, kas nepieciešami, lai atjaunotu sākotnējo augsnes un pazemes ūdeņu stāvokli. Valsts vides dienests nosacījumus pamato ar normatīvo aktu prasībām par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem, kā arī par pazemes ūdeņu kvalitāti.

(7) Ja atļaujas nosacījumi neparedz prasību izstrādāt pamatziņojumu, iekārtas darbības pārtraukšanas gadījumā operators izvērtē iespējamo augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojumu un, ja nepieciešams, veic pasākumus, kas nepieciešami, lai iekārta neradītu augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojuma draudus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 25.10.2007., 10.12.2009., 31.01.2013., 09.06.2016., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

31.pants. A un B kategorijas atļauju nosacījumi

(1) Atļaujā ietver nosacījumus, kuru ievērošana nepieciešama, lai nodrošinātu cilvēku veselības aizsardzību un sasniegtu augstu vides aizsardzības līmeni kopumā — gaisa, virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu, augsnes un zemes dziļu aizsardzību, kā arī nosaka:

1) emisiju robežvērtības un limitus piesārņojošām vielām, kuras varētu tikt emitētas no iekārtas, ievērojot attiecīgās vielas raksturu un iespējamo piesārņojuma pānesi no vienas vides citā (ūdens, gaiss, augsne), kā arī citu veidu emisiju limitus. A kategorijas darbībām atļaujā ietver ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītos emisiju līmeņus;

2) prasības, kas nodrošina augsnes un pazemes ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, iekārtā radīto emisiju monitoringa nosacījumus, kā arī monitoringa mērījumu metodoloģiju, periodiskumu un izvērtējumu, lai pierādītu A kategorijas iekārtas darbības atbilstību labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem;

3) prasību operatoram sniegt gada pārskatu un citu nepieciešamo informāciju par atļaujas nosacījumu izpildi;

4) prasības, kas jāievēro operatoram, lai nodrošinātu cilvēku veselības un vides aizsardzību, kā arī atkritumu apsaimniekošanu, izmantojot dabas resursus un enerģiju, kā arī lietojot ķīmiskās vielas un maisījumus. Lai novērstu augsnes un gruntsūdeņu piesārņojumu, iekārtām, kuru darbība saistīta ar bīstamo ķīmisko vielu lietošanu, ražošanu vai emisiju, atļaujas nosacījumos ietver prasības attiecībā uz iekārtu darbības drošības kontroli, tai skaitā iekārtā lietoto, ražoto vai izmantoto ķīmisko vielu monitoringa nosacījumus atbilstoši šā likuma 45.pantam;

5) pasākumus, kas saistīti ar iekārtai netipiskiem darbības apstākļiem, arī ar iekārtas darbības uzsākšanu (piemēram, iekārtas vai tās daļas darbības ieregulēšana vai testēšana pēc nodošanas ekspluatācijā vai pēc pārbūves saskaņā ar iekārtas tehnisko dokumentāciju), iespējamām noplūdēm, nepareizu darbību, pēkšņu apstāšanos un darbības pārtraukšanu;

6) vides kvalitātes mērķus konkrētajai teritorijai vai saskaņā ar upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu veicamos pasākumus un to īstenošanas termiņus;

7) prasības attiecībā uz iekārtas energoefektivitāti, kuras operators šā likuma 2.pielikumā minētajām iekārtām drīkst nepiemērot gadījumos, kad citādi nav iespējams ievērot siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas nosacījumus;

7¹) prasības atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem tām piesārņojošajām darbībām, kurām veikts ietekmes uz vidi novērtējums un saņemts paredzētās darbības akcepts;

8) citus pasākumus, kas veicami, lai nodrošinātu šā likuma II nodaļā minēto prasību izpildi.

(2) A kategorijas atļaujas nosacījumus, tai skaitā emisiju robežvērtības vai raksturlielumus, pamato ar labāko pieejamo tehnisko paņēmieni lietošanu. Nosakot atļaujas nosacījumus:

1) izmanto secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem šā likuma 1.pielikumā ietvertajām darbībām (iekārtām), nenosakot konkrētu izmantojamās tehnoloģijas veidu;

2) ņem vērā attiecīgās iekārtas tehniskos raksturlielumus, ģeogrāfisko izvietojumu un vides apstākļus.

(3) A kategorijas atļaujā piesārņojošo vielu emisiju robežvērtības nosaka tā, ka iekārtas normāla darba režīmā tās nepārsniedz ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistīto emisijas līmeni. Nosakot emisiju robežvērtības, ņem vērā šādus apsvērumus:

1) emisiju robežvērtības attiecas uz tiem pašiem vai īsākiem periodiem un tiem pašiem darbības nosacījumiem, no kuriem atvasināti ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītie emisiju līmeņi;

2) emisiju robežvērtības neattiecas uz šīs daļas 1. punktā norādītajiem apstākļiem, bet operators ar ikgadēja emisiju monitoringa rezultātiem Valsts vides dienestam pierāda, ka, iekārtai strādājot normālā darba režīmā, emisija nepārsniedz ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītos emisiju līmeņus.

(4) Ja Valsts vides dienests A kategorijas atļaujā ietver nosacījumus iekārtas darbībai, pamatojoties uz labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, kas nav ietverti secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, tā nodrošina, ka tehnisko paņēmieni noteikšanā izmantoti šā likuma 21.panta piektajā daļā minētie principi, kā arī iekārtas radīto emisiju atbilstību robežvērtībām un mērķlielumiem. Šis nosacījums Valsts vides dienestam jāievēro arī tādā gadījumā, ja uz iekārtā veiktu darbību vai ražošanas procesu neattiecas secinājumi par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem vai minētie secinājumi neattiecas uz darbības vai procesa iespējamo ietekmi uz vidi. Šādā gadījumā Valsts vides dienests, nosakot atļaujas nosacījumus, noskaidro operatora viedokli, pievieno to atļaujas pielikumā un publicē Valsts vides dienesta tīmekļvietnē kā atļaujas pielikumu.

(5) Ja normatīvajos aktos noteiktie vides kvalitātes normatīvi paredz stingrākus nosacījumus, nekā tas izriet no prasības lietot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, A kategorijas atļaujā ietver tādus nosacījumus, kādi jāievēro, lai sasniegtu attiecīgos vides kvalitātes normatīvus.

(6) Valsts vides dienests A kategorijas darbībām var piešķirt atkāpes no ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītā emisijas līmeņa. Atkāpes piešķir, ja operators, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteikto vides kvalitātes normatīvu, kā arī iekārtas ģeogrāfiskā izvietojuma un tās tehnisko raksturlielumu izpētes rezultātiem,

pierāda, ka minēto emisiju līmeņu piemērošana rada izmaksas, kuras ir nesamērīgi augstas salīdzinājumā ar vides apdraudējumu. Atkāpes piešķir, ja operators, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteikto vides kvalitātes normatīvu, kā arī iekārtas ģeogrāfiskā izvietojuma un tās tehnisko raksturlielumu izpētes rezultātiem, pierāda, ka minēto emisiju līmeņu piemērošana rada izmaksas, kuras ir nesamērīgi augstas salīdzinājumā ar vides apdraudējumu. Atkāpes rezultātā piemērotās emisiju robežvērtības nedrīkst pārsniegt iekārtu radīto emisiju robežvērtības, kas noteiktas šā likuma 11.panta otrajā daļā vai 24.² pantā minētajā kārtībā.

(7) Iekārtām, kas tiek izmantotas jaunu produktu vai ražošanas procesu pētīšanai, izstrādei vai pārbaudei, Valsts vides dienests A kategorijas atļaujā nosaka pārejas periodu atkāpēm no emisiju robežvērtībām un labāko pieejamo tehnisko paņēmieni lietošanas, kā arī pasākumus, kas ierobežo piesārņojuma rašanos, uz laiku, kas nepārsniedz deviņus mēnešus. Pēc noteiktā pārejas perioda operators nodrošina, ka to iekārtu darbība, kuras tiek izmantotas jaunu produktu vai ražošanas procesu pētīšanai, izstrādei vai pārbaudei, atbilst ar labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem saistītajam emisijas līmenim. Minēto iekārtu darbību pārtrauc, ja pēc noteiktā pārejas perioda operators nevar nodrošināt noteiktā emisijas līmeņa ievērošanu.

(8) Valsts vides dienests A kategorijas atļaujas monitoringa nosacījumus pamato ar secinājumiem par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem minētajiem monitoringa nosacījumiem.

(9) B kategorijas atļaujas nosacījumus pamato ar attiecīgās piesārņojošās darbības raksturlielumiem, iekārtas ģeogrāfisko izvietojumu un vides apstākļiem. Ja iekārtas radīto emisiju limitam nav piemērojamu emisijas robežvērtību, B kategorijas atļaujā ietver konkrētās iekārtas tehniskos raksturlielumus.

(10) Atļaujā ietver nosacījumus, kas paredz samazināt piesārņojuma pānesi lielākos attālumos, kā arī pārrobežu pānesi.

(11) Ja piesārņojoša darbība tiek veikta vai to paredzēts veikt piesārņotā vai potenciāli piesārņotā vietā, Valsts vides dienests atļaujas nosacījumos ietver prasību operatoram veikt piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas izpēti vai piesārņotās vietas sanāciju. Lēmumu par izpēti vai sanācijas ietveršanu atļaujas nosacījumos pieņem saskaņā ar šā likuma VII nodaļu.

(31.01.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

31.¹ pants. Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas nosacījumi

Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā ietver:

- 1) piesārņojošās darbības aprakstu un informāciju par iekārtas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju;
- 2) prasības attiecībā uz operatoram veicamo siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringu, norādot monitoringa metodes un mērījumu biežumu;
- 3) ikgadējo emisiju ziņojumu pārbaudes nosacījumus;
- 4) ikgadējo emisiju ziņojumu iesniegšanas kārtību;
- 5) prasību katru gadu četru mēnešu laikā pēc konkrētā kalendārā gada beigām nodot emisijas kvotas, kas atbilst konkrētajā kalendārajā gadā iekārtas emitētajam siltumnīcefekta gāzu apjomam.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009. un 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

32. pants. A un B kategorijas atļauju pārskatīšana un atjaunošana

(1) A un B kategorijas atļauju izsniedz uz visu attiecīgās iekārtas darbības laiku.

(¹) Ja Valsts vides dienests piesārņojošās darbības ietekmi uz cilvēka veselību vai vidi atļaujas izsniegšanas brīdī nevar pietiekami precīzi novērtēt un prognozēt, atļauju izsniedzot, Valsts vides dienests var noteikt tās pārskatīšanas termiņu, kas nepārsniedz trīs gadus.

(2) Valsts vides dienests Ministru kabineta noteiktajā kārtībā pārskata atļaujas nosacījumus un, ja nepieciešams, tos atjauno vai papildina.

(3) Jautājumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujas nosacījumus pārskata šādos gadījumos:

1) ir saņemta informācija par piesārņojuma negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību vai vidi, ir pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi vai izdarīti grozījumi normatīvajos aktos, kas nosaka vides kvalitātes normatīvus;

2) Eiropas Komisija ir izdevusi jaunus secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem šā likuma 1.pielikumā norādītajām piesārņojošām darbībām (iekārtām). Atļaujas nosacījumus pārskata četru gadu laikā no Eiropas Komisijas secinājumu izdošanas dienas;

3) saskaņā ar valsts institūciju atzinumu procesa drošības garantēšanai ir nepieciešams lietot citu tehnoloģiju;

3¹) lai nodrošinātu atļaujas izsniegšanu atbilstoši šā likuma 31.panta septītajā daļā minētajiem nosacījumiem;

4) to nosaka citi normatīvie akti;

5) pirms piesārņojošas darbības izmaiņas;

6) ja tas paredzēts atļaujas nosacījumos;

7) šā likuma 50. un 51.pantā noteiktajos gadījumos;

8) ja iekārtas radītais piesārņojums ir tik būtisks, ka atļaujas nosacījumus vai tajā noteiktos emisijas limitus nepieciešams pārskatīt vai noteikt atļaujā jaunus emisijas limitus.

(3¹) Atļaujas nosacījumus šā panta trešās daļas 1. — 6. un 8.punktā un šā likuma 50.panta trešajā daļā minētajos gadījumos var pārskatīt, atjaunot vai papildināt visā atļaujas darbības laikā.

(3²) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(4) Operators iesniegumu jaunas atļaujas saņemšanai vai būtiskas izmaiņas ieviešanai piesārņojošā darbībā iesniedz Valsts vides dienestā tādos termiņos un kārtībā, kādi paredzēti normatīvajos aktos, kuri nosaka atļauju izsniegšanu piesārņojošas darbības veikšanai, vai mēneša laikā pēc šā panta trešās daļas 1. — 4. vai 8.punktā minēto apstākļu atklāšanas.

(5) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 25.10.2007., 07.05.2009., 10.12.2009., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

V¹ nodaļa

Siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotas un emisijas kvotu sadales plāns

(Nodaļa 18.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

32.¹ pants. Emisijas kvotu sadales plāns un iekārtu saraksts

(1) Klimata un enerģētikas ministrija, ņemot vērā arī sabiedrības viedokli, izstrādā un Ministru kabinets apstiprina emisijas kvotu sadales plānu valstī (turpmāk — sadales plāns) katram šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 1. un 2.punktā noteiktajam periodam. Sadales plānu noformē atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem.

(2) Sadales plānā nosaka emisijas kvotu kopējo daudzumu, kas tiks piešķirts operatoriem attiecīgajā periodā, un pievieno to iekārtu sarakstu, kuras veic šā likuma 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, kā arī plānoto emisijas kvotu sadalījumu starp iekārtu operatoriem.

(3) Sadales plānu izstrādā, ievērojot šādus pamatnosacījumus:

1) kopējo emisijas kvotu daudzumu, kuru valsts piešķir operatoriem attiecīgajā periodā, saskaņo ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (turpmāk — Konvencija) Kioto protokolā

Latvijai noteikto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķi;

2) kopējo emisijas kvotu daudzumu nosaka, ņemot vērā esošās un prognozētās siltumnīcefekta gāzu emisijas no šā likuma 2.pielikumā minētajām iekārtām, kā arī siltumnīcefekta gāzu emisijas, uz kurām neattiecas šā likuma nosacījumi, ņemot vērā arī politikas plānošanas dokumentus enerģētikas jomā;

3) ievēro citu normatīvo aktu prasības, no kurām izriet siltumnīcefekta gāzu emisiju palielinājums;

4) ievēro noteikumu, ka attiecīgajai iekārtai piešķirto emisijas kvotu skaits nedrīkst pārsniegt tai nepieciešamo daudzumu, ņemot vērā iekārtas potenciālu (tai skaitā tehnoloģisko potenciālu) siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā;

5) emisijas kvotu sadalē kā nosacījumu var izmantot siltumnīcefekta gāzes emisiju uz vienu šā likuma 2.pielikumā minēto piesārņojošas darbības rezultātā saražotās produkcijas vienību un emisijas samazināšanā sasniedzamo progresu;

6) ietver informāciju par emisijas kvotu aprēķināšanas metodi un izmantojamiem bāzes (atskaites) gadiem emisiju noteikšanā;

7) ietver informāciju par kārtību, kādā operators saņem emisijas kvotas iekārtai, kurai plānota lielāka siltumnīcefekta gāzu emisija sakarā ar izmaiņām darbībā, ja tās ieviestas pēc sadales plāna iesniegšanas Eiropas Komisijai, kā arī jaunai iekārtai, attiecībā uz kuru ir saņemta siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja pēc sadales plāna iesniegšanas Eiropas Komisijai un kura nav iekļauta sadales plānā;

8) ietver informāciju par jau veiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumiem, arī izmantojot labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijas A kategorijas iekārtām;

9) ņem vērā tīro tehnoloģiju, arī energoefektīvo tehnoloģiju ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju;

10) ietver informāciju par šā plāna apspriešanas gaitā izteiktajiem sabiedrības priekšlikumiem un informāciju par to, kā attiecīgie priekšlikumi tiks izvērtēti pirms lēmuma par emisijas kvotu piešķiršanu pieņemšanas;

11) var ietvert informāciju par konkurences ievērošanu attiecībā uz tādiem uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), kas nav Eiropas Savienības dalībvalstu uzņēmumi;

12) neietver normas, kuras diskriminē uzņēmumus vai nozares, kā arī nosacījumus, kurus var atzīt par normatīvajiem aktiem neatbilstošu valsts atbalstu;

13) nosaka maksimālo emisiju samazināšanas vienību un sertificētas emisiju samazināšanas vienību daudzumu, ko operatori drīkst izmantot Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kā procentuālo daļu no katrai iekārtai piešķirtā emisijas kvotu daudzuma. Emisiju samazināšanas vienības piešķir saskaņā ar Konvencijas Kioto protokola 6.pantu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Konvenciju vai Konvencijas Kioto protokolu. Sertificētas emisiju samazināšanas vienības piešķir saskaņā ar Konvencijas Kioto protokola 12.pantu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Konvenciju vai Konvencijas Kioto protokolu.

Šis punkts attiecas uz sadales plānu, kuru izstrādā šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 2.punktā noteiktajam periodam.

(4) Pēc tam, kad sadales plānu apstiprinājis Ministru kabinets, Klimata un enerģētikas ministrija iesniedz to apstiprināšanai Eiropas Komisijā.

(5) Klimata un enerģētikas ministrija izstrādā un Ministru kabinets apstiprina iekārtu sarakstu šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 3.punktā minētajam periodam.

(5¹) Katram šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 4. punktā minētajam periodam Klimata un enerģētikas ministrija iekārtu sarakstu izstrādā un Ministru kabinets apstiprina reizi piecos gados.

(6) Iekārtu sarakstā ietver stacionārās tehnoloģiskās iekārtas, kuras veic šā likuma 2.pielikumā minētās piesārņojošās darbības, kā arī stacionārās tehnoloģiskās iekārtas, kurām izsniegtas siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas šā likuma 24.¹ panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā. Iekārtu sarakstā nosaka ikgadējo bezmaksas emisijas kvotu sadalījumu starp operatoriem.

(7) Iekārtu sarakstu izstrādā atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem emisijas kvotu sadales jomā, kā arī ņemot vērā Ministru kabineta noteikumus par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai, ja Ministru kabinets pieņēmis lēmumu atbalstīt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai.

(8) Lai sagatavotu iekārtu sarakstu šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 3. punktā minētajam periodam, operators atbilstoši Klimata un enerģētikas ministrijas pieprasījumam iesniedz Valsts vides dienestam pilnīgu un pārbaudītu informāciju, kas nepieciešama, lai aprēķinātu bezmaksas emisijas kvotas iekārtai. Informāciju iesniedz par iekārtas darbību laika posmā no 2005.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim. Valsts vides dienests pieņem lēmumu par iesniegtās informācijas apstiprināšanu.

(8¹) Lai sagatavotu iekārtu sarakstu katra šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 4. punktā minētā 10 gadu perioda katram piecu gadu periodam, operators atbilstoši Klimata un enerģētikas ministrijas pieprasījumam iesniedz attiecīgajai Valsts vides dienestam pilnīgu un pārbaudītu informāciju un datus, kas nepieciešami, lai noteiktu emisijas kvotu piešķiruma apjomu attiecīgajai iekārtai. Šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 4. punktā minētā pirmā 10 gadu perioda, kas sākas 2021. gada 1. janvārī, pirmajam piecu gadu periodam operatori šo informāciju iesniedz par laika periodu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim. Valsts vides dienests pieņem lēmumu par iesniegtās informācijas apstiprināšanu. Minēto informāciju pārbauda un apstiprina, ievērojot prasības, kas noteiktas Eiropas Savienības tiesību aktos emisijas kvotu sadales jomā un normatīvajos aktos par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

(9) Šā panta astotajā daļā minēto informāciju pārbauda un apstiprina, ievērojot prasības, kas ikgadējo emisiju ziņojumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju pārbaudei un apstiprināšanai noteiktas normatīvajos aktos par kārtību, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisiju monitorings, kā arī tiek pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie emisiju ziņojumi par siltumnīcefekta gāzu emisiju.

(10) Valsts vides dienests nodrošina apstiprinātās informācijas iesniegšanu Klimata un enerģētikas ministrijai.

(11) Pēc tam, kad iekārtu sarakstu ir apstiprinājis Ministru kabinets, Klimata un enerģētikas ministrija iesniedz to apstiprināšanai Eiropas Komisijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 06.04.2006., 17.06.2010., 16.12.2010., 14.07.2011., 09.06.2016., 01.02.2018., 12.04.2018. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.² pants. Emisijas kvotu sadale

(1) Klimata un enerģētikas ministrija, izvērtējot arī sabiedrības viedokli un ņemot vērā Eiropas Komisijas apstiprināto iekārtu sarakstu un tā grozījumus, pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu operatoram, kurš ir saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts Eiropas Komisijas apstiprinājums par iekārtu sarakstu vai tā grozījumiem. Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu gaisa kuģa operatoram. Klimata un enerģētikas ministrijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi.

(1¹) Operatoram, kurš ir saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju šā likuma 2.pielikumā minētajām piesārņojošām darbībām, un gaisa kuģa operatoram emisijas kvotas piešķir uz šādiem periodiem:

1) pirmais periods — no 2005.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 31.decembrim;

2) otrais periods — no 2008.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim;

3) trešais periods — no 2013.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim;

4) turpmākie periodi — katri nākamie 10 kalendārie gadi, sākot ar 2021.gada 1.janvāri.

(2) Emisijas kvotas derīgums ir atkarīgs no perioda, kurā tā izsniegta:

1) šā panta 1.¹ daļas 3. punktā noteiktajā periodā izsniegtās kvotas ir beztermiņa;

2) šā panta 1.¹ daļas 4. punktā noteiktajā periodā izsniegtās kvotas ir beztermiņa, un tām tiek norādīts, kurā Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā 10 gadu periodā tās tiks izsniegtas. Šīs emisijas kvotas ir derīgas emisijas kvotu nodošanai par to emisiju apjomu, kas radīts, sākot ar minētā perioda pirmo gadu.

(3) Līdz 2012.gada 1.janvārim operators saņem emisijas kvotas bez maksas. Sākot ar 2012.gada 1.janvāri, gaisa kuģu operatoriem un, sākot ar 2013.gada 1.janvāri, operatoriem emisijas kvotas, izņemot bez maksas piešķirtās emisijas kvotas, izsola. Gaisa kuģu operatoriem tiek izsolīti 15 procenti emisijas kvotu no tā apjoma, kas piešķirams Eiropas Savienības gaisa kuģu operatoriem, ņemot vērā nosacījumus, kuri regulē Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas emisijas kvotu izsolīšanas jomu.

(3¹) Finanšu līdzekļus, kas iegūti, izsolot šā panta trešajā daļā minētās emisijas kvotas (turpmāk — izsoļu ieņēmumi), ieskaita Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.

(3²) Valsts pamatbudžetā kārtējam gadam un ilgtermiņa saistībās turpmākajiem gadiem finansējumu šā panta 4.⁴ daļā minētajiem mērķiem paredz kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atsevišķā Klimata un enerģētikas ministrijas budžeta programmā (apakšprogrammā) atbilstoši iepriekšējos gados iegūto un neizlieto to izsoļu ieņēmumu apmēram.

(3³) Šā panta 3.² daļā minētās programmas (apakšprogrammas) izpildītāja ir Klimata un enerģētikas ministrija.

(4) *(Izslēgta ar 31.01.2013. likumu)*

(4¹) *(Izslēgta ar 31.01.2013. likumu)*

(4²) *(Izslēgta ar 31.01.2013. likumu)*

(4³) *(Izslēgta ar 31.01.2013. likumu)*

(4⁴) Izsoļu ieņēmumus izmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām, tai skaitā:

1) siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai vai ierobežošanai enerģētikas, rūpniecības, transporta, lauksaimniecības, mežsaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozarēs, arī tādu projektu un finanšu instrumentu finansēšanai, kuru mērķis ir:

a) paaugstināt ēku vai tehnoloģisko iekārtu un transportlīdzekļu energoefektivitāti,

b) paplašināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu,

c) veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām nacionālā un reģionālā mērogā, tai skaitā tādu projektu finansēšanai, kuros paredzēta pilotpasākumu īstenošana ekstremālo laikapstākļu negatīvās ietekmes mazināšanai un novēršanai;

2) siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas vai ierobežošanas iespēju, kā arī iespēju pielāgoties klimata pārmaiņām palielināšanai, arī tādu projektu un finanšu instrumentu finansēšanai, kuru mērķis ir:

a) izstrādāt vides tehnoloģijas, kas nodrošina energoefektivitātes paaugstināšanu, atjaunojamo energoresursu izmantošanu, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu tehnoloģiskajos procesos vai pielāgošanos klimata pārmaiņām,

b) īstenot klimata politikas pasākumus, kas vērsti uz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī sagatavot integrēšanai dažādās nozarēs nepieciešamos pētījumus, plānošanas un tehniskos dokumentus,

c) īstenot izglītojošus pasākumus, kuru rezultātā uzlabojas sabiedrības izpratne un zināšanas par klimata pārmaiņām un pasākumiem, kas veicami, lai tās mazinātu un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām, un kuri veicina patērētāju paradumu maiņu, kā arī sekmē zemas oglekļa emisijas ekonomikas attīstību Latvijā;

3) Konvencijas un tās Kioto protokola saistību, kā arī citu starptautisko saistību izpildei siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas jomā;

4) Latvijas dalībai Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, emisijas kvotu izsolīšanas procesa nodrošināšanas administratīvo izmaksu segšanai, kā arī Klimata un enerģētikas ministrijas

administratīvās darbības nodrošināšanas izdevumiem.

(4⁵) Izsoļu ieņēmumu izmantošanā ņem vērā pasākumu ietekmi ne vien uz siltumnīcefekta gāzu emisijas daudzumu, bet arī uz vides kvalitāti kopumā, tai skaitā citu piesārņojošo vielu emisiju, pārrobežu gaisa piesārņojumu, dabiskajiem biotopiem.

(4⁶) Izsoļu ieņēmumu izmantošanu šā panta 4.⁴ daļas 1. un 2.punktā minētajiem mērķiem nodrošina, organizējot atklātos projektu iesniegumu konkursus. Ministru kabinets izdod atklāto projektu iesniegumu konkursu nolikumus, kuros nosaka projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, projektu iesniegumu iesniegšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību, kā arī projektu īstenošanas, pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību. Izsoļu ieņēmumus no Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības šā panta 4.⁴ daļas 1. un 2. punktā minētajiem mērķiem var turpināt piešķirt piecus gadus pēc Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbības termiņa beigām.

(4⁷) Klimata un enerģētikas ministrija sagatavo un, sākot ar 2013.gadu, līdz kārtējā gada 1.aprīlim iesniedz Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par izsoļu ieņēmumu izmantošanu iepriekšējā gadā, tai skaitā informāciju par finansētajiem pasākumiem, par panākto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu, par to, kādi sasniegumi gūti, nodrošinot pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī par nodrošināto vides kvalitātes uzlabojumu kopumā.

(4⁸) Līdzekļus, kas iegūti, izsolot šā panta trešajā daļā minētās emisijas kvotas, var izmantot vienreizējam pasākumam, lai mazinātu elektroenerģijas galalietotāju izmaksas par izmantoto elektroenerģiju un kompensētu tiem elektroenerģijas sistēmas pakalpojuma izmaksas.

(5) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" proporcionāli sadala attiecīgā perioda bez maksas piešķiramo kopējo emisijas kvotu daudzumu katram perioda gadam un pārskaita to uz operatora un gaisa kuģa operatora kontu Kioto vienību un emisijas kvotu reģistrā (turpmāk arī — emisijas reģistrs).

(6) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" katru gadu līdz 28.februārim emisijas reģistrā sadala emisijas kvotas pa operatoru un gaisa kuģa operatoru kontiem un valsts kontu emisijas kvotu izsolēm, ievērojot Eiropas Komisijas apstiprināto iekārtu sarakstu, Klimata un enerģētikas ministrijas lēmumus un Eiropas Savienības tiesību aktus emisijas kvotu sadales jomā un emisijas kvotu izsoļu jomā.

(7) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā nodrošināma Latvijai piešķirto siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu izsolīšana.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā tiek pieņemts šā panta pirmajā daļā minētais lēmums attiecībā uz šā panta 1.¹ daļas 3. un 4.punktā noteiktajiem periodiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 06.04.2006., 25.10.2007., 10.12.2009., 17.06.2010., 16.12.2010., 14.07.2011., 31.01.2013., 09.06.2016., 01.02.2018., 10.12.2020., 22.12.2021. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.³ pants. Darbības ar emisijas kvotām

(1) Operators un gaisa kuģa operators veic monitoringu šā likuma 45.pantā noteiktajā kārtībā un katru gadu līdz 30.aprīlim nodod emisijas kvotas, kas atbilst iepriekšējā kalendārajā gadā iekārtas vai gaisa kuģa emitētajam siltumnīcefekta gāzu apjomam, pārskaitot tās no sava konta emisijas reģistrā uz Eiropas Savienības kvotu dzēšanas kontu un vienlaikus nodrošinot šo kvotu dzēšanu emisijas reģistrā.

(2) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(3¹) *(Izslēgta ar 09.06.2016. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 10.12.2020. likumu)*

(5) Emisijas kvotas īpašnieks var būt jebkura fiziskā vai juridiskā persona (turpmāk arī — persona). Persona, kurai pieder emisijas kvota, drīkst bez ierobežojumiem pārskaitīt to citai personai.

(6) Pēc emisijas kvotu īpašnieka pieprasījuma valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" emisijas reģistrā atceļ attiecīgo emisijas kvotu daudzumu.

(7) Šā panta pirmās daļas nosacījumu izpildei Latvijā ir derīgas arī emisijas kvotas, kuras izdevusi Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā institūcija vai citas valsts kompetentā institūcija, ja attiecīgās valsts izsniegtās emisijas kvotas ir atzinusi Eiropas Komisija.

(8) Persona nodrošina tai piešķirto emisijas kvotu, kā arī ar emisijas kvotām veikto darbību uzskaiti atbilstoši grāmatvedību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(8¹) Operators vai gaisa kuģa operators, kas gūst finanšu līdzekļus no darījumiem ar tam bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām, attiecīgos finanšu līdzekļus izlieto, lai kompensētu iepriekš veiktos vai plānotos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumus, to skaitā šādus pasākumus:

- 1) savā darbībā izmantoto iekārtu vai to daļu nomaiņa, lai šajās iekārtās būtu iespējams izmantot atjaunojamus energoresursus, elektroenerģiju vai tādus izejmateriālus, kuri samazina attiecīgā operatora siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu;
- 2) savai darbībai izmantoto gaisa kuģu uzlabošana vai gaisa kuģu nomaiņa ar efektīvākiem gaisa kuģiem, tai skaitā tādiem, kuros iespējams izmantot biodegvielu;
- 3) savā darbībā izmantoto iekārtu vai ēku energoefektivitātes uzlabošana;
- 4) savā darbībā izmantotās infrastruktūras un galapatērētāju energoefektivitātes uzlabošana.

(8²) Civilās aviācijas aģentūra attiecībā uz gaisa kuģu operatoriem un Valsts vides dienests attiecībā uz operatoriem iesniedz Klimata un enerģētikas ministrijai operatora un gaisa kuģa operatora sniegto informāciju par to finanšu līdzekļu izlietojumu, kuri gūti no darījumiem ar tiem bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām, un to pamatojošo dokumentāciju.

(8³) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" sniedz Klimata un enerģētikas ministrijai informāciju par operatora un gaisa kuģa operatora veiktajiem darījumiem ar emisijas kvotām, kas nav šā panta pirmajā daļā minētā emisijas kvotu nodošana.

(8⁴) Klimata un enerģētikas ministrija šā likuma 32.² panta 1.¹ daļas 3. un 4.punktā minēto periodu beigās, ņemot vērā Civilās aviācijas aģentūras un Valsts vides dienesta sniegto informāciju, pārbauda operatora un gaisa kuģa operatora veiktos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumus, kuri finansēti no operatora un gaisa kuģa operatora finanšu līdzekļiem, kas gūti no darījumiem ar tiem bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām, un šo finanšu līdzekļu izlietojuma atbilstību šā likuma nosacījumiem.

(8⁵) Ja Klimata un enerģētikas ministrija, veicot šā panta 8.⁴ daļā minēto pārbaudi, konstatē, ka operators vai gaisa kuģa operators pārkāpis šā likuma nosacījumus par finanšu līdzekļu izmantošanu, tā var pieņemt lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu un tiesiskā pienākuma uzlikšanu, nosakot arī piemērojamo maksājumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

(9) Ministru kabinets:

1) nosaka kārtību, kādā:

- a) veic darbības emisijas reģistrā, tai skaitā darbības ar kontiem, darbības ar emisijas kvotām un Kioto vienībām, kā arī nosaka konta turētāju, konta pilnvaroto pārstāvi vai papildu pilnvaroto pārstāvi,
- b) uzrauga un kontrolē darbības emisijas reģistrā un piekļuvi emisijas reģistram, kā arī sadarbojas ar citām iestādēm uzraudzības un kontroles nodrošināšanai,
- c) sniedz informāciju citām iestādēm un sabiedrībai par darbībām emisijas reģistrā, tai skaitā par veiktajiem pārskaitījumiem,
- d) aprēķina un saskaņo valsts administratora pakalpojuma maksu par emisijas reģistrā esošo kontu administrēšanu,

e) emisijas reģistrā veic darbības ar gada emisijas sadales vienībām un nodrošina Latvijas atbilstību ikgadējā emisiju sadales apjoma saistību izpildei;

2) apstiprina valsts administratora maksas pakalpojumu cenrādi.

(10) Ministru kabinets lemj par darbībām ar emisijas kvotu atlikumu (starpība starp sadales plānā paredzētajām emisijas kvotām šā likuma 32.¹ panta trešās daļas 7.punktā minētajām iekārtām un šīm iekārtām piešķirtajām emisijas kvotām) un par darbībām ar emisijas kvotām, kuras nepiešķir saskaņā ar šā likuma 32.¹ panta trešās daļas 4.punktā minēto potenciālu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 06.04.2006., 10.12.2009., 17.06.2010., 31.01.2013., 06.02.2014., 09.06.2016., 10.12.2020., 14.07.2022. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.⁴ pants. Kioto vienību un emisijas kvotu reģistrs

(1) Darbības ar emisijas kvotām tiek veiktas elektroniskā veidā, izmantojot emisijas reģistru, kuru izveido un uztur Eiropas Komisija. Emisijas reģistrs ir pieejams sabiedrībai tiešsaistes režīmā.

(2) Emisijas reģistrā uzkrāj emisijas kvotas un Kioto vienības, kas piešķirtas saskaņā ar Konvencijas Kioto protokolu, un veic attiecīgo Kioto vienību un emisijas kvotu sadales, pārskaitījumu, nodošanas, aizstāšanas, atcelšanas un dzēšanas procedūras.

(3) Emisijas reģistra valsts administrators saskaņā ar Eiropas Komisijas 2013.gada 2.maija regulu Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu Nr. 280/2004/EK un lēmumu Nr. 406/2009/EK un atceļ Komisijas regulu (ES) Nr. 920/2010 un regulu (ES) Nr. 1193/2011 ir valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk — valsts administrators). Valsts administrators veic Latvijas valsts kontu, Latvijas operatoru kontu, Latvijas gaisa kuģu operatoru kontu un Latvijas jurisdikcijā esošo emisijas reģistra kontu administrēšanu.

(4) Valsts administrators nodrošina ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(14.07.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.02.2014. un 01.02.2018. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

32.⁵ pants. Emisijas kvotu nodošanas nodrošināšana

(1) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" katru gadu līdz 10.maijam apkopo informāciju par operatoriem un gaisa kuģu operatoriem, kuri paredzētajā termiņā nav nodevuši šā likuma 32.² panta pirmajā daļā minētās emisijas kvotas vai nav nodevuši tās noteiktajā apjomā. Šādā gadījumā operatoriem un gaisa kuģu operatoriem tiek dotas ne mazāk kā 15 darbdienu rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai.

(2) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" līdz 1.jūlijam pēc šā panta pirmajā daļā minētā paskaidrojuma saņemšanas:

1) informē Valsts vides dienestu par operatoriem vai gaisa kuģu operatoriem, kuri paredzētajā termiņā nav nodevuši emisijas kvotas vai nav nodevuši tās noteiktajā apjomā, kā arī norāda katra operatora vai gaisa kuģa operatora nenodoto emisijas kvotu skaitu;

2) publicē savā tīmekļvietnē to operatoru vai gaisa kuģu operatoru sarakstu, kuri paredzētajā termiņā nav nodevuši emisijas kvotas vai nav nodevuši tās noteiktajā apjomā.

(3) Ja Valsts vides dienests pēc šā panta pirmajā daļā minētās informācijas saņemšanas konstatē, ka operators vai gaisa kuģa operators šā likuma 32.² panta pirmajā daļā minētās emisijas kvotas nav nodevis paredzētajā termiņā vai nav nodevis tās noteiktajā apjomā, tas pieņem lēmumu, kurā nosaka operatoram vai gaisa kuģa operatoram pienākumu:

1) nodot tādu emisijas kvotu apjomu, kas nosedz nenodoto emisijas kvotu apjomu;

2) veikt maksājumu par šā likuma 32.² panta pirmajā daļā minēto emisijas kvotu nenodošanu paredzētajā

termiņā vai noteiktajā apjomā.

(4) Valsts vides dienests katru gadu līdz 1.aprīlim publicē šā panta trešās daļas 2.punktā minētā maksājuma likmi par vienu emitēto tonnu oglekļa dioksīda (CO₂) ekvivalenta. Aprēķinot minēto likmi, ievēro šādus nosacījumus:

1) maksājuma bāzes likme, sākot ar 2013.gada 1.janvāri, ir 100 *euro* par katru emitēto tonnu oglekļa dioksīda (CO₂) ekvivalenta, par kuru nav veikta emisijas kvotu nodošana;

2) maksājuma likme katru gadu tiek palielināta, ņemot vērā Eiropas Savienības Statistikas biroja tīmekļvietnē pieejamo informāciju par iepriekšējā kalendārā gada Eiropas patēriņa cenu indeksu, kas ir noteikts saskaņā ar Eiropas Padomes 1995.gada 23.oktobra regulu Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem.

(5) Šā panta trešajā daļā minētais operators un gaisa kuģa operators pēc Valsts vides dienesta lēmuma saņemšanas iemaksā šajā pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto maksājumu Valsts vides dienesta noteiktajā budžeta kontā līdz attiecīgā gada 15.septembrim. Ja šajā termiņā maksājums nav veikts vai nav veikts pilnā apmērā, Valsts vides dienestam ir tiesības attiecīgo summu piedzīt bezstrīda kārtībā.

(6) Valsts vides dienesta lēmumu šā panta trešajā daļā minētais operators un gaisa kuģa operators var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi.

(09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

32.⁶ pants. Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta konsultatīvā padome

(1) Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta (turpmāk — EKII) konsultatīvās padomes (turpmāk — konsultatīvā padome) darbības mērķis ir sekmēt EKII līdzekļu izlietojuma caurredzamību un atbilstību šā likuma 32.² panta 4.⁴, 4.⁵ un 4.⁶ daļā minētajiem mērķiem un prasībām, kā arī iesaistīt sabiedrības pārstāvjus EKII vadības un īstenošanas uzraudzībā.

(2) Lai uzlabotu EKII ieviešanas efektivitāti, konsultatīvā padome izskata tā kārtējā gada finanšu un darba plānu un sniedz priekšlikumus Klimata un enerģētikas ministrijai.

(3) Konsultatīvā padome pēc savas vai Klimata un enerģētikas ministrijas iniciatīvas izskata arī citus jautājumus, kas saistīti ar EKII vadību vai īstenošanu.

(4) Konsultatīvās padomes priekšsēdētājs ir klimata un enerģētikas ministrs vai klimata un enerģētikas ministra iecelts pārstāvis. Konsultatīvajā padomē iekļauj:

1) pa vienam pārstāvim no Klimata un enerģētikas ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Zemkopības ministrijas, Satiksmes ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas;

2) divus pārstāvjus, kurus rotācijas kārtībā uz vienu gadu delegē biedrības un nodibinājumi, kas darbojas šā likuma 32.² panta 4.⁴ daļā minētajās nozarēs;

3) divus Vides konsultatīvās padomes delegētus tādu biedrību vai nodibinājumu pārstāvjus, kuru mērķis saskaņā ar statūtiem ir vides aizsardzība.

(5) Konsultatīvās padomes locekļi par dalību šīs padomes darbā atalgojumu nesaņem.

(6) Konsultatīvās padomes personālsastāvu apstiprina klimata un enerģētikas ministrs. Konsultatīvās padomes sekretariāta funkcijas nodrošina Klimata un enerģētikas ministrija.

(7) Ministru kabinets apstiprina konsultatīvās padomes nolikumu.

(01.02.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.⁷ pants. Sabiedrības informēšana un līdzdalība emisijas kvotu sadalē

(1) Sadales plāns, lēmumi par emisijas kvotu piešķiršanu un par iekārtām, kuras uz laiku atbrīvotas no prasības saņemt siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, ir pieejami sabiedrībai valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" tīmekļvietnē.

(1¹) Lēmumi par emisijas kvotu piešķiršanu gaisa kuģu operatoriem tiek publicēti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Civilās aviācijas aģentūras mājaslapā internetā.

(2) Klimata un enerģētikas ministrija nodrošina sabiedrības viedokļu uzklauššanu par izstrādāto sadales plāna projektu un lēmuma par emisijas kvotu piešķiršanu projektu, dodot iespēju iesniegt priekšlikumus vismaz 30 dienas.

(3) Sabiedrībai ir pieejami siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju nosacījumi, kā arī informācija par monitoringa un pārbaudes rezultātiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009., 16.12.2010., 09.06.2016., 01.02.2018., 12.04.2018. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.⁸ pants. Informācija Eiropas Komisijai

(1) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs":

1) koordinē nepieciešamās informācijas apkopošanu ziņojumam par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešanu un īstenošanu, tai skaitā informāciju par emisijas kvotu sadales kārtību, emisijas reģistra darbību, monitoringa un ziņošanas nosacījumu izpildi un pārbaudi, verificētāju akreditāciju un uzraudzību, kā arī pārējo nosacījumu izpildi attiecībā uz emisijas kvotām;

2) ņemot vērā šīs daļas 1.punktā minēto informāciju, sagatavo ziņojumu, to saskaņo ar Klimata un enerģētikas ministriju un katru gadu līdz 30.jūnijam ievieto Eiropas Vides aģentūras centrālajā datu krātuvē, kā arī publicē savā tīmekļvietnē.

(2) Ja operators veic vienu vai vairākas šā likuma 2.pielikuma II nodaļā minētās piesārņojošās darbības ar iekārtām, kas nav minētas šā likuma 2.pielikuma I nodaļā (turpmāk — jaunās piesārņojošās darbības), operators Valsts vides dienestam rakstveidā iesniedz pilnīgus un pārbaudītus datus par iekārtas emitēto siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomu no piesārņojošām darbībām, kas minētas šā likuma 2.pielikuma II nodaļā. Datus iesniedz par katru kalendāra gadu laikposmā no 2005.gada līdz 2009.gadam (ieskaitot), ņemot vērā periodu, kurā iekārta atbilst šā likuma 2.pielikuma II nodaļā minētajiem nosacījumiem.

(3) Valsts vides dienests pieņem lēmumu par šā panta otrajā daļā minēto datu apstiprināšanu. Datus pārbauda un apstiprina, ievērojot prasības, kas ikgadējo emisiju ziņojumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju pārbaudei un apstiprināšanai noteiktas normatīvajos aktos par kārtību, kādā tiek veikts siltumnīcefekta gāzu emisijas monitorings, kā arī tiek pārbaudīti un apstiprināti ikgadējie emisiju ziņojumi par siltumnīcefekta gāzu emisiju.

(4) Valsts vides dienests apkopo un iesniedz Klimata un enerģētikas ministrijai šā panta otrajā daļā minēto informāciju par jaunajām piesārņojošajām darbībām, un Klimata un enerģētikas ministrija šo informāciju iesniedz Eiropas Komisijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009., 17.06.2010., 16.12.2010., 09.06.2016., 12.04.2018. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

V² nodaļa Iekārtu darbības apturēšana

(Nodaļa 25.10.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.11.2007. Nodaļa stājas spēkā 01.01.2008. Sk. pārejas noteikumus.)

32.⁹ pants. Iekārtas darbības apturēšanas nosacījumi

(1) Iekārtas darbību aptur, ja nav saņemta nepieciešamā A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja vai arī nav iesniegts iesniegums par C kategorijas darbības veikšanu vai nav saņemta siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja. Tas neattiecas uz gadījumiem, kad A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja apturēta vai izsniegtā atļauja atcelta apstrīdēšanas procedūras ietvaros.

(2) Iekārtas darbību aptur, ja nepieciešamā atļauja vai iesniegums par C kategorijas darbību ir saņemts, bet:

1) operatora prettiesiskas rīcības dēļ iekārta ir radījusi vai var radīt vides piesārņojumu, kas nodara vai var nodarīt būtisku kaitējumu videi vai cilvēku veselībai;

2) darbinot iekārta, atkārtoti tiek pārkāpti vides aizsardzības normatīvie akti vai netiek pildīti vides aizsardzības valsts iestāžu administratīvie akti.

(3) Iekārtas darbību aizliedz uzsākt vai var apturēt, ja operatora atbildīgā persona noteiktā termiņā nav iesniegusi drošības pārskatu vai rūpniecisko avāriju novēršanas programmu.

(4) Iekārtas darbību aizliedz uzsākt vai aptur, ja operatora atbildīgās personas veiktajiem pasākumiem rūpniecisko avāriju riska un avāriju seku smaguma samazināšanai ir būtiski trūkumi.

(5) Ja piesārņojumu rada nevis visa iekārta, bet tikai kāda tās daļa, aptur tikai tās daļas darbību, kura rada piesārņojumu vai rūpniecisko avāriju risku.

(5¹) Ja atļaujas nosacījumu vai vides aizsardzības normatīvo aktu prasību pārkāpšana rada tiešus draudus cilvēku veselībai vai var radīt neatgriezenisku kaitējumu videi, pārvalde aptur iekārtas vai tās daļas darbību līdz brīdim, kad saskaņā ar šā likuma 32.¹¹ pantu pieļaujama iekārtas darbības atjaunošana.

(5²) Ja šā likuma 24.² panta trešās vai piektās daļas prasību neievērošana ir konstatēta šā likuma 49. panta piektās daļas kārtībā un tas rada tiešus draudus cilvēku veselībai vai var radīt neatgriezenisku kaitējumu videi, pārvalde aptur iekārtas vai tās daļas darbību līdz brīdim, kad saskaņā ar šā likuma 32.¹¹ pantu pieļaujama iekārtas darbības atjaunošana.

(6) Iekārtas vai tās daļas darbību neaptur, ja apturēšana var nodarīt videi, cilvēku veselībai vai dzīvnieku labturībai lielāku kaitējumu nekā iekārtas radītais piesārņojums. Pēc Veselības inspekcijas vai Pārtikas un veterinārā dienesta atzinuma saņemšanas Valsts vides dienests pieņem rakstveida lēmumu. Lēmumā operatoram nosaka saistošus ierobežojošus nosacījumus attiecībā uz iekārtas turpmāko darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2009., 31.01.2013., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

32.¹⁰ pants. Iekārtas darbības apturēšanas kārtība

(1) Pirms iekārtas darbības apturēšanas Valsts vides dienesta ģenerāldirektors izdod brīdinājumu par iekārtas darbības apturēšanu, ja netiks novērsti brīdinājumā minētie pārkāpumi. Brīdinājums nav apstrīdams un pārsūdzams.

(2) Brīdinājumā norāda operatora izdarītos pārkāpumus un citus apstākļus, kas var būt par pamatu iekārtas darbības apturēšanai, un nosaka termiņu no trim dienām līdz trim mēnešiem brīdinājumā minēto pārkāpumu novēršanai. Ja operators mēneša laikā izstrādā un iesniedz Valsts vides dienestam akceptēšanai pasākumu plānu pārkāpumu novēršanai, Valsts vides dienesta amatpersona, kura izdevusi brīdinājumu, pārkāpumu novēršanas termiņu pagarina līdz deviņiem mēnešiem, ja vien pārkāpumu nav iespējams novērst ātrāk un piesārņojums nerada būtisku kaitējumu vai risku videi vai cilvēku veselībai.

(3) Ja brīdinājumā noteiktajā termiņā pārkāpumi nav novērsti vai nav veikti pasākumu plānā noteiktie pasākumi, Valsts vides dienesta ģenerāldirektors pieņem lēmumu par iekārtas darbības apturēšanu.

(4) Ja operators darbību uzsāk vai veic bez nepieciešamās A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas vai arī nav iesniedzis iesniegumu par C kategorijas darbības veikšanu vai uzsāk darbību bez siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas, lēmumu par iekārtas darbības apturēšanu pieņem, operatoru iepriekš nebrīdinot.

(5) Lēmums par iekārtas darbības apturēšanu stājas spēkā un izpildāms nekavējoties. Lēmumu var apstrīdēt šā likuma 50.panta desmitajā daļā noteiktajā kārtībā Vides pārraudzības valsts birojā. Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(6) Iekārtas darbības apturēšanu nodrošina iekārtas operators tā, lai tās apturēšana radītu pēc iespējas mazāku kaitējumu videi. Valsts vides dienesta ģenerāldirektoram ir tiesības uzdot operatoram noplombēt vai norobežot pieeju tehnoloģiskajām ierīcēm vai telpām, kas ved uz iekārtu darbināšanas ierīcēm, lai nodrošinātu, ka lēmums par iekārtas darbības apturēšanu tiek izpildīts. Pieeju tehnoloģiskajām ierīcēm vai minētajām telpām operators noplombē vai norobežo tās vides aizsardzības institūcijas pārstāvja klātbūtnē, kura ir izteikusi brīdinājumu par iekārtas darbības apturēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

32.¹¹ pants. Iekārtas darbības atjaunošana

(1) Operators iesniedz Valsts vides dienestam iesniegumu, kurā norāda, ka lēmumā par iekārtas darbības apturēšanu norādītie pārkāpumi ir novērsti un dotie uzdevumi izpildīti. Iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina tajā minētos faktus.

(2) Valsts vides dienests piecu darbdienu laikā pārbauda lēmumā par iekārtas darbības apturēšanu norādīto pārkāpumu novēršanu un doto uzdevumu izpildi. Valsts vides dienesta ģenerāldirektors pieņem lēmumu par iekārtas darbības pilnīgu vai daļēju atjaunošanu vai atteikumu atjaunot iekārtas darbību. Valsts vides dienesta ģenerāldirektora lēmumu var apstrīdēt šā likuma 50.panta desmitajā daļā noteiktajā kārtībā Vides pārraudzības valsts birojā. Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi.

V³ nodaļa Modernizācijas fonds

(Nodaļa 14.07.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2022.)

32.¹² pants. Modernizācijas fonda ietvars un finansējums

(1) Klimata un enerģētikas ministrija katru gadu līdz 2030. gada 31. decembrim atbilstoši Modernizācijas fonda darbības periodam iesniedz Eiropas Investīciju bankai un Modernizācijas fonda ietvaros izveidotajai Investīciju komitejai investīciju priekšlikumus atbilstoši šā panta piektajā daļā minētajai Modernizācijas fonda daudzgadu darbības programmai un šā likuma 32.¹³ panta ceturtajā daļā minētajiem projektu iesniegumu konkursiem, lai saņemtu Latvijai pieejamo Eiropas Investīciju bankas turējumā esošo Modernizācijas fonda finansējumu.

(2) Pēc tam, kad Eiropas Komisija pieņēmusi lēmumu par finansējuma izmaksu, Modernizācijas fonda finansējumu ieskaita Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.

(3) Valsts pamatbudžetā kārtējam gadam un ilgtermiņa saistībās turpmākajiem gadiem finansējumu šā likuma 32.¹³ panta pirmajā daļā minētajiem izmantošanas virzieniem paredz kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atsevišķā Klimata un enerģētikas ministrijas budžeta programmā (apakšprogrammā) atbilstoši projektu īstenošanas nosacījumiem, to apstiprināšanas kārtībai un īstenošanas laika grafikiem, nepārsniedzot maksimāli saņemto Modernizācijas fonda finansējuma apmēru.

(4) Šā panta trešajā daļā minētās programmas (apakšprogrammas) izpildītāja ir Klimata un enerģētikas ministrija.

(5) Ministru kabinets izdod Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumus un apstiprina Modernizācijas fonda daudzgadu darbības programmu. No Modernizācijas fonda finansējuma investēšanas funkcijām izrietošos valsts pārvaldes uzdevumus deleģē privātpersonai vai publiskai personai.

(6) Izpildot deleģētos uzdevumus, privātpersona vai publiska persona, kas noteikta normatīvajos aktos, kuri izdoti saskaņā ar šā panta piekto daļu, atrodas Klimata un enerģētikas ministrijas padotībā.

(14.07.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.¹³ pants. Modernizācijas fonda finansējuma izlietošana

(1) Lai sniegtu papildu ieguldījumu Latvijas virzībā uz klimatneitralitāti, Modernizācijas fonda finansējumu izmanto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumu īstenošanai, tai skaitā vismaz 70 procentus no kopējā Latvijai pieejamā Modernizācijas fonda finansējuma izmanto, atbalstot investīcijas:

1) elektroenerģijas ražošanā no atjaunojamiem energoresursiem un šādas elektroenerģijas izmantošanā;

2) energoefektivitātes uzlabošanā (izņemot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, kas saistīti ar enerģijas ražošanu no cietajiem fosilajiem energoresursiem), tai skaitā transporta, lauksaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas nozarēs un ēku sektorā;

3) enerģijas uzglabāšanā, tai skaitā elektroenerģijas uzkrātuvju iegādē un uzstādīšanā;

4) centralizētās siltumapgādes tīklu modernizēšanā, kā arī elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizēšanā, tai skaitā viedo risinājumu ieviešanā;

5) elektroenerģijas pārvades tīklu starpsavienojumu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm palielināšanā, modernizēšanā vai caurlaides spējas paaugstināšanā;

6) pasākumos saistībā ar darba ņēmēju pārcelšanu, pārkvalificēšanu, kvalifikācijas celšanu un izglītošanu, darba meklēšanas iniciatīvās un jaunuzņēmumos taisnīgas pārkārtošanās uz klimatneitrālu ekonomiku ietvaros.

(2) Modernizācijas fonda finansējumu nepiešķir sadedzināšanas iekārtām, kurās izmanto cietos fosilos energoresursus.

(3) Klimata un enerģētikas ministrija pirms finansējuma piešķiršanas šā panta pirmajā daļā minētajiem pasākumiem saskaņo to ar Investīciju komiteju un Eiropas Investīciju banku.

(4) Modernizācijas fonda finansējuma izmantošanu nodrošina, organizējot projektu iesniegumu konkursus. Ministru kabinets izdod projektu iesniegumu konkursu nolikumu, kuros nosaka projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, komercdarbības atbalsta piešķiršanas nosacījumus, projektu iesniegumu iesniegšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību, projektu īstenošanas kārtību, kā arī pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību.

(14.07.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

32.¹⁴ pants. Ar Modernizācijas fondu saistītās ziņošanas kārtība

(1) Klimata un enerģētikas ministrija saskaņā ar Komisijas 2020. gada 9. jūlija īstenošanas regulas (ES) 2020/1001, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2003/87/EK piemērošanu Modernizācijas fonda darbībai, kura mērķis ir atbalstīt investīcijas energosistēmu modernizācijā un energoefektivitātes uzlabošanā atsevišķās dalībvalstīs (turpmāk — Regula Nr. 2020/1001) 3. pantu katru gadu sagatavo un līdz 30. novembrim iesniedz Eiropas Investīciju bankai un Investīciju komitejai investīciju apskatu.

(2) Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar šā likuma 32.¹² panta sestajā daļā minēto privātpersonu vai publisku personu (ja attiecināms) katru gadu sagatavo un līdz 31. martam iesniedz Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par Modernizācijas fonda finansējuma izlietojumu iepriekšējā gadā, tai skaitā informāciju par finansētajiem pasākumiem un panākto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu.

(3) Klimata un enerģētikas ministrija saskaņā ar Regulas Nr. 2020/1001 13. pantu un 2. pielikumu katru gadu sagatavo un līdz 30. aprīlim iesniedz Eiropas Komisijai ikgadējo ziņojumu par Modernizācijas fonda darbību iepriekšējā gadā.

(14.07.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

VI nodaļa

Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšana un reģistrācija

33.pants. Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšana un sākotnējā izvērtēšana

(1) Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas attiecīgajā administratīvajā teritorijā apzina un sākotnēji izvērtē pašvaldība sadarbībā ar Valsts vides dienestu.

(2) Aizsardzības ministrija apzina un sākotnēji izvērtē savā valdījumā esošās piesārņotās teritorijas un informē par tām attiecīgo pašvaldību un Valsts vides dienestu.

(3) Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšanas metodes un kārtību, kā arī finansēšanas kārtību, datu apkopošanas un izmantošanas nosacījumus reglamentē Ministru kabinets.

(4) Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšanas un sākotnējās izvērtēšanas rezultāti ir brīvi pieejami sabiedrībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

34.pants. Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu reģistrācija un teritorijas izmantošanas ierobežojumi

(1) Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas reģistrē Valsts vides dienests Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Militāri piesārņotas teritorijas Valsts vides dienests reģistrē pēc Aizsardzības ministrijas atzinuma.

(2) Pēc piesārņotas vietas reģistrācijas un Valsts vides dienesta atzinuma saņemšanas pašvaldība nosaka ierobežojumus teritorijas plānojumā, kā arī ierobežojumus attiecībā uz dzīvošanu šajā teritorijā un citādu šīs teritorijas izmantošanu, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu cilvēku veselību vai vidi. Veselības inspekcija nosaka cilvēku veselības aizsardzības nodrošināšanai nepieciešamos ierobežojumus.

(3) Ierobežojumi tiek noteikti, ņemot vērā piesārņojošo vielu bīstamības pakāpi, iespējamo iedarbību uz cilvēkiem, kas dzīvo apkārtējās teritorijās, šo teritoriju vides kvalitāti un nepieciešamību nākotnē veikt sanācijas pasākumus.

(4) Aizsardzības ministrija sniedz ieteikumus par attiecīgu ierobežojumu noteikšanu militāri piesārņotām teritorijām, kuras nav tās valdījumā, un nosaka ierobežojumus teritorijām, kuras ir tās valdījumā.

(5) Institūcija, kas noteikusi ierobežojumus, atceļ tos, ja šie ierobežojumi vairs nav nepieciešami cilvēku veselības vai vides aizsardzībai un saņemts atbildīgās institūcijas atzinums.

(6) Institūcija, kas noteikusi šajā pantā minētos ierobežojumus, informē par tiem vai par to atcelšanu citas institūcijas un fiziskās un juridiskās personas, uz kurām šie ierobežojumi attiecas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 18.12.2003., 25.10.2007., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

35.pants. Informācija par piesārņotām vai potenciāli piesārņotām vietām

(1) Tās zemes īpašniekam vai lietotājam, kurā ietilpst piesārņota vieta, operatoram un citām fiziskajām vai juridiskajām personām, ja to rīcībā ir ziņas par piesārņotām vai potenciāli piesārņotām vietām, kuras nav apzinātas un reģistrētas šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, jāsniedz šīs ziņas Valsts vides dienestam vai pašvaldībai.

(2) Ja piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta var radīt draudus cilvēku veselībai vai videi, Valsts vides dienests par to informē attiecīgo pašvaldību, citas institūcijas, kā arī fiziskās un juridiskās personas, katrā gadījumā ievērojot konkrētos apstākļus.

(3) Ja piesārņotā vai potenciāli piesārņotā vietā atrodas vai, pēc nepārbaudītas informācijas, var atrasties sprādzienbīstami priekšmeti, materiāli vai militāriem mērķiem izmantojamas toksiskas vai citādi bīstamas vielas, pašvaldība vai Valsts vides dienests par to informē Aizsardzības ministriju atzinuma saņemšanai.

(4) Zemes īpašnieku un lietotāju pienākums ir informēt iespējamās tiesību un pienākumu pārkāpējus par piesārņotām vai potenciāli piesārņotām vietām attiecīgajā īpašumā vai lietojumā esošajā teritorijā un tās apkārtnē.

(5) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" apkopo ziņas par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām valstī.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

VII nodaļa

Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpēte un piesārņotu vietu sanācija

36.pants. Izpētes mērķis un priekšnosacījumi

(1) Izpētes mērķis ir noteikt, vai pārsniegti vides kvalitātes normatīvi un vai piesārņojums apdraud vai var

apdraudēt cilvēku veselību vai vidi.

(2) Pirms Valsts vides dienests uzsāk izpēti, tā rīcībā jābūt informācijai par to, ka attiecīgā teritorija ir piesārņota vai potenciāli piesārņota.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

37.pants. Piesārņotu vietu sanācijas priekšnosacījumi un pasākumi

(1) Piesārņotu vietu sanāciju veic, ja:

- 1) ir pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi;
- 2) piesārņojums var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi.

(2) Sanācija ietver pasākumus, kas veicami, lai:

- 1) novērstu piesārņojuma izplatīšanos vai iekļūšanu pazemes ūdeņos;
- 2) atjaunotu vai uzlabotu vides kvalitāti piesārņotā vietā.

38.pants. Personas, kuras sedz ar izpēti un sanācijas pasākumiem saistītos izdevumus

(1) Izdevumus, kas saistīti ar izpēti un sanācijas pasākumiem, sedz:

- 1) operators, kas veicis piesārņojošu darbību, kuras dēļ radusies piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta;
- 2) operators, kas veic vai ir paredzējis veikt piesārņojošu darbību piesārņotā vai potenciāli piesārņotā vietā;
- 3) zemes īpašnieks, kuram bijusi izšķiroša ietekme uzņēmumā, kas veicis piesārņojošu darbību, kuras dēļ šim īpašniekam piederšajā zemes īpašumā radusies piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta;
- 3¹) zemes īpašnieks, ja zeme iegūta īpašumā pēc piesārņotās vietas reģistrācijas;
- 4) attiecīgās zemes vai objekta īpašnieks vai lietotājs, kas brīvprātīgi apņemas pilnīgi vai daļēji segt šos izdevumus.

(2) Zemes īpašnieks, ja uz viņu neattiecas šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi, sedz ar sanācijas pasākumiem saistītos izdevumus, ja šie pasākumi tiek veikti ar viņa piekrišanu un zemes vērtība pēc to īstenošanas paaugstinās, un ja šā panta pirmajā daļā minētās personas nevar pilnā apmērā segt sanācijas izdevumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003. un 25.10.2007. likumu, kas stājas spēkā 21.11.2007. Sk. pārejas noteikumus.)

39.pants. Personu līdzatbildība ar izpēti un sanāciju saistīto izdevumu segšanā

(1) Ja ar izpēti vai sanāciju saistītos izdevumus sedz vairākas šā likuma 38.panta pirmās daļas 1.punktā minētās personas, tie sadalāmi proporcionāli kaitējumam, ko videi nodarījusi katra persona. Izdevumus sadala, ņemot vērā emisijas daudzumu un veidu, kā arī laiku, kad veikta piesārņojoša darbība. Ja izdevumus sadalīt nav iespējams, šā likuma 38.panta pirmās daļas 1.punktā minētās personas atbild solidāri.

(2) Izdevumu sadalījumu novērtē Valsts vides dienests.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

40.pants. Par izpēti un sanāciju atbildīgās institūcijas

(1) Valsts vides dienests pārrauga un kontrolē piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu izpēti un sanāciju, izņemot Aizsardzības ministrijas valdījumā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas.

(2) Aizsardzības ministrija vai tās pilnvarota institūcija pārrauga un kontrolē tās valdījumā esošo piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu izpēti un sanāciju.

(3) Valsts vides dienests, Aizsardzības ministrija vai tās pilnvarota institūcija (turpmāk — atbildīgā institūcija) sadarbojas ar pašvaldībām, Valsts zemes dienestu, Veselības ministriju un citām izpētē un sanācijā iesaistītajām institūcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

41.pants. Lēmums par izpētes uzsākšanu

(1) Ja atbildīgās institūcijas rīcībā ir informācija par piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu, kas rada vai var radīt draudus cilvēku veselībai vai videi, bet nav pietiekamas informācijas šo draudu novērtēšanai, tā pieņem lēmumu par izpētes nepieciešamību.

(2) Ja pieņemts lēmums par izpētes nepieciešamību, atbildīgā institūcija saskaņā ar šā likuma 38.pantu nosaka personas, kuras sedz ar izpēti saistītos izdevumus.

(3) Ja nav iespējams noteikt personas, kuras sedz ar izpēti saistītos izdevumus, vai iegūt izpētei nepieciešamos līdzekļus, atbildīgā institūcija nosaka nepieciešamo līdzekļu apjomu un informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju vai Aizsardzības ministriju par tās valdījumā esošajām teritorijām.

(4) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija vai Aizsardzības ministrija izskata iespēju izpētes veikšanai piesaistīt valsts budžeta vai citus līdzekļus.

(5) Nosakot izpētes un sanācijas metodes, ir jāņem vērā piesārņojuma izplatīšanās risks, turklāt izraudzītajai metodei jābūt ekonomiski pamatotai, lai tās realizācija neizmaksātu dārgāk, nekā nepieciešams mērķa sasniegšanai.

(6) Ja izpētei nepieciešamie līdzekļi ir nodrošināti, atbildīgā institūcija pieņem lēmumu par izpētes uzsākšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

42.pants. Izpētes procesa vadība

(1) Atbildīgā institūcija izstrādā izpētes uzdevumu. Izpēti veic kvalificētas fiziskās vai juridiskās personas atbilstoši līgumam ar personu, kura sedz ar izpēti saistītos izdevumus, vai atbildīgo institūciju un pamatojoties uz izpētes uzdevumu.

(2) Izpētes uzdevumā norāda iespējamās izpētes metodes, nosakāmos parametrus, piesardzības pasākumus, kas jāievēro, veicot izpēti, laika grafiku, monitoringu un kārtību, kādā sniedzama informācija par izpēti.

(3) Atbildīgā institūcija uzdod izpētes veicējam izstrādāt izpētes programmu, kurā norādīts izpētes mērķis, metodes un piesardzības pasākumi, kas jāievēro, veicot izpēti. Izpētes programmu apstiprina atbildīgā institūcija.

43.pants. Lēmums par sanācijas uzsākšanu

(1) Ja atbildīgās institūcijas rīcībā ir informācija par piesārņotu vietu, kas rada vai var radīt draudus cilvēku veselībai vai videi, tā pieņem lēmumu par sanācijas nepieciešamību.

(2) Ja pieņemts lēmums par sanācijas nepieciešamību, atbildīgā institūcija saskaņā ar šā likuma 38.pantu nosaka personas, kuras sedz ar sanāciju saistītos izdevumus, un šo personu atbildības pakāpi.

(3) Ja nav iespējams noteikt personas, kuras sedz ar sanāciju saistītos izdevumus, vai iegūt sanācijai nepieciešamos līdzekļus, atbildīgā institūcija nosaka nepieciešamo līdzekļu apjomu un informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju vai Aizsardzības ministriju par tās valdījumā esošajām teritorijām.

(4) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija vai Aizsardzības ministrija izskata iespēju sanācijas veikšanai piesaistīt valsts budžeta vai citus līdzekļus.

(5) Ja sanācijai nepieciešamie līdzekļi ir nodrošināti, atbildīgā institūcija pieņem lēmumu par sanācijas uzsākšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

44.pants. Sanācijas procesa vadība

(1) Atbildīgā institūcija izstrādā sanācijas uzdevumu (katram konkrētam gadījumam). Sanāciju veic kvalificētas fiziskās vai juridiskās personas atbilstoši līgumam ar personu, kura sedz ar sanāciju saistītos izdevumus, vai atbildīgo institūciju un pamatojoties uz sanācijas uzdevumu.

(2) Sanācijas uzdevumā norāda vēlamos rezultātus, iespējamās sanācijas metodes, laika grafiku, monitoringu un kārtību, kādā sniedzama informācija par sanāciju.

(3) Atbildīgā institūcija uzdod sanācijas veicējam izstrādāt sanācijas programmu, kurā norādīts sanācijas mērķis, metodes, piesardzības pasākumi, kas jāievēro, veicot sanāciju, noteikti termiņi, kādos sanācijas veicējs informē atbildīgo institūciju par veiktajiem sanācijas pasākumiem, un ietverts paredzētais monitorings pēc sanācijas darbu pabeigšanas. Sanācijas programmu apstiprina atbildīgā institūcija.

(4) Sanācijas veicējs pēc sanācijas pasākumu veikšanas iesniedz atbildīgajai institūcijai pārskatu, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi veikti atbilstoši sanācijas uzdevumam un programmai.

(5) Lai nodrošinātu informācijas aktualizēšanu piesārņoto vietu reģistrā, atbildīgā institūcija pēc pārskata, kas apliecina, ka sanācijas pasākumi veikti atbilstoši sanācijas uzdevumam un programmai, rakstveidā informē normatīvajos aktos noteikto piesārņoto vietu reģistra turētāju par sanācijas pasākumu izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2007. likumu, kas stājas spēkā 21.11.2007.)

44.¹ pants. Ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpēte, kā arī piesārņotu teritoriju sanācija

(1) Lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī fizisko un juridisko personu īpašumu no militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un nesprāgušas munīcijas, Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā veicama ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpēte, kā arī piesārņotu teritoriju sanācija.

(2) Ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpēti un nesprāgušas munīcijas meklēšanu, identificēšanu, izcelšanu, savākšanu un uzglabāšanu veic licencēti komersanti un sertificēti speciālisti.

(3) Aizsardzības ministrija sertificē speciālistus, kas veic ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpēti un nesprāgušas munīcijas meklēšanu, identificēšanu, izcelšanu, savākšanu un uzglabāšanu.

(3¹) Sertifikātu ir tiesīga saņemt fiziskā persona, kura atbilst šā panta piektās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11.punkta prasībām un ir nokārtojusi ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotas un piesārņotas teritorijas izpēti un nesprāgušas munīcijas meklēšanas, identificēšanas, izcelšanas, savākšanas un uzglabāšanas speciālista kvalifikācijas eksāmenu. Sertifikātu izsniedz uz pieciem gadiem.

(3²) Aizsardzības ministrija aptur sertifikāta darbību, ja:

1) persona sertifikāta saņemšanai ir sniegusi nepatiesas ziņas;

2) persona neatbilst vismaz vienai no šā panta piektās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. vai 11.punkta prasībām;

3) personas saimnieciskā darbība ir apturēta;

4) to nosaka cits likums vai tiesas nolēmums.

(3³) Sertifikāta darbību anulē, ja fiziskā persona četrus mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par sertifikāta darbības apturēšanu, nav novērsusi šā panta 3.² daļas 1. un 2.punktā minētos pārkāpumus, spēku saglabā šā panta 3.² daļas 3. un 4.punktā minētie ierobežojumi vai pārkāpums nav novēršams.

(3⁴) Aizsardzības ministrija ne retāk kā reizi trijos gados pārbauda sertificēto speciālistu atbilstību šā panta piektās daļas prasībām.

(3⁵) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā:

1) izsniedzami, anulējami sertifikāti vai apturama to darbība fiziskajām personām, kas veic ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpēti, ar nesprāgušas munīcijas meklēšanu, identificēšanu, izcelšanu, savākšanu un uzglabāšanu saistītas darbības;

2) kārtojams ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotas un piesārņotas teritorijas izpēti un nesprāgušas munīcijas meklēšanas, identificēšanas, izcelšanas, savākšanas un uzglabāšanas speciālista kvalifikācijas eksāmens.

(4) Aizsardzības ministrija izsniedz komersantiem licenci ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un ar nesprāgušu munīciju potenciāli piesārņotu un piesārņotu teritoriju izpētei un nesprāgušas munīcijas meklēšanai, identificēšanai, izcelšanai, savākšanai un uzglabāšanai (turpmāk - licence). Kārtību, kādā licence izsniedzama, anulējama vai apturama tās darbība, kā arī par licences izsniegšanu maksājamās valsts nodevas apmēru nosaka Ministru kabinets.

(5) Licenci ir tiesīgi saņemt individuālie komersanti vai komercsabiedrības, ja valsts drošības iestāžu rīcībā nav ziņu par to, ka attiecīgā komersanta darbība ir vērsta pret Latvijas Republikas drošību vai šis komersants pārkāpj Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos ietvertos vai starptautisko organizāciju noteiktos ierobežojumus, vai saistībā ar tā darbību pēdējā gada laikā ar spēkā stājušos tiesas spriedumu vai citas kompetentas institūcijas lēmumu (atzinumu) nav konstatēti saimnieciskās darbības vai darba tiesību pārkāpumi, un ja šā komersanta dalībnieki (fiziskās personas), izņemot akcionārus, kuru līdzdalība sabiedrības pamatkapitālā ir mazāka par 10 procentiem no sabiedrības pamatkapitāla, prokūristi, vadītāji, personas, kas ieņem amatus pārvaldes institūcijās, kā arī darbinieki (sertificētie speciālisti), kas tieši saistīti ar licenci minēto darbu veikšanu, atbilst šādām prasībām:

1) ir vismaz 21 gadu veci Latvijas pilsoņi vai Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu pilsoņi;

2) nav sodīti par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

3) viņiem nav diagnosticēti psihiski traucējumi;

4) viņiem nav diagnosticēta alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarība;

5) pēdējo divu gadu laikā nav administratīvi sodīti par alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmē izdarītiem pārkāpumiem;

6) prokuratūrai vai valsts drošības iestādēm nav ziņu, kas apliecina viņu piederību pie aizliegtiem militarizētiem vai bruņotiem grupējumiem, aizliegtām sabiedriskajām organizācijām, partijām vai to apvienībām;

7) nav apsūdzētie kriminālprocesā;

8) nav atbrīvoti no kriminālatbildības saskaņā ar Krimināllikuma 58.pantu, — agrāk par gadu pēc attiecīgā lēmuma stāšanās spēkā;

9) nav nosacīti atbrīvoti no kriminālatbildības saskaņā ar Krimināllikuma 58.¹ pantu, — agrāk par pārbaudes laika izbeigšanos;

10) nav atbrīvoti no soda saskaņā ar Krimināllikuma 59.pantu, — agrāk par gadu pēc nolēmuma par atbrīvošanu no soda stāšanās spēkā;

11) viņiem nav piemērots aizdomās turētā statuss kriminālprocesā par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu;

12) nav apturēta sertifikāta darbība.

(6) Licenci izsniedz pēc valsts nodevas samaksāšanas uz nenoteiktu laiku. Ne retāk kā reizi trijos gados to

pārreģistrē Aizsardzības ministrijā.

(7) Aizsardzības ministrija aptur licences darbību, ja:

- 1) komersants licences saņemšanai ir sniedzis nepatiesas ziņas;
- 2) komersants savā darbībā pārkāpis licencē iekļautos nosacījumus vai šā likuma vai citu normatīvo aktu prasības, kas regulē licencē noteiktās darbības;
- 3) komersants vai komersanta dalībnieki (fiziskās personas), izņemot akcionārus, kuru līdzdalība sabiedrības pamatkapitālā ir mazāka par 10 procentiem no sabiedrības pamatkapitāla, prokūristi, vadītāji, personas, kas ieņem amatus pārvaldes institūcijās, kā arī darbinieki (sertificētie speciālisti), kas tieši saistīti ar licencē minēto darbu veikšanu, vairs neatbilst šā panta piektās daļas prasībām;
- 4) komersantam ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai tā saimnieciskā darbība ir apturēta;
- 5) pamatojoties uz spēkā stājušos tiesas spriedumu vai citas kompetentas institūcijas lēmumu (atzinumu), ir konstatēts, ka komersants pārkāpis normatīvos aktus, kas regulē vides aizsardzību, konkurences, nodokļu vai darba tiesības pēdējo triju gadu laikā līdz attiecīgā Aizsardzības ministrijas lēmuma izskatīšanai;
- 6) to nosaka cits likums vai tiesas nolēmums.

(8) Licenci anulē, ja komersants iesniedzis attiecīgu iesniegumu vai ja četrus mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par licences apturēšanu, komersants nav novērsis šā panta septītajā daļā minētos pārkāpumus, vai ja pārkāpums nav novēršams.

(25.10.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdaṛti ar 14.07.2011. un 31.01.2013. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

VIII nodaļa

Monitorings, uzraudzība un kontrole

45.pants. Operatora un gaisa kuģa operatora veiktais monitorings

(1) Operatora un gaisa kuģa operatora pienākums ir regulāri kontrolēt emisiju apjomu, veikt monitoringu un sniegt informāciju Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(1¹) Ministru kabinets nosaka operatora veiktā monitoringa pārskata veidlapas aizpildīšanas, iesniegšanas un pārbaudes kārtību.

(2) *(Izslēgta ar 12.04.2018. likumu)*

(3) Operators veic monitoringu saskaņā ar atļauju, kurā norādīti nosakāmie parametri, paraugu ņemšanas vietas, mērījumu biežums un metodes, datu apkopošanas un uzglabāšanas veids. A kategorijas piesārņojošās darbības operators pazemes ūdeņu monitoringu veic vismaz reizi piecos gados un augsnes monitoringu — vismaz reizi 10 gados, ja vien atļaujā nav noteikts, ka, pamatojoties uz piesārņojuma draudu novērtējumu, monitorings veicams biežāk.

(4) Operators nekavējoties informē attiecīgās institūcijas:

- 1) ja piesārņojošās darbības dēļ ir radušies vai var rasties draudi cilvēku dzīvībai, veselībai vai videi;
- 2) avārijas vai tās draudu gadījumā.

(5) Monitoringa dati un monitoringa pārskats ir pieejami atļaujas izsniedzējam, kontroles institūcijām, attiecīgajai pašvaldībai un sabiedrībai.

(6) *(Izslēgta no 01.01.2020. ar 12.04.2018. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 59. punktu)*

(7) Operators, kas saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, sagatavo ikgadējo emisiju ziņojumu par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas piesārņojošām darbībām un to radītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā arī par veiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumiem un to finanšu līdzekļu izlietojumu, kuri gūti no darījumiem ar tam bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām. Šo ziņojumu pārbauda un apstiprina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ikgadējais emisiju ziņojums ir pieejams kontroles institūcijām un sabiedrībai.

(7¹) Gaisa kuģa operators, sākot ar 2011.gada 1.janvāri, sagatavo ikgadējo emisiju ziņojumu par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas piesārņojošām darbībām un to radītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā arī par veiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumiem un to finanšu līdzekļu izlietojumu, kuri gūti no darījumiem ar tam bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām. Šo ziņojumu pārbauda un apstiprina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ikgadējais emisiju ziņojums ir pieejams kontroles institūcijām un sabiedrībai.

(7²) Operators, kas saņēmis siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju, sagatavo ikgadējo darbības līmeņa ziņojumu par katras Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas iekārtas apakšiekārtas darbības līmeni saistībā ar tās veiktajām piesārņojošām darbībām. Šo ziņojumu iesniedz, pārbauda un apstiprina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Ikgadējais darbības līmeņa ziņojums ir pieejams kontroles institūcijām.

(8) Operators un gaisa kuģa operators, kura ikgadējais emisiju ziņojums līdz attiecīgā gada 31.martam nav apstiprināts vai ir atzīts par neatbilstošu, nedrīkst veikt darījumus ar emisijas kvotām vai Kioto vienībām. Minētos darījumus drīkst veikt pēc ikgadējā emisiju ziņojuma apstiprināšanas.

(9) Ikgadējo emisiju ziņojumu, Komisijas 2012. gada 21. jūnija regulas (ES) Nr. 600/2012 par siltumnīcefekta gāzu ziņojumu un tonnkilometru ziņojumu verifikāciju un par verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2003/87/EK 27. pantā minēto verifikācijas ziņojumu, informāciju par veiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumiem un to finanšu līdzekļu izlietojumu, kā arī tiem pievienotos pielikumus un dokumentus iesniedz elektroniski ES ETS informācijas apmaiņas sistēmā "DECLARE", kas sabiedrībai ir nepārtraukti pieejama tiešsaistes režīmā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 06.04.2006., 10.12.2009., 14.07.2011., 31.01.2013., 09.06.2016., 01.02.2018., 12.04.2018. un 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021.)

45.¹ pants. Jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitorings

(1) Kuģošanas sabiedrība katru gadu veic oglekļa dioksīda emisiju monitoringu un Eiropas Komisijai un Valsts vides dienestam sniedz informāciju Regulas Nr. 2015/757 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. un 12. pantā un šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Kuģošanas sabiedrība par kuģi, kura karoga valsts ir Latvija, katru gadu sagatavo un līdz 30. aprīlim Regulā Nr. 2015/757 noteiktajā formātā un kārtībā Eiropas Komisijai un Valsts vides dienestam iesniedz pārbaudītu ziņojumu par oglekļa dioksīda emisijām.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā tiek sagatavots, pārbaudīts un iesniegts ziņojums par oglekļa dioksīda emisijām, kādā tiek akreditēts pārbaudes veicējs, kā arī notiek informācijas aprīte.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018. Otrā daļa stājas spēkā 01.01.2019. Sk. pārejas noteikumu 46. punktu)

46.pants. Piesārņojošo vielu reģistrs

(1) Operatora veiktā monitoringa datus apkopo piesārņojošo vielu reģistrā.

(2) Piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai nodrošina valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005. un 10.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 13.01.2010.)

47.pants. Uzraudzība

(1) Šajā likumā noteikto prasību izpildi savas kompetences ietvaros uzrauga Klimata un enerģētikas ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts vides dienests un Vides pārraudzības valsts birojs.

(2) Aizsardzības ministrija uzrauga šajā likumā noteikto prasību izpildi tās valdījumā esošajās militāri piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijās.

(3) Klimata un enerģētikas ministrija un Civilās aviācijas aģentūra savas kompetences ietvaros uzrauga šajā likumā un uz šā likuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos gaisa kuģu operatori noteikto prasību izpildi.

(4) Klimata un enerģētikas ministrija un Valsts vides dienests savas kompetences ietvaros uzrauga un kontrolē Regulā Nr. 2015/757 kuģošanas sabiedrībai noteikto prasību izpildi.

(5) Valsts vides dienests, sadarbojoties ar ostu pārvaldēm to kompetences ietvaros, uzrauga šā likuma 24.² panta trešajā un piektajā daļā noteikto prasību izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 10.12.2009., 16.12.2010., 01.02.2018., 12.04.2018. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

48.pants. Vides pārraudzības valsts birojs

Vides pārraudzības valsts birojs:

1) izskata iesniegumus par Valsts vides dienesta lēmumiem, kuri attiecas uz atļauju izsniegšanu un atļauju nosacījumiem, piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu izpēti, sanāciju un izpēti vai sanācijas izdevumu segšanu vai sadalījumu;

2) saskaņojot ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, informē citas valstis par iesniegumu atļaujas saņemšanai gadījumos, kad iespējama piesārņojuma pārrobežu pānese;

3) ievieto un atjauno savā tīmekļvietnē Eiropas Komisijas publicētos labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīniju dokumentus vai starptautisko organizāciju publicēto informāciju par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem attiecīgajā jomā, secinājumus par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem, informē par tiem Valsts vides dienestu, kā arī konsultē šajā jautājumā operatorus;

4) savā tīmekļvietnē izveido, uztur un atjauno informāciju par izsniegtajām atļaujām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2003., 27.01.2005., 10.12.2009., 16.12.2010., 31.01.2013. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

49.pants. Likuma izpildes kontrole

(1) Lai nodrošinātu šajā likumā noteikto prasību izpildi un kontroli, Valsts vides dienests izstrādā un Valsts vides dienesta ģenerāldirektors apstiprina vides inspicēšanas plānu. Kontroles atbilstoši vides inspicēšanas plānam veic vides valsts inspektori. Vides valsts inspektori pārbauda:

1) vai operators ir saņēmis nepieciešamo atļauju, bet, ja tiek veikta C kategorijas darbība, — ir iesniedzis iesniegumu par šo darbību;

2) piesārņojošas darbības atbilstību šā likuma II nodaļā noteiktajām prasībām;

3) atļaujas nosacījumu ievērošanu;

4) vides kvalitātes normatīvu un Ministru kabineta noteikumu ievērošanu;

5) piesārņotu vai potenciāli piesārņotu vietu izpēti uzdevumu, piesārņotu vietu sanācijas uzdevumu un programmu izpildi.

(1¹) Vides inspicēšanas plānu Valsts vides dienests publicē savā tīmekļvietnē. Vides inspicēšanas plānu atjauno ne retāk kā reizi sešos gados.

(1²) Vides inspicēšanas plānā ietver:

1) vispārīgu būtisko vides jautājumu novērtējumu;

2) norādi uz plānā iekļauto ģeogrāfisko teritoriju;

3) plānā iekļauto iekārtu sarakstu;

4) regulāras vides inspicēšanas programmas izstrādes procedūras, kas paredz laikposmu starp divām iekārtas pārbaudēm atbilstoši riskam, ko iekārta rada videi: iekārtām, kas rada augstu risku, veicamas ikgadējas pārbaudes, iekārtām, kas rada mazu risku, pārbaudes veicamas ne retāk kā reizi trijos gados;

5) ārkārtas vides inspicēšanas procedūras, proti, procedūras, kuras veic pēc iespējas īsākā laikā un, ja nepieciešams, pirms atļaujas izsniegšanas, pārskatīšanas vai atjaunošanas, ja saņemtas sūdzības par nopietnu vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto prasību neievērošanu vai konstatēti nopietni negadījumi, starpgadījumi vai citas nopietnas neatbilstības vides aizsardzības jomā;

6) noteikumus sadarbībai ar citām kontrolējošām iestādēm.

(¹³) Valsts vides dienests četru mēnešu laikā pēc pārbaudes veikšanas ievieto savā tīmekļvietnē ziņojumu par iekārtu pārbaudes rezultātiem.

(¹⁴) Izstrādājot vides inspicēšanas plānu un izvēloties iekārtas, kurām veicamas regulāras pārbaudes, ņem vērā šādus kritērijus:

1) konkrētās iekārtas iespējamo un reālo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, ņemot vērā iekārtas radīto emisiju, vietējās vides ietekmējamību un iespējamo negadījumu risku;

2) konkrētās iekārtas atbilstību izvirzītajiem atļaujas nosacījumiem;

3) operatora dalību Eiropas Savienības vides vadības un audita sistēmā (EMAS) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra regulu (EK) Nr. 1221/2009 par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS), kā arī par regulas (EK) Nr. 761/2001 un Komisijas lēmumu 2001/681/EK un 2006/193/EK atcelšanu.

(¹⁵) Valsts vides dienests pēc katras A kategorijas iekārtas pārbaudes sagatavo ziņojumu par veiktās pārbaudes rezultātiem un divu mēnešu laikā pēc pārbaudes veikšanas nosūta to operatoram, kā arī četru mēnešu laikā pēc pārbaudes veikšanas ievieto to savā tīmekļvietnē.

(¹⁶) Ja pārbaudes laikā konstatēts, ka operators nav ievērojis izvirzītos atļaujas nosacījumus, Valsts vides dienests sešu mēnešu laikā pēc attiecīgās pārbaudes veikšanas veic papildu apmeklējumu uz vietas, izvērtējot, vai trūkumi ir atbilstoši novērsti.

(2) Trokšņa robežlielumu ievērošanu kontrolē Veselības inspekcija, kā arī attiecīgās pašvaldības institūcijas, kurām pašvaldība ir deleģējusi minēto funkciju.

(3) Šajā likumā un uz šā likuma pamata izdotos Ministru kabineta noteikumos gaisa kuģu operatoriem noteikto prasību izpildi kontrolē Civilās aviācijas aģentūra.

(4) Ja gaisa kuģa operators nepilda šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, Civilās aviācijas aģentūra var iesniegt Eiropas Komisijai lūgumu pieņemt lēmumu par attiecīgā gaisa kuģa operatora darbības aizliegumu. Ja Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumus pēc Latvijas vai kādas citas Eiropas Savienības dalībvalsts lūguma, Civilās aviācijas aģentūra informē Eiropas Komisiju par visiem pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu šādus lēmumus.

(5) Ja tiek konstatēts, ka pašvaldības saistošajos noteikumos, kas izdoti saskaņā ar šā likuma 24.² panta trešo daļu, vai šā likuma 24.² panta piektajā daļā ietvertās prasības nav ievērotas, Valsts vides dienests lemj par piesārņojošās darbības izraisīto smaku ierobežošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 27.01.2005., 27.09.2007., 10.12.2009., 31.01.2013., 09.06.2016., 01.02.2018. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

49.¹ pants. Par kompetenču sadalījumu

(1) Valsts vides dienests pilda Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 20.novembra regulā Nr. 1257/2013 par kuģu pārstrādi un ar ko groza regulu Nr. 1013/2006 un direktīvu 2009/16/EK (turpmāk — Regula Nr. 1257/2013) minētos kompetentās iestādes un kontaktpersonas pienākumus.

(2) Kuģu pārstrādes padome ir konsultatīva institūcija, kura izvērtē Regulā Nr. 1257/2013 minēto kuģu pārstrādes plānu un kuģu pārstrādes rūpnīcu plānu atbilstību šīs regulas prasībām un kuras lēmumiem minētajai regulai atbilstošu kuģu pārstrādes jomā ir ieteikuma raksturs. Ministru kabinets nosaka Kuģu pārstrādes padomē pārstāvētās institūcijas un apstiprina šīs padomes nolikumu.

(3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs apstiprina Kuģu pārstrādes padomes personālsastāvu.
(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

IX nodaļa Apstrīdēšanas kārtība

(Nodaļas nosaukums 20.06.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.07.2002.)

50.pants. Lēmuma apstrīdēšana

(1) Valsts vides dienesta pieņemto lēmumu attiecībā uz atļaujām A vai B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai operators vai fiziskā vai juridiskā persona, arī sabiedriskā organizācija, mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā.

(2) Ikviens persona var vērsties ar iesniegumu Vides pārraudzības valsts birojā arī tad, ja netiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz sabiedrības līdzdalības tiesībām vai tiesībām uz vides informāciju. Iesniegumu var iesniegt visā lēmuma pieņemšanas procesa laikā vai mēneša laikā no Valsts vides dienesta lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(3) Ja saskaņā ar A vai B kategorijas atļaujas nosacījumiem ir iespējams uzsākt vai turpināt tādu piesārņojošu darbību, kura var būtiski negatīvi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi, vai vides kvalitātes mērķus, kas noteikti saskaņā ar vides aizsardzības jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, kā arī citām normatīvo aktu prasībām, atļaujas nosacījumus var apstrīdēt jebkurā laikā, kamēr attiecīgā atļauja ir spēkā. Lēmuma apstrīdēšana neaptur atļaujas darbību.

(4) Ja lēmums tiek apstrīdēts Vides pārraudzības valsts birojā šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajā termiņā, attiecīgās atļaujas darbība tiek apturēta līdz iesnieguma izskatīšanai. Ja atļaujas darbības apturēšana var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu neapturēt atļaujas darbību.

(5) Ja lēmums par tādas jau esošas iekārtas darbību, kurai nepieciešama atļaujas pārskatīšana vai cita veida atļauja, tiek apstrīdēts, atļaujas darbība netiek apturēta. Ja A vai B kategorijas atļaujas pārskatīšanas rezultātā operatoram tiek atļauts uzsākt jaunu piesārņojošu darbību un lēmums par šīs darbības uzsākšanu tiek apstrīdēts atbilstoši šā panta pirmajai daļai, lēmuma apstrīdēšana aptur atļauju daļā par jauno piesārņojošo darbību.

(6) Fiziskā vai juridiskā persona, kuras veselību, drošību vai īpašumu var ietekmēt Valsts vides dienesta pieņemtais lēmums par piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas izpēti vai sanācijas nepieciešamību vai par pētījuma vai sanācijas izdevumu segšanu, mēneša laikā no dienas, kad tā uzzinājusi par lēmuma pieņemšanu, var to apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā.

(7) Ja saskaņā ar šā panta sesto daļu Valsts vides dienesta lēmums tiek apstrīdēts, tā izpilde tiek apturēta līdz iesnieguma izskatīšanai. Ja lēmuma darbības apturēšana var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, Vides pārraudzības valsts birojs neaptur lēmuma darbību.

(8) Lēmumu, kas saistīts ar siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas izsniegšanu, persona, kuru šis lēmums var ietekmēt, ir tiesīga apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā. Lēmuma apstrīdēšana neaptur siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas darbību.

(9) Šā panta astotajā daļā minētos lēmumus, kas pieņemti, neievērojot šajā likumā noteiktās sabiedrības līdzdalības tiesības un tiesības uz informāciju, vai pieņemti, neizvērtējot lēmuma pieņemšanas procesā iesniegtos sabiedrības priekšlikumus, var apstrīdēt ikviens persona.

(10) Lēmumu par saistošu ierobežojošu nosacījumu noteikšanu piesārņojošai darbībai, iekārtas darbības

apturēšanu, iekārtas darbības daļēju atjaunošanu vai atteikumu atjaunot iekārtas darbību var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā mēneša laikā pēc tā spēkā stāšanās. Lēmuma apstrīdēšana neaptur tā darbību.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005., 25.10.2007., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

51.pants. Iesniegumu izskatīšana

(1) (Izslēgta ar 10.12.2009. likumu)

(2) (Izslēgta ar 10.12.2009. likumu)

(3) (Izslēgta ar 10.12.2009. likumu)

(4) Ja Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka saskaņā ar izsniegto A vai B kategorijas atļauju iespējams veikt tādu piesārņojošu darbību, kas var būtiski negatīvi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi, vai atļaujā nav ņemtas vērā šā likuma un citu normatīvo aktu prasības, tas pieņem lēmumu atcelt Valsts vides dienesta lēmumu par attiecīgās atļaujas izsniegšanu vai atcelt daļu no atļaujas nosacījumiem vai uzdod Valsts vides dienestam mainīt daļu no atļaujas nosacījumiem, papildināt atļaujas nosacījumus vai izsniegt satura ziņā citu atļauju.

(4¹) Sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpuma gadījumā Vides pārraudzības valsts birojs uzdod noteiktā termiņā novērst pārkāpumu un līdz pārkāpuma novēršanai aptur Valsts vides dienesta lēmuma pieņemšanas procesu vai, ja lēmums jau pieņemts, lemj par nepieciešamību to atcelt vai apturēt līdz pārkāpuma novēršanai un nosūta savu lēmumu iesniedzējam, operatoram un Valsts vides dienestam.

(5) Vides pārraudzības valsts biroja pieņemto lēmumu var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā. Pieteikums tiesai neaptur administratīvā akta darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 18.12.2003., 27.01.2005., 10.12.2009. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

X nodaļa

Nosacījumi attiecībā uz Latvijas kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām un oglekļa dioksīda piesaisti

(Nodaļa 09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

52.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistību izpilde

(1) Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un citām nozaru ministrijām izstrādā politiku klimata pārmaiņu samazināšanas saistību — siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana un oglekļa dioksīda piesaiste — izpildei atbilstoši konkrēto saistību izpildes termiņiem un koordinē attiecīgās politikas īstenošanu.

(2) Lai nodrošinātu šā panta pirmajā daļā minētās politikas izstrādi un koordinētu tās īstenošanu, Klimata un enerģētikas ministrija izveido starpinstitūciju darba grupu. Darba grupā iekļauj Zemkopības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un citu nozaru ministriju, kā arī Pārresoru koordinācijas centra pārstāvjus.

(3) Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un citām nozaru ministrijām katru gadu pēc Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra regulas (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 525/2013 (turpmāk — Regula Nr. 2018/1999) 18. panta 1. punktā un 26. panta 2. un 3. punktā minēto ziņojumu iesniegšanas sagatavo un līdz 31. decembrim iesniedz Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistību izpildi. Minētajā informatīvajā ziņojumā iekļauj:

1) siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistību izpildes izvērtējumu;

2) ja nepieciešams, priekšlikumus par izmaksu efektīviem, sociālekonomiski izvērtētiem un attiecīgā perioda nozaru politikas plānošanas dokumentiem atbilstoši papildu pasākumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistību izpildei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.07.2022. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

53.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes uzraudzība un kontrole, kā arī ziņošana

(1) Klimata un enerģētikas ministrija saskaņā ar Regulu Nr. 2018/1999 un Konvencijas līgumslēdzēju pušu, Kioto protokola un Parīzes nolīguma līgumslēdzēju pušu pieņemtajiem lēmumiem, sadarbojoties ar attiecīgajām nozaru ministrijām, institūcijām un komersantiem:

1) veic siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes monitoringu šā likuma 2. un 4.pielikumā minētajām darbībām;

2) sagatavo un iesniedz Eiropas Komisijai un Konvencijas sekretariātam periodiskus ziņojumus par siltumnīcefekta gāzu emisijām un oglekļa dioksīda piesaisti;

3) sagatavo un iesniedz Eiropas Komisijai vai Konvencijas sekretariātam citus Regulā Nr. 2018/1999 noteiktos datus, informāciju un ziņojumus.

(2) Ministru kabinets:

1) nosaka kārtību, kādā tiek izveidotas un uzturētas siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas, prognožu un pielāgošanās klimata pārmaiņām ziņošanas sistēmas;

2) nosaka metodiku, pēc kuras veicams vienots siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķins, novērtējot pasākumu un projektu ietekmi uz klimata pārmaiņām (izņemot šā likuma 53.panta pirmajā daļā minētajai siltumnīcefekta gāzu emisiju uzraudzībai un šā likuma 45.panta pirmajā daļā minētajam operatora vai gaisa kuģa operatora emisiju apjoma monitoringam).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.07.2022. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

54.pants. Ikgadējie emisiju sadales apjomi un gada emisijas sadales vienības

(1) Ikgadējos emisiju sadales apjomus Latvijai piešķir gada emisijas sadales vienībās.

(2) Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistību izpildei var izmantot Latvijai piešķirtās gada emisijas sadales vienības un Kioto vienības.

(3) Gada emisijas sadales vienības ir valsts īpašums, kura tiesiskais valdītājs ir Klimata un enerģētikas ministrija.

(4) Klimata un enerģētikas ministrija izstrādā un Ministru kabinets apstiprina ilgtermiņa stratēģiju rīcībai ar gada emisijas sadales vienībām, kā arī, ja nepieciešams, groza ilgtermiņa stratēģiju.

(5) Piecu mēnešu laikā pēc Regulas Nr. 2018/1999 26. panta 2. punktā minētā aptuvenā siltumnīcefekta gāzu pārskata iesniegšanas Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju un citām nozaru ministrijām sagatavo informāciju par Latvijas iespējām veikt darījumus ar valsts īpašumā esošajām gada emisijas sadales vienībām un Kioto vienībām un iesniedz to Ministru kabinetam, kas pieņem lēmumu par darbībām ar gada emisijas sadales vienībām un Kioto vienībām.

(6) Klimata un enerģētikas ministrija veic pārrunas par darījumiem ar gada emisijas sadales vienībām un Kioto vienībām un sagatavo līguma projektu.

(7) Finanšu līdzekļus no darījumiem ar gada emisijas sadales vienībām ieskaita šā likuma 32.² panta 3.¹ daļā minētajā kontā un izlieto atbilstoši šā likuma nosacījumiem attiecībā uz izsoļu ieņēmumu izmantošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.07.2022. un 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

Nosacījumi degvielas piegādātājam attiecībā uz transporta enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu

(Nodaļa izslēgta no 01.01.2022. ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

55. pants. Transporta enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana un degvielas piegādātāja ziņojuma iesniegšana

(Izslēgts no 01.01.2022. ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

56. pants. Transporta enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas nodrošināšana

(Izslēgts no 01.01.2022. ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 05.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

XII nodaļa

Administratīvie pārkāpumi piesārņojuma jomā un kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

(Nodaļa 11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Nodaļa stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

57. pants. Administratīvā atbildība vides trokšņa un elektromagnētiskā lauka starojuma jomā

Par pieļaujamā vides trokšņa vai elektromagnētiskā lauka starojuma robežlieluma pārsniegšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no sešām līdz septiņdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

58. pants. Administratīvā atbildība par neziņošanu par avāriju vai avārijas draudiem, veicot piesārņojošu darbību

Par neziņošanu par avāriju vai avārijas draudiem, veicot piesārņojošu darbību, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no divdesmit astoņām līdz astoņdesmit sešām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no septiņdesmit līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

59. pants. Administratīvā atbildība lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma jomā

(1) Par dokumentēšanas prasību neievērošanu mēslošanas līdzekļu lietošanā lauksaimnieciskajā darbībā piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no trim līdz divdesmit astoņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no sešām līdz piecdesmit sešām naudas soda vienībām.

(2) Par pārkāpumiem mēslošanas līdzekļu lietošanā piemēro naudas sodu fiziskajai personai no sešām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

60. pants. Administratīvā atbildība siltumnīcefekta gāzu emisijas jomā

(1) Par siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringa prasību neievērošanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrpadsmit līdz septiņdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no divdesmit astoņām līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(2) Par piesārņojošas darbības veikšanu bez siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas piemēro naudas sodu

fiziskajai personai no divdesmit astoņām līdz astoņdesmit sešām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit sešām līdz piecsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

61. pants. Administratīvā atbildība vides piesārņošanas jomā

Par vides piesārņošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no četrpadsmit līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no septiņdesmit līdz piecsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

62. pants. Administratīvā atbildība piesārņojošu darbību jomā

(1) Par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu bez paziņošanas piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz četrdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz septiņdesmit naudas soda vienībām.

(2) Par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu, neievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no sešām līdz septiņdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(3) Par B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu, neievērojot prasības piesārņojuma novēršanai vai samazināšanai vai piesārņojošas darbības monitoringa veikšanai, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no divdesmit astoņām līdz septiņdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit sešām līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(4) Par A kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu, neievērojot prasības piesārņojuma novēršanai vai samazināšanai vai piesārņojošas darbības monitoringa veikšanai, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no piecdesmit sešām līdz simt divdesmit astoņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt četrpadsmit līdz četrsimt divdesmit naudas soda vienībām.

(5) Par B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu bez atļaujas piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrdesmit divām līdz astoņdesmit sešām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz piecsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(6) Par A kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu bez atļaujas piemēro naudas sodu fiziskajai personai no septiņdesmit līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt četrdesmit līdz astoņsimt sešdesmit naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

63. pants. Administratīvā atbildība flotes degvielas izmantošanas un piegādes jomā

(1) Par flotes degvielas izmantošanas nosacījumu pārkāpumiem un ar to saistītās emisijas samazināšanas paņēmieni vai jaunu paņēmieni izmantošanas prasību neievērošanu Latvijas teritoriālajos ūdeņos, ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, iekšējos jūras ūdeņos, tai skaitā ostas akvatorijās, piestātnēs un iekšzemes ūdensceļos, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrdesmit līdz četrsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrsimt līdz četrstūkstoš naudas soda vienībām.

(2) Par degvielas piegādes pavaddokumentā norādītajai degvielai neatbilstošas vai prasībām neatbilstošas flotes degvielas piegādi piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrdesmit līdz četrsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrsimt līdz četrstūkstoš naudas soda vienībām.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

64. pants. Kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

(1) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 57. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Veselības inspekcija.

(2) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 59. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Valsts augu aizsardzības dienests.

(3) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 58., 60., 61., 62. pantā un 63. panta pirmajā daļā minētajiem pārkāpumiem veic Valsts vides dienests.

(4) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 63. panta otrajā daļā minētajiem pārkāpumiem veic Valsts ieņēmumu dienests.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 67. punktu)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 22., 23. un 24.pants, kā arī V nodaļas nosacījumi stājas spēkā:

1) attiecībā uz esošajām B kategorijas darbībām — saskaņā ar Ministru kabineta noteiktu grafiku līdz 2007.gada 1.janvārim;

2) attiecībā uz jaunām B kategorijas darbībām — 2003.gada 1.janvārī.

2. Attiecībā uz iekārtām, kurās veic atkritumu sadedzināšanu, par esošām uzskata tādas iekārtas, kuru darbībai visas normatīvajos aktos noteiktās atļaujas tiek saņemtas līdz 2002.gada 28.decembrim un kuras uzsāk darbību ne vēlāk kā 2004.gada 28.decembrī.

3. Ministru kabinets līdz 2002.gada 1.janvārim izdod šādus noteikumus:

1) par B kategorijas un C kategorijas piesārņojošām darbībām, to pieteikšanu un B kategorijas atļauju izsniegšanu;

2) par notekūdeņu emisijas robežvērtībām, par aizliegumu emitēt noteiktas piesārņojošas vielas ūdens vidē un par īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības pilsētu notekūdeņu attīrīšanai;

3) par virszemes ūdens un pazemes ūdens kvalitāti;

4) par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem un par īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības aizsardzībai no piesārņojuma ar nitrātiem.

4. Ministru kabinets līdz 2003.gada 1.janvārim izdod šādus noteikumus:

1) par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām;

2) par kārtību, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošu vielu emisija no stacionārajiem piesārņojuma avotiem;

3) par augsnes kvalitātes normatīviem;

4) par satiksmē neizmantojamo pārvietojamo mehānismu iekšdedzes dzinēju radīto piesārņojošu vielu emisiju;

5) par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto piesārņojumu;

6) par operatora veiktā monitoringa kārtību un piesārņojošu vielu reģistra izveidi un tā informācijas pieejamību sabiedrībai;

7) par atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtām izvirzāmajām prasībām.

5. *(Izslēgts ar 17.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 05.07.2010.)*

6. Piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšanu un sākotnējo izvērtēšanu veic līdz 2004.gada 31.decembrim.

(18.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

7. Atļaujas esošajām A kategorijas darbībām pieprasāmas saskaņā ar Ministru kabineta noteiktu grafiku līdz 2007.gada 1.oktobrim.

8. Šā likuma 31.panta pirmās daļas 3.¹ punkts stājas spēkā vienlaikus ar ūdens apsaimniekošanas likumu.

(20.06.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.07.2002.)

9. Šā likuma 11.panta otrās daļas 8.punktā, 18.¹ panta trešajā daļā un 24.² panta otrajā daļā minētos noteikumus Ministru kabinets izdod līdz 2004.gada 1.jūnijam.

(18.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

10. Šā likuma 18.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētās trokšņa stratēģiskās kartes, kas ataino iepriekšējā gada trokšņa novērtējumu attiecīgajās teritorijās, aglomerācijām ar vairāk nekā 250 000 iedzīvotāju, autoceļiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā seši miljoni transportlīdzekļu gadā, dzelzceļa līnijām, uz kurām satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 60 000 vilcienu sastāvu gadā, un lidostām, kurās satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 50 000 gaisakuģu gadā, izstrādā līdz 2007.gada 30.martam, bet rīcības plānus trokšņa samazināšanai — līdz 2008.gada 30.aprīlim.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. likumu, kas stājas spēkā 03.05.2006.)

11. Šā likuma 18.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētās trokšņa stratēģiskās kartes, kas ataino iepriekšējā gada trokšņa novērtējumu attiecīgajās teritorijās, aglomerācijām ar vairāk nekā 100 000 iedzīvotāju, autoceļiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā trīs miljoni transportlīdzekļu gadā, un dzelzceļa līnijām, uz kurām satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 30 000 vilcienu sastāvu gadā, izstrādā līdz 2012.gada 30.jūnijam, bet rīcības plānus trokšņa samazināšanai — līdz 2013.gada 30.jūnijam.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. un 14.07.2011. likumu, kas stājas spēkā 04.08.2011.)

12. Ministru kabinets līdz 2011.gada 30.septembrim apstiprina iekārtu sarakstu periodam no 2013.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2010.)

13. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 1.punktā noteiktajam periodam līdz 2004.gada 1.decembrim.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

14. Šā likuma 32.² panta piektās un sestās daļas izpildi valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" uzsāk ar 2005.gada 1.janvāri.

(18.12.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.01.2005. un 10.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 13.01.2010.)

15. Ministru kabinets līdz 2004.gada 1.augustam izdod šā likuma 24.¹ panta trešajā un septītajā daļā, 32.³ panta devītajā daļā, 32.⁵ panta septītajā daļā un 45.panta septītajā daļā minētos noteikumus.

(18.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

16. Šā likuma 32.¹ panta ceturtais daļa, 32.⁵ panta sestā daļa, 32.⁶ panta otrā daļa un 32.⁸ pants stājas spēkā 2004.gada 1.maijā.

(18.12.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2004.)

17. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.novembrim izdod šā likuma 11.panta otrās daļas 12.punktā minētos noteikumus, bet līdz 2006.gada 1.jūlijam — šā likuma 11.panta otrās daļas 9., 10., 11. un 13.punktā minētos noteikumus.

(27.01.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2005.)

18. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.janvārim izdod šā likuma 12.panta 2.¹ daļā minētos noteikumus.

(27.01.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.03.2005.)

19. Ministru kabinets līdz 2006.gada 11.augustam izdod šā likuma 11.panta otrās daļas 14.punktā minētos noteikumus.

(06.04.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.05.2006.)

20. Šā likuma V² nodaļa stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.

(25.10.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.11.2007.)

21. Grozījumi šā likuma 38.pantā attiecībā uz pirmās daļas papildināšanu ar 3.¹ punktu un otrās daļas otrā teikuma izslēgšanu stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(25.10.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.11.2007.)

22. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.jūnijam izdod šā likuma 44.¹ panta pirmajā, trešajā un ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(25.10.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.11.2007.)

23. Šā likuma 24.¹ panta 2.¹ daļa un grozījums 24.¹ panta ceturtajā daļā par iekārtām, kurās kā kurināmo izmanto atjaunojamos energoresursus, bet pārējos kurināmos — tikai iekārtu darbības uzsākšanai vai pārtraukšanai, stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2010.)

24. Šā likuma 32.³ panta pirmās daļas nosacījumu izpildi gaisa kuģa operators uzsāk ar 2013.gada 1.janvāri.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2010.)

25. Šā likuma 32.⁸ panta otrajā daļā minētos datus Valsts vides dienests pieprasa saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringa jomā.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2010.)

26. Šā likuma 32.⁸ panta ceturtajā daļā minēto informāciju Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija iesniedz Eiropas Komisijai līdz 2010.gada 30.jūnijam.

(17.06.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

27. Ministru kabinets līdz 2011.gada 1.janvārim izdod noteikumus par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesāņojuma ar nitrātiem un par īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības aizsardzībai no piesāņojuma ar nitrātiem. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 1.janvārim ir spēkā Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumi Nr.531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesāņojuma ar nitrātiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2010.)

28. Šā likuma 28.² pants stājas spēkā 2011.gada 1.martā.
(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

29. Ministru kabinets līdz 2011.gada 1.martam izdod šā likuma 28.² pantā paredzētos noteikumus.
(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

30. Ministru kabinets līdz 2011.gada 15.augustam pieņem lēmumu atbalstīt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai vai lēmumu par šāda atbalsta atteikumu. Ja Ministru kabinets pieņem lēmumu atbalstīt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai, tas izdod šā likuma 32.¹ panta septītajā daļā minētos noteikumus.

(14.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.08.2011.)

31. Šā likuma 32.¹ panta astotajā daļā minēto informāciju iesniedz:

1) operators — līdz 2011.gada 15.augustam;

2) Valsts vides dienests — līdz 2011.gada 30.augustam.

(14.07.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

32. Šā likuma 8.¹ pants ir spēkā līdz 2012.gada 31.decembrim.
(14.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.08.2011.)

33. Ministru kabinets līdz 2011.gada 31.decembrim pieņem lēmumu par operatoriem nepiešķirto šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 2.punktā noteiktā perioda emisijas kvotu pārdošanu vai anulēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums emisijas kvotas pārdot, Ministru kabinets nosaka emisijas kvotu pārdošanas un finansējuma izmantošanas kārtību.

(14.07.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.08.2011.)

34. Grozījumi šā likuma 11.panta otrās daļas 1.punktā par tā izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī 11.panta otrās daļas 19. un 20.punkts un 29.panta septītā daļa stājas spēkā 2013.gada 31.martā.

(31.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

35. Šā likuma 28.panta 2.¹ daļas 2.punkts, 29.panta sestā daļa, 30.panta piektā, sestā un septītā daļa, grozījumi 31.pantā attiecībā uz šā panta pirmās daļas 4.punkta, otrās daļas 1.punkta, trešās, ceturtās, sestās un astotās daļas jauno redakciju, kā arī 45.panta trešās daļas otrais teikums piemērojams šādā kārtībā:

1) piesārņojošām darbībām (iekārtām), kuru veikšanai izsniegta A kategorijas piesārņojošas darbības atļauja vai attiecībā uz kurām iesniegums A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai pieņemts līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie grozījumi, — sākot ar 2014.gada 7.janvāri;

2) piesārņojošām darbībām (iekārtām), kuras minētas šā likuma 1.pielikuma pirmās daļas 4.punktā, piektās daļas 1., 2. un 3.punktā, piektās daļas 3.¹, 4.¹ un 6.punktā, sestās daļas 1.punkta "c" apakšpunktā, sestās daļas 4.punkta "b" apakšpunktā un sestās daļas 10. un 11.punktā un kuru veikšanai izsniegta piesārņojošas darbības atļauja vai attiecībā uz kurām iesniegums piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai pieņemts līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie grozījumi, — sākot ar 2015.gada 7.janvāri.

(31.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

36. Ministru kabinets līdz 2013.gada 30.aprīlim izdod šā likuma 44.¹ panta 3.⁵ un ceturtajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2013.gada 30.aprīlim ir spēkā Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumi Nr.671 "Ar militāra rakstura sprādzienbīstamiem priekšmetiem un nesprāgušu munīciju piesārņotu un potenciāli piesārņotu teritoriju izpētes un sanācijas darbu veikšanas speciālistu sertifikācijas un komersantu licencēšanas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(31.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

37. Ministru kabinets līdz 2014.gada 30.aprīlim izdod šā likuma 32.³ panta devītās daļas 1.punktā minētos Ministru kabineta noteikumus. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai ir spēkā Ministru kabineta 2004.gada 3.augusta noteikumi Nr.661 "Kārtība, kādā notiek darbības ar emisijas kvotām un tiek veidoti iekārtu kopfondi", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(06.02.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.02.2014.)

38. Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 16.aprīļa regulas Nr. 421/2014, ar ko groza direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā, jo paredzams, ka līdz 2020.gadam tiks īstenota starptautiska vienošanās par vienota un globāla tirgus mehānisma piemērošanu starptautiskās aviācijas emisijām (turpmāk — Regula Nr. 421/2014) 1.panta 1.punktā minētajā periodā — no 2013.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim — šā likuma 32.³ panta pirmajā daļā noteiktais pienākums katru gadu līdz 30.aprīlim nodot emisijas kvotas, 45.panta pirmajā daļā noteiktais pienākums veikt emisiju monitoringu un sniegt informāciju un 45.panta septītajā daļā noteiktais pienākums sagatavot ikgadējo emisiju ziņojumu netiek piemērots aviācijas darbībām un siltumnīcefekta gāzu emisijām no lidojumiem, kas tiek uzsākti:

- 1) Latvijas teritorijā esošā lidlaukā un pabeigti lidlaukā, kurš atrodas valstīs ārpus Eiropas Ekonomikas zonas;
- 2) lidlaukā, kurš atrodas ārpus Eiropas Ekonomikas zonas, un tiek pabeigti Latvijas teritorijā esošā lidlaukā;
- 3) Latvijas teritorijā esošā lidlaukā un pabeigti lidlaukā, kurš atrodas tālākajos reģionos Līguma par Eiropas Savienības darbību 349.panta nozīmē;
- 4) lidlaukā, kurš atrodas tālākajos reģionos Līguma par Eiropas Savienības darbību 349.panta nozīmē, un tiek pabeigti Latvijas teritorijā esošā lidlaukā;
- 5) lidlaukā, kurš atrodas tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349.panta nozīmē, un tiek pabeigti lidlaukā, kas atrodas citā tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349.panta nozīmē.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

39. Regulas Nr. 421/2014 1.panta 1.punktā minētajā periodā — no 2013.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim — šā likuma 45.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu regulāri kontrolēt emisiju apjomu, veikt monitoringu un sniegt informāciju (iesniegt monitoringa plānus) nepilda tāds gaisa kuģa operators, kurš veic tikai šo pārejas noteikumu 38.punktā minētos lidojumus.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

40. Ministru kabinets šā likuma 53.panta otrajā daļā minētos noteikumus izdod līdz 2016.gada 31.decembrim.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

41. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija šā likuma 54.panta ceturtajā daļā minēto ilgtermiņa stratēģiju izstrādā līdz 2016.gada 31.decembrim. Katram šā likuma 52. panta pirmajā daļā minētajam konkrēto saistību izpildes termiņam ilgtermiņa stratēģiju izstrādā līdz minētā saistību perioda pirmā gada beigām.

(09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.02.2018. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

42. Ministru kabinets šā likuma 49.¹ panta otrajā daļā minēto Kuģu pārstrādes padomes nolikumu apstiprina līdz 2016.gada 31.decembrim.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

43. Ministru kabinets šā likuma 45.panta septītajā un 7.¹ daļā minētajos noteikumos izdara grozījumus līdz 2016.gada 31.decembrim.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

44. Šā likuma 11.panta sestajā daļā minēto maksas pakalpojumu cenrādi Ministru kabinets izdod līdz 2016.gada

31.decembrim.

(09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

45. Ministru kabinets līdz 2018. gada 30. maijam izdod šā likuma 32.⁶ panta septītajā daļā minētos noteikumus.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

46. Šā likuma 45.¹ panta otrā daļa stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

47. Ministru kabinets līdz 2018. gada 30. maijam izdod šā likuma 45.¹ panta trešajā daļā minētos noteikumus.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

48. Ministru kabinets līdz 2018. gada 31. maijam izdod šā likuma 55. panta sestajā daļā minētos noteikumus.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

49. Šā likuma 18.² pants stājas spēkā 2018. gada 1. novembrī. Ministru kabinets līdz 2018. gada 30. septembrim izdod šā likuma 18.² panta otrajā daļā minētos noteikumus.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

50. Attiecībā uz šā likuma 32.¹ panta 5.¹ daļā minēto 10 gadu periodu, kas sākas ar 2021. gada 1. janvāri, Ministru kabinets līdz 2018. gada 31. decembrim pieņem lēmumu atbalstīt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai vai lēmumu šādu piešķiršanu neatbalstīt. Ja Ministru kabinets pieņem lēmumu atbalstīt bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu elektroenerģijas ražošanai, tas līdz 2019. gada 30. jūnijam izdod šā likuma 32.¹ panta septītajā daļā minētos noteikumus, tajos iekļaujot nolikumu, kurā noteikts konkursa process un atlases kritēriji.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

51. Šā likuma 32.¹ panta 8.¹ daļā minēto informāciju par šā likuma 24.¹ panta piektās daļas 4. punktā minētā pirmā 10 gadu perioda, kas sākas 2021. gada 1. janvārī, pirmo piecu gadu periodu iesniedz:

1) operators — līdz 2019. gada 15. jūnijam;

2) Valsts vides dienests — līdz 2019. gada 30. jūnijam.

(01.02.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

52. Šā likuma 32.¹ panta 5.¹ daļā minēto iekārtu sarakstu pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā Klimata un enerģētikas ministrija iesniedz Eiropas Komisijai reizi piecos gados. Par 10 gadu perioda, kas sākas 2021. gada 1. janvārī, pirmo piecu gadu periodu iekārtu sarakstu iesniedz līdz 2019. gada 30. septembrim.

(01.02.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2023.)

53. Šā likuma 32.³ panta pirmajā daļā noteiktais pienākums katru gadu līdz 30. aprīlim nodot emisijas kvotas, 45. panta pirmajā daļā noteiktais pienākums veikt emisiju monitoringu un sniegt informāciju un 45. panta septītajā daļā noteiktais pienākums sagatavot ikgadējo emisiju ziņojumu netiek piemērots aviācijas darbībām un siltumnīcefekta gāzu emisijām no lidojumiem, kas tiek uzsākti:

1) Latvijas teritorijā esošā lidlaukā un tiek pabeigti lidlaukā, kurš atrodas valstī ārpus Eiropas Ekonomikas zonas;

2) lidlaukā, kurš atrodas valstī ārpus Eiropas Ekonomikas zonas, un tiek pabeigti Latvijas teritorijā esošā lidlaukā;

3) Latvijas teritorijā esošā lidlaukā un pabeigti lidlaukā, kurš atrodas tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta nozīmē;

4) lidlaukā, kurš atrodas tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta nozīmē, un tiek pabeigti Latvijas teritorijā esošā lidlaukā;

5) lidlaukā, kurš atrodas valstī ārpus Eiropas Ekonomikas zonas, un tiek pabeigti lidlaukā, kurš atrodas valstī ārpus Eiropas Ekonomikas zonas;

6) lidlaukā, kurš atrodas tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta nozīmē, un tiek pabeigti lidlaukā, kurš atrodas citā tālākajā reģionā Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. panta nozīmē.
(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

54. Šā likuma 45. panta pirmajā daļā noteikto pienākumu regulāri kontrolēt emisiju apjomu, veikt monitoringu un sniegt informāciju (iesniegt monitoringa plānus) nepilda tāds gaisa kuģa operators, kurš veic tikai šo pārejas noteikumu 53. punktā minētos lidojumus.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

55. Šā likuma 28.¹ panta 3.¹ daļa un 45. panta devītā daļa stājas spēkā 2018. gada 1. jūnijā.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

56. Šā likuma 55. panta ceturtā daļa stājas spēkā 2018. gada 1. jūnijā.

(01.02.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2018.)

57. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. septembrim izdod šā likuma 11. panta otrās daļas 21. punktā, 16.¹ panta otrajā daļā, 16.² panta pirmajā un otrajā daļā minētos noteikumus.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

58. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. janvārim izdod šā likuma 45. panta 1.¹ daļā minētos noteikumus.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

59. Grozījums par 45. panta sestās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

60. Grozījums šā likuma 19. pantā par tā papildināšanu ar 3.¹ daļu stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

61. Grozījums šā likuma 20. panta piektās daļas 3. punktā par vārdu "iesnieguma veidlapu un atļaujas veidlapu" aizstāšanu ar vārdiem "iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju" stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

62. Grozījums šā likuma 22. panta otrajā daļā par vārdu "B kategorijas iesnieguma veidlapu un atļaujas veidlapu" aizstāšanu ar vārdiem "iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļaujamo informāciju" stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

63. Grozījums šā likuma 23. pantā par otrās daļas papildināšanu ar vārdiem "un kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē C kategorijas darbības" stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

64. Šā likuma 24.³ pants stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

65. Grozījums šā likuma 28.¹ panta 3.¹ daļā par vārdu "vienotās vides informācijas sistēmas "TULPE" tīmekļvietnē" aizstāšanu ar vārdiem "informācijas sistēmā" stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

66. Grozījums šā likuma 28.¹ panta 4.¹ daļā par vārdu "C kategorijas apliecinājums" aizstāšanu ar vārdiem "veikta C kategorijas darbības reģistrācija" stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

67. Šā likuma XII nodaļa stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.

(11.06.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2020.)

68. Grozījums šajā likumā par XI nodaļas izslēgšanu stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.01.2021.)

69. Laika periodā no 2021. gada 1. decembra līdz 2022. gada 30. aprīlim šā likuma 32.² panta 4.⁸ daļā paredzēto kompensāciju elektroenerģijas galalietotājiem piemēro 50 procentu apmērā no elektroenerģijas sistēmas pakalpojuma izmaksām.

(22.12.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2021.)

70. Finansējumu, kas nepārsniedz 77 894 000 euro, šo pārejas noteikumu 69. punktā minētajam pasākumam paredz kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem Ekonomikas ministrijas budžeta apakšprogrammā 29.07.00 "Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējums elektroenerģijas lietotāju atbalstam", ņemot vērā ieņēmumus, kas iegūti, izsolot šā likuma 32.² panta trešajā daļā minētās emisijas kvotas.

(22.12.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2021.)

71. Ministru kabinets līdz 2023. gada 30. aprīlim izdod šā likuma 18.¹ panta trešās daļas 6. punktā minētos noteikumus.

(14.07.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2022.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(27.01.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.04.2006., 25.10.2007., 10.12.2009., 17.06.2010., 16.12.2010., 31.01.2013., 01.02.2018., 12.04.2018. un 14.07.2022. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2022.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1991.gada 12.decembra direktīvas 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskās izcelsmes nitrāti;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 15.janvāra direktīvas 2008/1/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (kodificēta versija). (Dokuments attiecas uz EEZ.);

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 25.jūnija direktīvas 2002/49/EK par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 26.maija direktīvas 2003/35/EK, ar ko paredz sabiedrības līdzdalību ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē un attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un iespēju griezties tiesu iestādēs un groza Padomes direktīvas 85/337/EEK un 96/61/EK;

5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 13.oktobra direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes direktīvu 96/61/EK;

- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 27.oktobra direktīvas 2004/101/EK, ar ko groza direktīvu 2003/87/EK, ar kuru izveido siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu Kopienā, ņemot vērā Kioto protokola projekta mehānismus;
- 7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 21.aprīļa direktīvas 2004/42/EK, ar ko ierobežo gaistošo organisko savienojumu emisijas, kuras rada organisko šķīdinātāju izmantošana noteiktās krāsās, lakās un transportlīdzekļu galīgās apdares materiālos, un ar ko groza direktīvu 1999/13/EK;
- 8) Eiropas Parlamenta un Padomes 1999.gada 26.aprīļa direktīvas 1999/32/EK, ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem un ar ko groza direktīvu 93/12/EEK;
- 9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 6.jūlija direktīvas 2005/33/EK, ar ko groza direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz sēra saturu flotes degvielā;
- 10) Eiropas Padomes 1996.gada 9.decembra direktīvas 96/82/EK par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas;
- 11) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija direktīvas 2012/18/ES par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un vēlāk atceļ Padomes direktīvu 96/82/EK;
- 12) *(izslēgts ar 12.04.2018. likumu);*
- 13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/29/EK, ar ko direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (dokuments attiecas uz EEZ);
- 14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un regulā (EK) Nr. 1013/2006. (Dokuments attiecas uz EEZ);
- 15) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra direktīvas 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ);
- 16) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 24.novembra direktīvas 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (pārstrādāta versija) (Dokuments attiecas uz EEZ);
- 17) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 13. oktobra direktīvas 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes direktīvu 93/12/EEK;
- 18) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa direktīvas 2009/30/EK, ar ko groza direktīvu 98/70/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un ievieš mehānismu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai, groza Padomes direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz tās degvielas specifikācijām, kuru lieto iekšējo ūdensceļu kuģos, un atceļ direktīvu 93/12/EEK;
- 19) Padomes 2015. gada 20. aprīļa direktīvas (ES) 2015/652, ar ko nosaka aprēķina metodes un ziņošanas prasības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 98/70/EK, attiecībā uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti;
- 20) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra direktīvas (ES) 2015/2193 par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošu vielu emisiju gaisā no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām;
- 21) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīvas (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza direktīvu 2003/35/EK un atceļ direktīvu 2001/81/EK;
- 22) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. marta direktīvas (ES) 2018/410, ar ko groza direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un lēmumu (ES) 2015/1814.

Likums stājas spēkā 2001.gada 1.jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2001.gada 15.martā.

Valsts prezidentes vietā
Saeimas priekšsēdētājs J.Straume

Rīgā 2001.gada 29.martā

Piesārņojošas darbības (iekārtas), kurām nepieciešama A kategorijas atļauja

(Pielikums 31.01.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.06.2016. un 12.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2018.)

(1) Enerģētikā:

1) sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir 50 megavati un vairāk un uz kurām attiecas normatīvie akti par kārtību, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām;

2) minerāleļļas un gāzes attīrīšanas un rafinēšanas iekārtas;

3) koksa krāsnis;

4) kurināmā gazifikācijas un sašķidrināšanas iekārtas, kurās izmanto:

a) akmeņogles,

b) citus kurināmā veidus, ja iekārtas kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 20 MW un vairāk.

(2) Metālu ražošanā un apstrādē:

1) iekārtas metālu rūdu, arī sulfīdu rūdu, apdedzināšanai un kausējumu iegūšanai;

2) iekārtas čuguna vai tērauda pirmreizējai vai atkārtotai kausēšanai, ieskaitot nepārtraukto izliešanu, kuru jauda pārsniedz 2,5 tonnas stundā;

3) iekārtas melno metālu apstrādei:

a) karstās velmētavas, kuru jauda pārsniedz 20 tonnas tērauda stundā,

b) kalšanas cehi, kuros izmanto mehānismus (piemēram, pneimatiskos vai hidrauliskos āmurus, preses), kuru enerģija pārsniedz 50 kilodžoulus katram mehānismam, ja patērētā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus,

c) iekārtas metālu sakausējumu aizsargslāņa uzklāšanai, kuru jauda pārsniedz 2 tonnas tērauda stundā;

4) melno metālu lietuves, kuru ražošanas jauda pārsniedz 20 tonnas dienā;

5) iekārtas:

a) kurās no rūdām, rūdu koncentrātiem vai otreizējām izejvielām (piemēram, metāllūžņiem) ražo neattīrītus krāsainos metālus metalurģiskā, ķīmiskā vai elektrolīzes ceļā,

b) krāsaino metālu, arī otreizējai pārstrādei izmantojamo metālu, kausēšanai, ieskaitot legēšanu, kuru jauda pārsniedz 4 tonnas kausēta svina vai kadmija dienā vai 20 tonnas jebkura cita kausēta metāla dienā;

6) iekārtas, kurās izmanto elektrolīzi vai ķīmiskus procesus metālu un plastmasu virsmas apstrādei un kuru elektrolīzes vannas vai ķīmiskās apstrādes tvertņu kopējais tilpums pārsniedz 30 kubikmetrus.

(3) Minerālu izstrādājumu ražošanā:

1) iekārtas klinkera cementa ražošanai rotācijas krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 500 tonnas produkcijas dienā, vai citu veidu krāsnīs, kuru jauda ir lielāka par 50 tonnām dienā, vai iekārtas kaļķu ražošanai rotācijas krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas produkcijas dienā;

2) iekārtas azbesta ražošanai un azbesta izstrādājumu izgatavošanai;

3) iekārtas stikla, arī stikla šķiedras, ražošanai, kuru kausēšanas jauda pārsniedz 20 tonnas dienā;

4) iekārtas nemetālisko minerālu kausēšanai, arī nemetālisko minerālu šķiedras ražošanai, kuru kausēšanas jauda pārsniedz 20 tonnas dienā;

5) iekārtas apdedzināto māla izstrādājumu, arī jumta kāmiņu, ķieģeļu, ugunsizturīgo ķieģeļu, flīžu, krāsns podiņu vai porcelāna, ražošanai, kuru ražošanas jauda pārsniedz 75 tonnas gatavās produkcijas dienā un (vai) kuru

apdedzināšanas krāsns tilpums ir lielāks par 4 kubikmetriem un apdedzināšanas krāsnī var ievietot vairāk nekā 300 kilogramus produkcijas uz vienu krāsns kubikmetru;

6) iekārtas magnija oksīda ražošanai krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas dienā.

(4) Ķīmiskajā rūpniecībā, ievērojot šā pielikuma septītajā daļā minēto nosacījumu:

1) iekārtas organisko ķīmisko vielu ražošanai, piemēram:

a) ogļūdeņražu (neciklisko un ciklisko, piesātināto un nepiesātināto, alifātisko vai aromātisko ogļūdeņražu) ražošanai,

b) skābekli saturošu ogļūdeņražu, piemēram, spirtu, aldehīdu, ketonu, karbonskābju, esteru, acetātu, ēteru, peroksīdu, epoksīdsveķu ražošanai,

c) sēru saturošu ogļūdeņražu ražošanai,

d) slāpekli saturošu ogļūdeņražu ražošanai, piemēram, amīnu, amīdu, nitrozosavienojumu, nitrosavienojumu vai nitrātsavienojumu, nitrilu, cianātu vai izocianātu ražošanai,

e) fosforu saturošu ogļūdeņražu ražošanai,

f) halogēnūdeņražu ražošanai,

g) metālorganisko savienojumu ražošanai,

h) plastmasu — sintētisko polimēru šķiedru un celulozes polimēru šķiedru — ražošanai,

i) sintētiskā kaučuka vai gumijas ražošanai,

j) krāsvielu un pigmentu ražošanai,

k) virsmaktīvo vielu ražošanai;

2) iekārtas neorganisko vielu ražošanai, piemēram:

a) gāzu, piemēram, amonjaka, hlora vai hlorūdeņraža, fluora vai fluorūdeņraža, oglekļa oksīdu, sēru saturošo savienojumu, slāpekļa oksīdu, ūdeņraža, sēra dioksīda, fosgēna, ražošanai,

b) skābju, piemēram, hromskābes, fluorūdeņražskābes, fosforskābes, slāpekļskābes, sālsskābes, sērskābes, oleuma, sērskābes, ražošanai,

c) bāzu, piemēram, amonija hidroksīda, kālija hidroksīda, nātrija hidroksīda, ražošanai,

d) sāļu, piemēram, amonija hlorīda, kālija hlorāta, kālija karbonāta, nātrija karbonāta, perborāta, sudraba nitrāta, ražošanai,

e) nemetālu, metālu oksīdu vai citu neorganisko savienojumu, piemēram, kalcija karbīda, silīcija, silīcija karbīda, ražošanai;

3) iekārtas fosforu, slāpekli vai kāliju saturošu vienkāršo vai kombinēto minerālmēsļu ražošanai;

4) iekārtas augu aizsardzības līdzekļu vai biocīdu ražošanai;

5) iekārtas, kurās ražo farmaceitiskas vielas, izmantojot ķīmiskus vai bioloģiskus procesus;

6) iekārtas sprāgstvielu ražošanai.

(5) Atkritumu saimniecībā:

1) tādas iekārtas bīstamo atkritumu apglabāšanai vai reģenerācijai, kuru jauda pārsniedz 10 tonnas dienā un kurās veic vienu vai vairākas šādas darbības:

a) bioloģiskā apstrāde,

b) fizikāli ķīmiskā apstrāde,

c) sajaukšana vai maisīšana pirms nodošanas citu šīs daļas 1. un 2.punktā minēto darbību veikšanai,

d) pārpakošana pirms nodošanas citu šīs daļas 1. un 2.punktā minēto darbību veikšanai,

e) šķīdinātāju pārstrāde un (vai) reģenerācija,

- f) neorganisko materiālu, izņemot metālus un metālu savienojumus, pārstrāde un (vai) reģenerācija,
- g) skābju vai bāzu reģenerācija,
- h) piesārņojuma attīrīšanai izmantojamo komponentu reģenerācija,
- i) katalizatoru sastāvdaļu reģenerācija,
- j) naftas produktu atkārtota pārstrāde vai citi atkārtotas izmantošanas veidi,
- k) ievietošana virszemes ūdenskrātuvēs;

2) iekārtas atkritumu sadedzināšanai vai reģenerācijai, kā arī atkritumu līdzsadedzināšanas iekārtas, uz kurām attiecas normatīvie akti par prasībām atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai, ar šādu jaudu:

- a) nebīstamiem atkritumiem — ar jaudu virs 3 tonnām stundā,
- b) bīstamiem atkritumiem — ar jaudu virs 10 tonnām dienā;

3) iekārtas nebīstamo atkritumu apglabāšanai ar jaudu virs 50 tonnām dienā (izņemot darbības, uz kurām attiecas normatīvo aktu regulējums par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī), kurās tiek izmantota viena vai vairākas šādas darbības:

- a) bioloģiskā apstrāde,
- b) fizikāli ķīmiskā apstrāde,
- c) atkritumu sagatavošana sadedzināšanai vai līdzsadedzināšanai,
- d) pelnu un izdedžu attīrīšana,

e) metāla atkritumu, tai skaitā elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un nolietotu transportlīdzekļu un to detaļu, apstrāde smalcinātājos;

3¹) iekārtas nebīstamu atkritumu reģenerācijai, kā arī iekārtas nebīstamu atkritumu reģenerācijai un apglabāšanai ar jaudu virs 75 tonnām dienā (izņemot darbības, kas ietvertas normatīvo aktu regulējumā par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī), ievērojot šā pielikuma astotajā daļā minēto nosacījumu, kurās tiek izmantota viena vai vairākas šādas darbības:

- a) bioloģiskā attīrīšana,
- b) atkritumu sagatavošana sadedzināšanai vai līdzsadedzināšanai,
- c) pelnu un izdedžu attīrīšana,

d) metāla atkritumu, tai skaitā elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un nolietotu transportlīdzekļu un to detaļu, apstrāde smalcinātājos;

4) atkritumu poligoni saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu, kuri var uzņemt vairāk nekā 10 tonnas atkritumu dienā vai kuru kopējā ietilpība pārsniedz 25 000 tonnas, izņemot inerto atkritumu poligonus;

4¹) bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšanas laukumi, kuri neatbilst šīs daļas 4.punktā minētajiem nosacījumiem un kuros uzglabā bīstamos atkritumus ar kopējo daudzumu virs 50 tonnām, pirms ar bīstamajiem atkritumiem tiek veiktas darbības, kas minētas šīs daļas 1., 2., 4. un 6.punktā. Bīstamo atkritumu pagaidu uzglabāšana to rašanās vietā (pirms to savākšanas) neietilpst šajā darbībā;

5) iekārtas bīstamo atkritumu apglabāšanai, ja tajās apglabā polihlorētos bifenilus, polihlorētos terfenilus vai arī šīs vielas saturošus atkritumus vai ierīces;

6) bīstamo atkritumu pazemes glabātavas ar kopējo ietilpību virs 50 tonnām.

(6) Citās nozarēs:

1) iekārtas:

- a) celulozes ražošanai no koksnes vai citām šķiedrvielām,
- b) papīra vai kartona ražošanai, kas var saražot vairāk nekā 20 tonnas produkcijas dienā,

c) orientētu koka skaidu plātņu paneļu, skaidu plātņu paneļu vai šķiedru plātņu paneļu ražošanai (atsevišķu paneļu veidi vai dažādi paneļu veidi kopā), kuru ražošanas jauda pārsniedz 600 m³ dienā;

2) iekārtas šķiedru vai audumu sākotnējai apstrādei (piemēram, mazgāšanai, balināšanai, merserizēšanai vai krāsošanai), ar kurām var apstrādāt vairāk nekā 10 tonnas materiāla dienā;

3) iekārtas ādu apstrādei, kuru apstrādes jauda pārsniedz 12 tonnas gatavās produkcijas dienā;

4) iekārtas pārtikas ražošanai:

a) lopkautuves, kuru ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas kautķermeņu dienā,

b) pārtikas produktu vai barības ražotnes, kurās apstrādā vai pārstrādā (izņemot iepakojumu):

— dzīvnieku izcelsmes izejvielas (izņemot pienu) un kuru gatavo izstrādājumu ražošanas jauda ir lielāka par 75 tonnām dienā,

— augu izcelsmes izejvielas un kuru gatavo izstrādājumu ražošanas jauda ir lielāka par 300 tonnām dienā vai lielāka par 600 tonnām dienā, ja iekārta darbojas periodā, kas nav ilgāks par 90 secīgām dienām gadā,

— augu un dzīvnieku izcelsmes izejvielas gan jauktos, gan atsevišķos izstrādājumos (gatavā izstrādājuma masā neiekļauj iepakojumu. Šie noteikumi neattiecas uz ražošanu, kurā vienīgā izmantotā izejviela ir piens), ja gatavo izstrādājumu ražošanas jauda ir lielāka par 75 tonnām dienā un dzīvnieku izcelsmes masas daļa (procentos no gatavā izstrādājuma masas) ir vienāda ar vai lielāka par 10. Visos citos gadījumos robežvērtību, ņemot vērā dzīvnieku izcelsmes izejvielas (masas procentos) gatavajā izstrādājumā, aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$300 - (22,5 \times A)$, kur

A — dzīvnieku izcelsmes materiāls procentos no gatavā izstrādājuma masas vai atbilstoši robežvērtības aprēķina diagrammai šā likuma 3.pielikumā,

c) piena ražotnes, kurās var pieņemt vairāk nekā 200 tonnas piena dienā (ja 200 tonnas dienā ir gada vidējais rādītājs);

5) dzīvnieku līķu un dzīvnieku izcelsmes atkritumu apglabāšanas vai pārstrādes iekārtas, kuru jauda pārsniedz 10 tonnas dienā;

6) fermas intensīvai cūku un mājputnu audzēšanai, kurās ir vietu skaits:

a) vairāk nekā 40 000 mājputnu,

b) vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 30 kilogramus,

c) vairāk nekā 750 sivēnmāšu;

7) iekārtas vielu, priekšmetu vai produktu virsmas apstrādei, izmantojot organiskos šķīdinātājus, arī apdares darbu, iespieddarbu, virsmas pārklājumu, attaukošanas, ūdensnecauraidību nodrošinošas apstrādes, kalibrēšanas, krāsošanas, tīrīšanas vai impregnēšanas veikšanai, kurās organisko šķīdinātāju patēriņa jauda pārsniedz 150 kilogramus stundā vai 200 tonnas gadā;

8) iekārtas ogļu vai grafiņa elektrodu ražošanai, izmantojot dedzināšanu augstās temperatūrās vai grafitizāciju;

9) oglekļa dioksīda (CO₂) plūsmas uztveršana no darbībām (iekārtām), kas norādītas šajā pielikumā, saistībā ar ģeoloģisku oglekļa dioksīda glabāšanu, kā tas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvā 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un regulā (EK) Nr. 1013/2006 (Dokuments attiecas uz EEZ);

10) iekārtas koksnes un koksnes izstrādājumu konservācijai, izņemot apstrādi pret zilējuma sēnītēm, izmantojot ķīmiskas vielas, kuru ražošanas jauda pārsniedz 75 m³ dienā;

11) iekārtas neatkarīgai notekūdeņu attīrīšanai, kas nodrošina šajā pielikumā minēto piesāņojošo darbību radīto notekūdeņu attīrīšanu, ja uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām neattiecas normatīvo aktu regulējums par piesāņojošo vielu emisiju ūdenī.

(7) Jēdziens "ražošana" attiecinā uz šā pielikuma ceturtajā daļā minētajām darbībām nozīmē rūpnieciska apjoma ražošanu, kuras procesā tiek veikta šīs daļas 1., 2., 3., 5. un 6.punktā minēto vielu vai vielu grupu ķīmiska vai bioloģiska pārstrāde.

(8) Ja vienīgā veiktā atkritumu pārstrādes darbība, kas minēta šā pielikuma piektās daļas 3.¹ punktā, ir anaerobā sadalīšana, tās jaudas robežvērtība ir 100 tonnas dienā.

**Darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības
sistēma aviācijas jomā**

(Pielikums izslēgts ar 09.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļautās piesārņojošās darbības

(Pielikums 09.06.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.02.2018. likumu, kas stājas spēkā
06.03.2018.)

I. Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļautās piesārņojošās darbības, kurām nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja

Nr.p.k.	Darbība, kurai nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja	Siltumnīcefekta gāze
1.	Kurināmā sadedzināšana — kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tai skaitā dūmgāzu attīrīšana, iekārtās, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus (izņemot bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas)	Oglekļa dioksīds
2.	Minerāleļļu attīrīšana un rafinēšana	Oglekļa dioksīds
3.	Koksa ražošana	Oglekļa dioksīds
4.	Metāla rūdu, arī sulfīdu rūdu, apdedzināšana vai kausējumu iegūšana, ieskaitot granulēšanu	Oglekļa dioksīds
5.	Čuguna vai tērauda pirmreizēja vai atkārtota kausēšana, ieskaitot nepārtraukto izliešanu, kopējai jaudai pārsniedzot 2,5 tonnas stundā	Oglekļa dioksīds
6.	Melno metālu, arī ferosakausējumu, ražošana vai pārstrāde, kurā tiek izmantotas sadedzināšanas vienības, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus. Pārstrādē tiek izmantoti arī velmēšanas stāvi, tvaika pārkarsētāji, atlaidināšanas krāsnis, kaltuvju, lietuvju, pārklājumu un kodināšanas iekārtas	Oglekļa dioksīds
7.	Primārā alumīnija ražošana	Oglekļa dioksīds, perfluorogļūdeņraži
8.	Sekundārā alumīnija ražošana, kurā tiek izmantotas sadedzināšanas vienības, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus	Oglekļa dioksīds
9.	Krāsaino metālu ražošana vai pārstrāde, arī sakausējumu ražošana, rafinēšana, liešana u.tml., kurā izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltuma jauda, ieskaitot ievadīto siltuma jaudu kurināmajam, ko izmanto kā reducējošu aģentu, pārsniedz 20 megavatus	Oglekļa dioksīds
10.	Klinkera cementa ražošana rotācijas krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 500 tonnas produkcijas dienā, vai cita veida krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
11.	Kaļķu ražošana, kā arī dolomīta vai magnēzīta apdedzināšana rotācijas krāsnīs vai cita veida krāsnīs, kuru ražošanas jauda pārsniedz 50 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
12.	Stikla, arī stikla šķiedras, ražošana iekārtās, kuru kausēšanas jauda pārsniedz 20 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
13.	Apdedzinātu māla izstrādājumu, arī jumta kāmiņu, ķieģeļu, ugunsizturīgo ķieģeļu, flīžu, krāsns podiņu vai porcelāna, ražošana, ražošanas jaudai pārsniedzot 75 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
14.	Minerālvates izolācijas materiālu ražošana, izmantojot stiklu, akmeni vai izdedžus, ar kausēšanas jaudu virs 20 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
15.	Ģipša žāvēšana vai apdedzināšana vai ģipškartona sausā apmetuma plātņu un citu ģipša izstrādājumu ražošana, kurā izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus	Oglekļa dioksīds
16.	Celulozes ražošana no koksnes vai citām šķiedrvielām	Oglekļa dioksīds
17.	Papīra vai kartona ražošana, ražošanas jaudai pārsniedzot 20 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
18.	Oglekļa ražošana, karbonizējot tādus organiskās vielas saturošus materiālus kā nafta, gudrons, krekinga un pārtvaices atlikumi, kurā izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 megavatus	Oglekļa dioksīds
19.	Slāpekļskābes ražošana	Oglekļa dioksīds,

		slāpekļa oksīds
20.	Adipīnskābes ražošana	Oglekļa dioksīds, slāpekļa oksīds
21.	Glioksāla un glioksālskābes ražošana	Oglekļa dioksīds, slāpekļa oksīds
22.	Amonjaka ražošana	Oglekļa dioksīds
23.	Organisko ķīmisko vielu lielapjoma ražošana krekinga, sadalīšanas, daļējas vai pilnīgas oksidēšanās vai līdzīgos procesos ar ražošanas jaudu virs 100 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
24.	Ūdeņraža (H ₂) un sintēzes gāzes ražošana reforminga vai daļējas oksidēšanās procesā ar ražošanas jaudu virs 25 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
25.	Nātrija karbonāta (Na ₂ CO ₃) un nātrija bikarbonāta (NaHCO ₃) ražošana	Oglekļa dioksīds
26.	Siltumnīcefekta gāzu uztveršana no tehnoloģiskas iekārtas, kurā tiek veikta viena vai vairākas šajā pielikumā minētās piesārņojošās darbības, lai šīs gāzes transportētu un uzglabātu ģeoloģiskās struktūrās ierīkotā uzglabāšanas vietā, kurā uzglabāšana atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zemes dzīļu izmantošanu un piesārņojošu darbību veikšanu	Oglekļa dioksīds
27.	Siltumnīcefekta gāzu transportēšana pa cauruļvadiem uz ģeoloģiskās struktūrās ierīkotu uzglabāšanas vietu, kurā uzglabāšana atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zemes dzīļu izmantošanu un piesārņojošu darbību veikšanu	Oglekļa dioksīds
28.	Siltumnīcefekta gāzu uzglabāšana ģeoloģiskās struktūrās ierīkotā uzglabāšanas vietā, kurā uzglabāšana atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zemes dzīļu izmantošanu un piesārņojošu darbību veikšanu	Oglekļa dioksīds

II. Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļautās aviācijas darbības

Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļauj gaisa kuģu lidojumus, kurus no lidlauka vai uz lidlauku, kas atrodas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā, veic gaisa kuģa operators, tai skaitā lidojumus, kurus veic vienīgi Eiropas Savienības dalībvalstu valdošo monarhu un viņu tuvāko radnieku, valstu vadītāju, valdību vadītāju un valdību ministru pārvadāšanai oficiālos komandējumos, izņemot:

1) lidojumus, ko veic vienīgi to valstu valdošo monarhu un viņu tuvāko radnieku, valstu vadītāju, valdību vadītāju un valdību ministru pārvadāšanai oficiālos komandējumos, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, ja šāds lidojums ir pamatots ar atbilstoša statusa norādi lidojumu plānā;

2) militārus lidojumus, ko veic militāri gaisa kuģi, kā arī lidojumus, ko veic, pildot muitas vai policijas funkcijas;

3) lidojumus, kas saistīti ar meklēšanas, glābšanas un ugunsdzēsības darbiem vai neatliekamās ātrās medicīniskās palīdzības sniegšanu, kā arī lidojumus, ko veic humānās palīdzības sniegšanai un ko atļāvusi attiecīga kompetentā iestāde;

4) lidojumus, ko veic vienīgi saskaņā ar vizuālo lidojumu noteikumiem atbilstoši Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju (Čikāgas konvencijas) 2.pielikumam;

5) lidojumus, kuri beidzas tajā pašā lidlaukā, kur sākušies, un kuru laikā gaisa kuģis nav nosēdies citā lidlaukā;

6) mācību lidojumus, kurus veic vienīgi tādēļ, lai iegūtu licenci vai konkrētu kategoriju, un kuros piedalās tikai pilota kabīnes apkalpe, ja attiecīgais lidojums ir pamatots ar atbilstošu piezīmi lidojumu plānā un ja tas nav pasažieru vai kravas pārvadāšanas pakalpojums, gaisa kuģa pārlidojums vai gaisa kuģa nogāde;

7) lidojumus, ko veic vienīgi tādēļ, lai izdarītu zinātniskus pētījumus vai pārbaudītu, testētu vai sertificētu gaisa kuģi vai tā iekārtas, neatkarīgi no tā, vai attiecīgās iekārtas izmanto lidojumā vai uz zemes;

8) lidojumus, ko veic gaisa kuģi, kuru sertificētā maksimālā pacelšanās masa ir mazāka par 5700 kilogramiem;

9) lidojumus, ko veic kā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus, kuri noteikti saskaņā ar Eiropas Padomes 1992.gada 23.jūlija regulu (EEK) Nr. 2408/92 par Kopienas aviosabiedrību piekļuvi Kopienas iekšējiem gaisa ceļiem attiecībā uz maršrutiem tālākajos reģionos, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. un 355.pantā, vai uz maršrutiem, kur piedāvātā kapacitāte nepārsniedz 30 000 sēdvietu gadā;

10) lidojumus, kurus veic komerciāls gaisa transporta operators, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

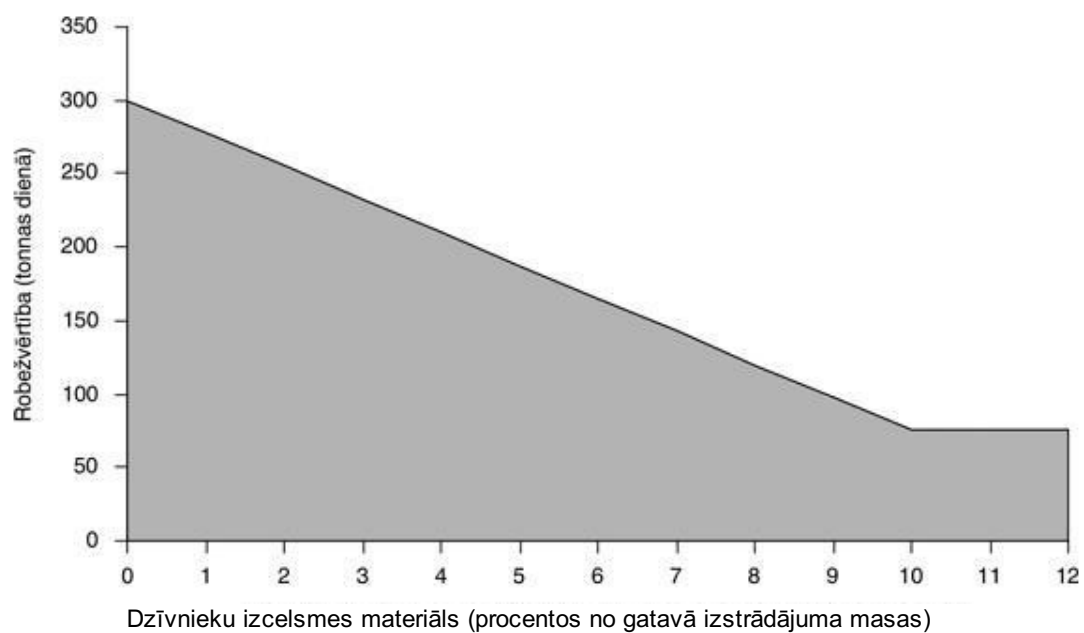
a) katrā no trim secīgiem četrus mēnešu periodiem veic mazāk par 243 lidojumiem,

b) veic lidojumus, kuru ikgadējās kopējās oglekļa dioksīda emisijas nepārsniedz 10 000 tonnu gadā;

11) lidojumus, kurus no 2013.gada 1.janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim veic nekomerciāls gaisa kuģa operators, kas veic lidojumus, kuru kopējās gada emisijas ir mazākas par 1000 CO₂ tonnām gadā.

**Dzīvnieku izcelsmes materiāla (procentos no gatavā izstrādājuma masas)
robežvērtības aprēķina diagramma**

(Pielikums 31.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2013.)

Nosacījumi attiecībā uz Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā neiekļautām darbībām

(Pielikums 09.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2016.)

I. Citi siltumnīcefekta gāzu emisijas avoti

1. Energētika:

- a) kurināmā sadedzināšana stacionārās tehnoloģiskās iekārtās, kurās tiek veiktas darbības, kas nav iekļautas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un kam nav nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja,
- b) degvielas sadedzināšana mobilajos avotos — ceļu, ūdens, gaisa, dzelzceļa, kā arī bezceļa transportlīdzekļos,
- c) nesadedzināšanas darbības ar fosilajiem šķidrājiem un cietajiem kurināmā veidiem, no kurām rodas gaistošās siltumnīcefekta gāzu emisijas.

2. Rūpnieciskie procesi un rūpnieciskās produkcijas ražošana iekārtās, kuras nav iekļautas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un kurām nav nepieciešama siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja, un kurās siltumnīcefekta gāzu emisijas rodas no dažādu materiālu un izejvielu (derīgo izrakteņu) izmantošanas rūpnieciskās produkcijas ražošanā, tai skaitā gaistošās siltumnīcefekta gāzu emisijas.

3. Fluorogļūdeņražu, perfluoroglekļa un sēra heksaflorīda lietošana.

4. Šķīdinātāju un dažādu ķīmisko vielu izmantošana.

5. Lauksaimniecības darbības, tai skaitā:

- a) lauksaimniecībā izmantojamās zemes apsaimniekošana, tai skaitā dažādu mēslojuma veidu izmantošana, kalķošanas procesi, karbamīda izmantošana, lauksaimniecības augu atlieku dedzināšana uz lauka,
- b) lopkopība, tai skaitā kūtsmēsļu apsaimniekošana un lauksaimniecības dzīvnieku iekšējie (zarnu) fermentācijas procesi,
- c) lauksaimniecības produkcijas ražošana.

6. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbības, tai skaitā:

- a) aramzeme, ganības un pļavas, mitrāji, apdzīvotas vietas un cita infrastruktūra un citi zemes veidi — zemes izmantošanas saglabāšana un zemes izmantošanas veida maiņa uz citu zemes izmantošanas veidu,
- b) biomasas dedzināšana,
- c) nocirstas koksnes produkti.

7. Atkritumu apsaimniekošana:

- a) notekūdeņu apsaimniekošana,
- b) atkritumu apsaimniekošana, tai skaitā apglabāšana un atkritumu sadedzināšana, izņemot atkritumu dedzināšanu enerģijas ieguvei,
- c) kompostēšana.

8. Citas iepriekš neminētas darbības.

II. Oglekļa dioksīda piesaistes darbības

1. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas darbības, tai skaitā:

- a) aramzemes apsaimniekošana, kas ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu kompleksu, kas piemērojams zemei, kurā audzē lauksaimniecības kultūras, un zemei, kura atstāta atmatā vai kuru uz laiku neizmanto kultūraugu audzēšanai,
- b) ganību un pļavu apsaimniekošana, kas ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu kompleksu, kas piemērojams lopkopībā izmantotai zemei, un kuras mērķis ir kontrolēt vai ietekmēt veģetācijas un lauksaimniecības dzīvnieku daudzumu un veidu,
- c) mitrāji,
- d) apdzīvotas vietas un cita infrastruktūra,
- e) citi zemes veidi — zemes izmantošanas saglabāšana un zemes izmantošanas veida maiņa uz citu zemes izmantošanas veidu.

2. Mežsaimniecības darbības, tai skaitā:

- a) meža ieaudzēšana, kas Kioto protokola un Eiropas Savienības tiesību aktu izpratnē ir tieša cilvēku darbības izraisīta tādas zemes pārveidošana mežā, ko vismaz 50 gadu nav klājis mežs, stādot, sējot un (vai) cilvēku darbības rezultātā veicinot dabiskus sēklu avotus, ja pārveidošana notikusi pēc 1989.gada 31.decembra,
- b) meža atjaunošana, kas Kioto protokola un Eiropas Savienības tiesību aktu izpratnē ir jebkāda tieša cilvēku darbības izraisīta tādas zemes pārveidošana mežā, ko neklāj mežs, stādot, sējot un (vai) cilvēku darbības rezultātā veicinot dabiskus sēklu avotus, un kas veikta tikai tādā zemē, kuru iepriekš ir klājis mežs, bet uz kuras mežs vairs nav bijis pirms 1990.gada 1.janvāra un kura tikusi no jauna pārveidota par mežu laikposmā pēc 1989.gada 31.decembra,
- c) nocirstas koksnes produkti,
- d) atmežošana, kas Kioto protokola un Eiropas Savienības tiesību aktu izpratnē ir tieša cilvēku darbības izraisīta meža pārveidošana zemē, kas nav mežs, ja pārveidošana notikusi pēc 1989.gada 31.decembra,
- e) meža apsaimniekošana, kas Kioto protokola un Eiropas Savienības tiesību aktu izpratnē ir jebkāda darbība, ko veic saskaņā ar mežam piemērojamu pasākumu kompleksu, kas ietekmē meža ekoloģiskās, saimnieciskās vai sociālās funkcijas.